

Benchmark

Burgerparticipatie

Projectrapportages bij de
Participatiemonitor®

Onderzoek burgerparticipatie Rekenkamer West-Brabant

Uitkomsten Participatiemonitor gemeente Roosendaal

Mei 2012

Benchmark

Burgerparticipatie

Projectrapportages bij de
Participatiemonitor®

Leeswijzer

Voor u ligt de projectenrapportage van de *Participatiemonitor*® van de Benchmark Burgerparticipatie. Met de *Participatiemonitor* evalueert u participatie van burgers, bijvoorbeeld in beleidsprocessen, gemeentelijke projecten, in wijk- en dorpsraden, bij burgerinitiatieven of anderszins. Dit gebeurt aan de hand van zelfevaluatie door de betrokken projectleider of beleidsmedewerker en een online enquête onder participanten. In deze projectenrapportage worden alle kernbevindingen per project beknopt weergegeven op twee pagina's.

De Participatiemonitor is in uw gemeente ingezet in het kader van een onderzoek naar burgerparticipatie dat wordt uitgevoerd door de Rekenkamer West-Brabant in de gemeenten Bergen op Zoom, Etten-Leur, Moerdijk, Oosterhout en Roosendaal. De projectrapporten worden gebruikt als bron voor het onderzoek en als basis voor het kiezen van twee verdiepingsdossiers per gemeente.

De verschillende onderdelen van het projectrapport worden hieronder toegelicht.

TITELBALK

In de titelbalk wordt de naam van uw gemeente weergegeven en de titel van het traject zoals door de projectleider omschreven.

ALGEMENE TYPERING VAN HET TRAJECT

Onder deze kop wordt een aantal basisgegevens van het geëvalueerde traject weergegeven zoals de projectleider deze heeft ingevuld bij de zelfevaluatie. Beschreven wordt:

- wat de centrale opgave was in het traject;
- waar en op welk schaalniveau het speelde;
- of het om een projectmatige vorm van burgerparticipatie gaat of om een vast verband;
- wat de looptijd is van het traject;
- of het een onderwerp betreft waar primair de raad, het college of de ambtelijke organisatie over gaat bij de gemeente;
- en wat de afbakening is van de evaluatie.

In de figuur worden de scores weergegeven op de vier kwaliteitsmaatstaven (zie verderop) voor het traject (blauwe lijn), de eigen gemeente (rode lijn) en het totale gemiddelde van alle trajecten in de vijf gemeenten (groene lijn).

ALGEMENE TYPERING VAN HET PARTICIPATIEPROCES

Onder deze kop worden basisgegevens van het participatieproces zelf weergegeven:

- de participatievraag;
- het moment waarop de participatie gestart is;
- het budget dat vanuit de gemeente voor de organisatie van het participatieproces beschikbaar was;
- de ingezette werkvormen en de inzet van e-participatiemiddelen;

- typering van de participanten die meededen;
- verdeling tussen verschillende participatievormen en bestuursstijlen die voorkwamen naar inschatting van de projectleider.

DE VIER KWALITEITSMAASTAVEN

Op de tweede pagina zijn alle uitkomsten uit de zelfevaluatie door de projectleider en de online participanten samengebracht onder vier centrale kwaliteitsmaatstaven:

Kwaliteitsmaatstaf	Toelichting
I Realisatiekracht	Draagt burgerparticipatie bij aan het slagvaardig, snel en efficiënt realiseren van publieke opgaven? Worden krachten effectief gebundeld en heeft dit meerwaarde?
II Democratie	Hebben burgers daadwerkelijk invloed? Hebben zij toegang tot gemeentelijke beleidsprocessen? Zijn verschillende doelgroepen vertegenwoordigd?
III Kwaliteit van samenwerking	Is er sprake van 'teamspel' en wederzijds goed verwachtingenmanagement? Zijn houdingen open en wordt er constructief samengewerkt? Is iedereen tevreden over het proces?
IV Professionele vormgeving	Zijn participatieprocessen goed ingericht? Worden participatieve werkvormen op maat en professioneel ingezet? Is burgerparticipatie geborgd in primaire processen?

De achterliggende enquêtevragen zijn met steekwoorden aangeduid. Per element vindt u in twee kolommen uitkomsten die u met elkaar kunt vergelijken:

- In de kolom 'z' is de score van de projectleider uit de zelfevaluatie weergegeven. Mogelijke scores zijn -- - +/- + of ++ (van 'zeer mee oneens' tot 'zeer mee eens'. 'wn' geeft aan dat de projectleider 'weet niet' heeft ingevuld).
- In de kolom 'p' is het percentage participanten weergegeven dat het eens of zeer eens was met de stelling die is voorgelegd.

Overal waar een 'X' of 'X%' is weergegeven, kon geen score worden berekend, bijvoorbeeld doordat er geen participanten aan de enquête hadden meegedaan.

In de totaalscores op de vier kwaliteitsmaatstaven zijn alle elementen samengenomen. Antwoorden van projectleiders en participanten wegen daarbij even zwaar. De schaal heeft een bereik van 0 tot 100.

Verder vindt u onder deze kop:

- cijfers over de tevredenheid van participanten, de projectleider, college en raad (het gemiddelde rapportcijfer van participanten ligt tussen 1 en 10).
- cijfers over de respons op de online enquête onder participanten. Het weergegeven percentage is berekend aan de hand van het aantal participanten dat de enquête heeft ingevuld en het aantal e-mailadressen dat door de gemeente is aangedragen.

LESSEN VOOR DE TOEKOMST

Hier vindt u de lessen die zijn geformuleerd door de projectleider zelf en alle tips en feedback van participanten die zij bij de afronding van de enquête hebben meegegeven. Ieder aandachtsstreepje staat voor de opmerkingen van één participant.

AANDACHTSPUNTEN BIJ DE INTERPRETATIE VAN DE UITKOMSTEN VAN DE PARTICIPATIEMONITOR

Aan de verantwoordelijk projectleiders en beleidsmedewerkers is gevraagd per traject zoveel mogelijk e-mailadressen van participanten aan te leveren. Deze zijn allen benaderd; participanten van wie de gemeente alleen over postadressen beschikte zijn per brief uitgenodigd en konden online of per post aan de enquête meedoen. Bij enkele trajecten is desalniettemin sprake van een beperkte response. In bijlage 3 van deel 1 van de rapportage van het onderzoek wordt ingegaan op de methodische verantwoording van het onderzoek. Hoe om te gaan met de uitkomsten van de Participatiemonitor komt daarbij ook aan bod.

Hoofdpijn hierin is dat het bij de Participatiemonitor niet zozeer gaat om de exacte cijfers, maar om de globale patronen en indicaties die uit de rapporten naar voren komen. De respons op alle participatietrajecten tezamen geeft, in combinatie met de overige onderzoeksbevindingen, goed inzicht in de praktijk van burgerparticipatie en een goede basis voor conclusies. Op het niveau van de individuele trajecten is de response echter in enkele gevallen zo beperkt dat de reacties voor deze trajecten wel als relevant, maar niet als representatief aan te merken zijn.

TRAJECT Agenda van Roosendaal

Algemene typering van het traject (beleidsproces, project, burgerinitiatief etc.)

Opgave	Bezuinigen door hervormingen op basis van een andere rolopvatting voor de gemeente waarbij meer wordt overgelaten aan partners en inwoners.	<p>I Realisatiekracht 75 70 65 60 55 50 45</p> <p>IV Professionele vormgeving</p> <p>II Democratie</p> <p>III Kwaliteit van samenwerking</p> <p>— Dit traject — Roosendaal — Voorlopig gemiddelde 5 onderzochte gemeenten</p>
Schaal	De gehele stad / gemeentebreed	
Locatie	Gehele stad	
Verband	Tijdelijk/projectmatig	
Looptijd	Van januari tot en met november 2011	
Type onderwerp	Raad (high impact)	
Afbakening: wat is er geëvalueerd met de Participatiemonitor?	Van vaststelling ontwerp-agenda van Roosendaal (juni 2011) tot vaststellen definitieve agenda van Roosendaal (november 2011)	

Algemene typering van het participatieproces

Participatievraag	Opiniepeiling, realiteit implementatie, draagvlak meten									
Start participatie	Ruime tijd na de start van het traject	<table border="1"> <tr> <th colspan="2">Rol van de gemeenteraad</th> </tr> <tr> <td>Participatieplan vastgesteld?</td> <td>Ja</td> </tr> <tr> <td>Betrokken geweest als procesbewaker?</td> <td>Ja</td> </tr> <tr> <td colspan="2"><i>Rollen van individuele raadsleden: waarnemer</i></td> </tr> </table>	Rol van de gemeenteraad		Participatieplan vastgesteld?	Ja	Betrokken geweest als procesbewaker?	Ja	<i>Rollen van individuele raadsleden: waarnemer</i>	
Rol van de gemeenteraad										
Participatieplan vastgesteld?	Ja									
Betrokken geweest als procesbewaker?	Ja									
<i>Rollen van individuele raadsleden: waarnemer</i>										
Budget	25.000 - 50.000 euro									
Werkvormen	Stadsgesprek bij aanvang, discussiebijeenkomsten tussen ontwerp- en definitieve agenda, digitale enquête onder 1000 inwoners (respons 40%) over varianten op ombuigingen.									
E-participatie?	Ja									

Wie deden er mee?	
Participanten zijn:	Aantal
Individuele burgers	400
Namens een straat, wijk of buurt	0
Andere georganiseerde groepen burgers	0
Vanuit instellingen en prof. organisaties	50
Vanuit bedrijven	0
Onafhankelijke deskundigen	0
Namens andere overheden	0
Anders, namelijk	0
Anders, namelijk	0

Participatievormen en bestuurstijlen: in welke verhouding?	
Rol participanten	
Initiatiefnemer / eigenaar (faciliterende stijl)	0 %
Samenwerkingspartner (samenwerkende stijl)	20 %
Medebeslisser (samenwerkende stijl)	0 %
Adviseur beginspraak (participatieve stijl)	0 %
Adviseur eindspraak (consultatieve stijl)	30 %
Ontvanger informatie (open autoritaire stijl)	50 %

Aanpak en resultaten: scores op de vier kwaliteitsmaatstaven

I REALISATIEKRACHT		50
	Z	P
Bijdrage aan realiseren centrale opgave?		
Zinnvolle ideeën, inzichten en/of oplossingen	wn	
Zorgvuldige afweging inbreng en belangen	Ja	25%
Doorwerking opbrengst participatie	Ja	20%
Wezenlijke bijdrage aan realiseren opgave	Ja	
Overige aspecten		
Inhoudelijke verrijking	+/-	33%
Hoger ambitieniveau door bundelen krachten	+	20%
Snellere realisatie van de opgave	wn	
Verantwoordelijkheid delen	++	33%

II DEMOCRATIE		56
	Z	P
Draagvlak		
Vergroting draagvlak algemeen	+	
Verandering oordeel participanten (schaal 1-10)		0,0
Tevredenheid over het proces		17%
Tevredenheid over uitkomst		17%
Overige aspecten		
Meer invloed voor burgers	+	25%
Meer participatie en betrokkenheid	++	50%
Wederzijds begrip en vertrouwen	+	17%
Betrokken gevoel bij leefomgeving		17%

III KWALITEIT VAN SAMENWERKING		66
	Z	P
Heldere communicatie inhoudelijke kaders	+	17%
Duidelijkheid van spelregels	+	50%
Juiste verwachtingen	+/-	28%
Open houding bij participanten	++	83%
Open houding bij de gemeente		67%
Open en constructieve interactie	+/-	67%
Op elkaar voortbouwen	++	50%
Goede omgangsvormen	+	100%
Tijdige communicatie	+/-	33%
Voelen participanten zich serieus genomen?		83%

IV PROFESSIONELE VORMGEVING		72
	Z	P
Participatieplan opgesteld	Ja	
Passende rol van de gemeenteraad	+	
Actoren en belangen vooraf in kaart gebracht	+	
Zicht op inhoudelijke kaders vooraf	+	
Commitment raad/college/management	+	
Professionele begeleiding	+	
Maatwerk in werkvormen	+	33%
Ondersteuning met geld, expertise, capaciteit	+	17%
Ondersteuning met informatie	+	33%

Tevredenheid over het proces	
Gemiddeld rapportcijfer participanten	5,0
Eigen tevredenheid projectleider	+/-
Inschatting tevredenheid college	+
Inschatting tevredenheid raad	wn

Informatie over de respons onder participanten	
Uiteindelijke respons	12%
Aantal door u aangedragen participanten	50
Aantal participanten dat de enquête heeft ingevuld	6

Lessen voor de toekomst

Lessen voor collega's	Maatschappelijke consultatie als gedeelde verantwoordelijkheid van college en raad is lastig. Bezint eer ge begint.
Tips en feedback van participanten	<ul style="list-style-type: none"> – minder vaag zijn, betrokkenen informeren, sneller tot besluitvorming komen. Door het uitblijven van nieuwe richtlijnen rond subsidies verkeren organisaties en initiatieven langdurig in onzekerheid, met groot afbreukrisico voor de gemeente / gemeenschap. – beter luisteren – interactief optrekken en nadrukkelijk terugkoppelen – ik heb nauwelijks terugkoppeling gekregen van de sessies die de gemeente heeft georganiseerd. In die zin is het allemaal nog steeds erg onduidelijk en teleurstellend. Participatie is prima, maar koppel zaken ook terug aan deelnemers. – Laat ons als Sportvereniging weten waar we staan in de komende jaren. Nog steeds niets gehoord.

TRAJECT Credo

Algemene typering van het traject (beleidsproces, project, burgerinitiatief etc.)

Opgave	een door drugsoverlast verloederd gebied weer een normale, veilige uitstraling te geven en de mensen van het gebied weer sociaal verbonden te krijgen en vertrouwen te geven	<p>I Realisatiekracht 69 67 65 63 61 59 57 55</p> <p>IV Professionele vormgeving</p> <p>II Democratie</p> <p>III Kwaliteit van samenwerking</p> <p>— Dit traject — Roosendaal — Voorlopig gemiddelde 5 onderzochte gemeenten</p>
Schaal	Buurt	
Locatie	Brugstraat, Hoogstraat, Molenstraat	
Verband	Vast/langer lopend	
Looptijd	Gestart begin 2006; einde: 2016 ???	
Type onderwerp	Raad (high impact)	
Afbakening: wat is er geëvalueerd met de Participatiemonitor?	Na de sluiting van de gedoogde coffeeshops zijn er stappen gezet; de crisis leidt tot vertraging in herontwikkeling van panden.	

Algemene typering van het participatieproces

Participatievraag	voorstellen van de gemeente werden bediscussieerd en evt geamendeerd overgenomen; ook voorstellen vanuit de klankbordgroep werden bediscussieerd en al of niet overgenomen									
Start participatie	Direct bij de start van het traject	<table border="1"> <tr> <th colspan="2">Rol van de gemeenteraad</th> </tr> <tr> <td>Participatieplan vastgesteld?</td> <td>Ja</td> </tr> <tr> <td>Betrokken geweest als procesbewaker?</td> <td>Nee</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Rollen van individuele raadsleden: 0</td> </tr> </table>	Rol van de gemeenteraad		Participatieplan vastgesteld?	Ja	Betrokken geweest als procesbewaker?	Nee	Rollen van individuele raadsleden: 0	
Rol van de gemeenteraad										
Participatieplan vastgesteld?	Ja									
Betrokken geweest als procesbewaker?	Nee									
Rollen van individuele raadsleden: 0										
Budget	3.000 - 10.000 euro									
Werkvormen	Klankbordgroep Credo-café. Sinds kort hebben we een Yammer account voor klankbordgroeleden, dus een beperkte toegang; een website maken voor de gehele buurt is door de Klankbordgroep enige jaren geleden afgewezen!									
E-participatie?	Ja									

Wie deden er mee?	
Participanten zijn:	Aantal
Individuele burgers	0
Namens een straat, wijk of buurt	6
Andere georganiseerde groepen burgers	1
Vanuit instellingen en prof. organisaties	3
Vanuit bedrijven	0
Onafhankelijke deskundigen	0
Namens andere overheden	0
Anders, namelijk	
Anders, namelijk	

Participatievormen en bestuurstijlen: in welke verhouding?	
Rol participanten	
Initiatiefnemer / eigenaar (faciliterende stijl)	20 %
Samenwerkingspartner (samenwerkende stijl)	20 %
Medebeslisser (samenwerkende stijl)	0 %
Adviseur beginspraak (participatieve stijl)	15 %
Adviseur eindspraak (consultatieve stijl)	20 %
Ontvanger informatie (open autoritaire stijl)	25 %

Aanpak en resultaten: scores op de vier kwaliteitsmaatstaven

I REALISATIEKRACHT		65
	Z	P
Bijdrage aan realiseren centrale opgave?		
Zinnvolle ideeën, inzichten en/of oplossingen	Ja	
Zorgvuldige afweging inbreng en belangen	Ja	60%
Doorwerking opbrengst participatie	Ja	60%
Wezenlijke bijdrage aan realiseren opgave	Ja	
Overige aspecten		
Inhoudelijke verrijking	+	100%
Hoger ambitieniveau door bundelen krachten	+/-	60%
Snellere realisatie van de opgave	+/-	
Verantwoordelijkheid delen	+	80%

II DEMOCRATIE		60
	Z	P
Draagvlak		
Vergroting draagvlak algemeen	+	
Verandering oordeel participanten (schaal 1-10)		0,4
Tevredenheid over het proces		40%
Tevredenheid over uitkomst		60%
Overige aspecten		
Meer invloed voor burgers	+/-	60%
Meer participatie en betrokkenheid	+/-	80%
Wederzijds begrip en vertrouwen	+	40%
Betrokken gevoel bij leefomgeving		80%

III KWALITEIT VAN SAMENWERKING		64
	Z	P
Heldere communicatie inhoudelijke kaders	+/-	40%
Duidelijkheid van spelregels	-	40%
Juiste verwachtingen	+	67%
Open houding bij participanten	+	100%
Open houding bij de gemeente		60%
Open en constructieve interactie	+	60%
Op elkaar voortbouwen	+	60%
Goede omgangsvormen	+/-	80%
Tijdige communicatie	+	60%
Voelen participanten zich serieus genomen?		100%

IV PROFESSIONELE VORMGEVING		62
	Z	P
Participatieplan opgesteld	Ja	
Passende rol van de gemeenteraad	+	
Actoren en belangen vooraf in kaart gebracht	+	
Zicht op inhoudelijke kaders vooraf	-	
Commitment raad/college/management	+/-	
Professionele begeleiding	+	
Maatwerk in werkvormen	+/-	60%
Ondersteuning met geld, expertise, capaciteit	-	60%
Ondersteuning met informatie	+/-	80%

Tevredenheid over het proces	
Gemiddeld rapportcijfer participanten	6,5
Eigen tevredenheid projectleider	+
Inschatting tevredenheid college	+
Inschatting tevredenheid raad	+

Informatie over de respons onder participanten	
Uiteindelijke respons	31%
Aantal door u aangedragen participanten	16
Aantal participanten dat de enquête heeft ingevuld	5

Lessen voor de toekomst

Lessen voor collega's	Niet bang zijn voor participatie;kost veel tijd.
Tips en feedback van participanten	<ul style="list-style-type: none"> – Probeer los te laten. De samenwerking baseren op vertrouwen i.p.v. van procedures en politieke invloeden als heilig te beschouwen. – Blijf goed communiceren met elke partij.

TRAJECT Dorpshuis Moerstraten

Algemene typering van het traject (beleidsproces, project, burgerinitiatief etc.)

Opgave	Moerstraten had geen dorps huis in het dorp en een container als kantine voor de voetbalclub die op het punt stond om in te storten. Bewoners, bewonersplatform en voetbalvereniging zochten elkaar op om een integrale oplossing te realiseren.	<p>I Realisatiekracht 105 95 85 75 65 55 45</p> <p>V Professionele vormgeving</p> <p>II Democratie</p> <p>III Kwaliteit van samenwerking</p> <p>— Dit traject — Roosendaal — Voorlopig gemiddelde 5 onderzochte gemeenten</p>
Schaal	Dorp	
Locatie	In het dorp Moerstraten.	
Verband	Vast/langer lopend	
Looptijd	Traject startte augustus 2008, gebouw geopend in januari 2011. Participatie loopt door, gebouw zonder subsidie draaiende gehouden door bewoners.	
Type onderwerp	Ambtelijk	
Afbakening: wat is er geëvalueerd met de Participatiemonitor?	Vanuit het dorp was er massaal behoefte en mensen waren zelf bereid om de handen uit de mouwen te steken om het gebouw zelf te bouwen en op zoek te gaan naar middelen.	

Algemene typering van het participatieproces

Participatievraag	Burgers kwamen zelf met het idee om de voormalige voetbalkantine eigenhandig te slopen en eigenhandig een dorps huis te gaan bouwen. Vrijwilligers trommelden andere vrijwilligers op.		
Start participatie	Direct bij de start van het traject	Rol van de gemeenteraad	
Budget	Geen voor participatie; € 50.000 voor realisatie.	Participatieplan vastgesteld?	Nee
Werkvormen	Informatiebijeenkomsten, inzamelingsbarometer bij school, inzet website, inzamelingsacties, grote jaarmarkt, loterij.	Betrokken geweest als procesbewaker?	Nee
E-participatie?	Ja	Rollen van individuele raadsleden: waarnemer	

Wie deden er mee?	
Participanten zijn:	Aantal
Individuele burgers	600
Namens een straat, wijk of buurt	0
Andere georganiseerde groepen burgers	10
Vanuit instellingen en prof. organisaties	6
Vanuit bedrijven	20
Onafhankelijke deskundigen	0
Namens andere overheden	2
Anders, namelijk	0
Anders, namelijk	0
Anders, namelijk	0

Participatievormen en bestuurstijlen: in welke verhouding?	
Rol participanten	
Initiatiefnemer / eigenaar (faciliterende stijl)	100 %
Samenwerkingspartner (samenwerkende stijl)	0 %
Medebeslisser (samenwerkende stijl)	0 %
Adviseur beginspraak (participatieve stijl)	0 %
Adviseur eindspraak (consultatieve stijl)	0 %
Ontvanger informatie (open autoritaire stijl)	0 %

Aanpak en resultaten: scores op de vier kwaliteitsmaatstaven

I REALISATIEKRACHT		100
	Z	P
Bijdrage aan realiseren centrale opgave?		
Zinnvolle ideeën, inzichten en/of oplossingen	Ja	100%
Zorgvuldige afweging inbreng en belangen	Ja	100%
Doorwerking opbrengst participatie	wn	100%
Wezenlijke bijdrage aan realiseren opgave	Ja	100%
Overige aspecten		
Inhoudelijke verrijking	wn	100%
Hoger ambitieniveau door bundelen krachten	wn	100%
Snellere realisatie van de opgave	wn	100%
Verantwoordelijkheid delen	wn	100%

II DEMOCRATIE		X
	Z	P
Draagvlak		
Vergroting draagvlak algemeen	wn	100%
Verandering oordeel participanten (schaal 1-10)	100%	X
Tevredenheid over het proces	100%	100%
Tevredenheid over uitkomst	100%	100%
Overige aspecten		
Meer invloed voor burgers	wn	100%
Meer participatie en betrokkenheid	wn	100%
Wederzijds begrip en vertrouwen	wn	100%
Betrokken gevoel bij leefomgeving	100%	100%

III KWALITEIT VAN SAMENWERKING		67
	Z	P
Heldere communicatie inhoudelijke kaders	wn	0%
Duidelijkheid van spelregels	wn	0%
Juiste verwachtingen	wn	67%
Open houding bij participanten	wn	100%
Open houding bij de gemeente	100%	100%
Open en constructieve interactie	wn	100%
Op elkaar voortbouwen	wn	100%
Goede omgangsvormen	wn	100%
Tijdige communicatie	wn	0%
Voelen participanten zich serieus genomen?	100%	100%

IV PROFESSIONELE VORMGEVING		80
	Z	P
Participatieplan opgesteld	Ja	100%
Passende rol van de gemeenteraad	+	100%
Actoren en belangen vooraf in kaart gebracht	wn	100%
Zicht op inhoudelijke kaders vooraf	wn	100%
Commitment raad/college/management	wn	100%
Professionele begeleiding	wn	100%
Maatwerk in werkvormen	wn	100%
Ondersteuning met geld, expertise, capaciteit	wn	100%
Ondersteuning met informatie	wn	0%

Tevredenheid over het proces	
Gemiddeld rapportcijfer participanten	9,0
Eigen tevredenheid projectleider	wn
Inschatting tevredenheid college	wn
Inschatting tevredenheid raad	wn

Informatie over de respons onder participanten	
Uiteindelijke respons	50%
Aantal door u aangedragen participanten	2
Aantal participanten dat de enquête heeft ingevuld	1

Lessen voor de toekomst

Lessen voor collega's	Luister goed naar wat er buiten leeft en speelt. Beschouw inwoners als mensen met zeer goede ideeën en zeer veel eigen mogelijkheden en behandel ze als partner, met respect. Durf buiten de geijkte kaders te werken en pak werk op dat op je pad komt en verschuil je niet achter allerlei regels, vastgelegde taken etcetera.
Tips en feedback van participanten	<ul style="list-style-type: none"> – Probeer los te laten. De samenwerking baseren op vertrouwen i.p.v. van procedures en politieke invloeden als heilig te beschouwen. – Blijf goed communiceren met elke partij.

TRAJECT Dorpsontwikkelingsplan Heerle

Algemene typering van het traject (beleidsproces, project, burgerinitiatief etc.)

Opgave	Leefbaarheid Heerle vergroten	<p>Legend: — Dit traject — Roosendaal — Voorlopig gemiddelde 5 onderzochte gemeenten</p>
Schaal	Dorp	
Locatie	Dorp Heerle	
Verband	Tijdelijk/projectmatig	
Looptijd	2006-2017	
Type onderwerp	Raad (low impact)	
Afbakening: wat is er geëvalueerd met de Participatiemonitor?	Evaluatie van tot stand komen visie herontwikkeling Heerle in 2006 en de uitwerking hiervan de jaren erna, waaronder verplaatsing sportvelden, bouw sportzaal, bouw kindercentrum, verbouwing kerk en (start) woningbouw op locatie oude sportvelden.	

Algemene typering van het participatieproces

Participatievraag	Hoe kan de leefbaarheid verbeteren in Heerle? Welke rol kan de participant daarbij spelen?										
Start participatie	Direct bij de start van het traject	<table border="1"> <tr> <th colspan="2">Rol van de gemeenteraad</th> </tr> <tr> <td>Participatieplan vastgesteld?</td> <td>Nee</td> </tr> <tr> <td>Betrokken geweest als procesbewaker?</td> <td>Ja</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Rollen van individuele raadsleden: waarnemer</td> </tr> </table>		Rol van de gemeenteraad		Participatieplan vastgesteld?	Nee	Betrokken geweest als procesbewaker?	Ja	Rollen van individuele raadsleden: waarnemer	
Rol van de gemeenteraad											
Participatieplan vastgesteld?	Nee										
Betrokken geweest als procesbewaker?	Ja										
Rollen van individuele raadsleden: waarnemer											
Budget	10.000 - 25.000 euro										
Werkvormen	Informatiemarkt (met kraampjes).										
E-participatie?	Nee										

Wie deden er mee?	
Participanten zijn:	Aantal
Individuele burgers	150
Namens een straat, wijk of buurt	
Andere georganiseerde groepen burgers	20
Vanuit instellingen en prof. organisaties	5
Vanuit bedrijven	5
Onafhankelijke deskundigen	
Namens andere overheden	2
Anders, namelijk	
Anders, namelijk	

Participatievormen en bestuurstijlen: in welke verhouding?	
Rol participanten	
Initiatiefnemer / eigenaar (faciliterende stijl)	35 %
Samenwerkingspartner (samenwerkende stijl)	40 %
Medebeslisser (samenwerkende stijl)	0 %
Adviseur beginspraak (participatieve stijl)	15 %
Adviseur eindspraak (consultatieve stijl)	0 %
Ontvanger informatie (open autoritaire stijl)	10 %

Aanpak en resultaten: scores op de vier kwaliteitsmaatstaven

I REALISATIEKRACHT		77
	Z	P
Bijdrage aan realiseren centrale opgave?		
Zinnvolle ideeën, inzichten en/of oplossingen	Ja	
Zorgvuldige afweging inbreng en belangen	Ja	86%
Doorwerking opbrengst participatie	Ja	88%
Wezenlijke bijdrage aan realiseren opgave	Ja	
Overige aspecten		
Inhoudelijke verrijking	++	88%
Hoger ambitieniveau door bundelen krachten	+	88%
Snellere realisatie van de opgave	+/-	
Verantwoordelijkheid delen	+	88%

II DEMOCRATIE		74
	Z	P
Draagvlak		
Vergroting draagvlak algemeen	+	
Verandering oordeel participanten (schaal 1-10)		1,7
Tevredenheid over het proces		88%
Tevredenheid over uitkomst		88%
Overige aspecten		
Meer invloed voor burgers	+	88%
Meer participatie en betrokkenheid	++	50%
Wederzijds begrip en vertrouwen	+	88%
Betrokken gevoel bij leefomgeving		75%

III KWALITEIT VAN SAMENWERKING		69
	Z	P
Heldere communicatie inhoudelijke kaders	+	38%
Duidelijkheid van spelregels	wn	50%
Juiste verwachtingen	-	61%
Open houding bij participanten	+	88%
Open houding bij de gemeente		88%
Open en constructieve interactie	+	88%
Op elkaar voortbouwen	+	88%
Goede omgangsvormen	+	75%
Tijdige communicatie	+	75%
Voelen participanten zich serieus genomen?		75%

IV PROFESSIONELE VORMGEVING		67
	Z	P
Participatieplan opgesteld	Nee	
Passende rol van de gemeenteraad	+/-	
Actoren en belangen vooraf in kaart gebracht	wn	
Zicht op inhoudelijke kaders vooraf	wn	
Commitment raad/college/management	wn	
Professionele begeleiding	+	
Maatwerk in werkvormen	+	88%
Ondersteuning met geld, expertise, capaciteit	+	63%
Ondersteuning met informatie	++	88%

Tevredenheid over het proces	
Gemiddeld rapportcijfer participanten	7,4
Eigen tevredenheid projectleider	+
Inschatting tevredenheid college	+
Inschatting tevredenheid raad	+

Informatie over de respons onder participanten	
Uiteindelijke respons	42%
Aantal door u aangedragen participanten	19
Aantal participanten dat de enquête heeft ingevuld	8

Lessen voor de toekomst

Lessen voor collega's	Benut de kennis en netwerkrelaties die er bij participanten zijn.
Tips en feedback van participanten	<ul style="list-style-type: none"> – Vanaf de start de burgergroeperingen serieus nemen, dat is in ons geval niet zo geweest. We zijn een behoorlijk aantal jaren aan het lijntje gehouden en dat was zeer frustrerend. – Zorg dat je bij projecten zoals in Heerle één wethouder de projectverantwoordelijkheid geeft, ook als het de over meerdere portefeuilles gaat. Dit komt het proces van ontwikkeling tot besluitvorming alleen maar ten goede. – Doorgaan de burgers te betrekken in de besluitvorming van het proces.

TRAJECT Het talent - Langdonk

Algemene typering van het traject (beleidsproces, project, burgerinitiatief etc.)

Opgave	het inrichten van traditioneel groen naar meer natuurlijk groen waarbij er de mogelijkheid ontstaat om het gebied in te richten voor educatieve doeleinden en als ontmoetingsplaats in de wijk.	<p>IV Professionele vormgeving</p> <p>III Kwaliteit van samenwerking</p> <p>II Democratie</p> <p>I Realisatiekracht</p> <p>— Dit traject — Rosendaal — Voorlopig gemiddelde 5 onderzochte gemeenten</p>
Schaal	Buurt	
Locatie	Wijk Langdonk	
Verband	Tijdelijk/projectmatig	
Looptijd	Mei 2011 tot mei 2013	
Type onderwerp	Ambtelijk	
Afbakening: wat is er geëvalueerd met de Participatiemonitor?	Het onderdeel natuurtuin	

Algemene typering van het participatieproces

Participatievraag	Medebeheer van het gebied. Omvorming van traditioneel groen naar educatieve natuurtuin		
Start participatie	Direct bij de start van het traject	Rol van de gemeenteraad	
Budget	25.000 - 50.000 euro	Participatieplan vastgesteld?	Nee
Werkvormen	Informatiebijeenkomstenontwerpworkshops	Betrokken geweest als procesbewaker?	Nee
E-participatie?	Nee	Rollen van individuele raadsleden: geen actieve rol	

Wie deden er mee?	
Participanten zijn:	Aantal
Individuele burgers	20
Namens een straat, wijk of buurt	20
Andere georganiseerde groepen burgers	5
Vanuit instellingen en prof. organisaties	5
Vanuit bedrijven	0
Onafhankelijke deskundigen	0
Namens andere overheden	0
Anders, namelijk	0
Anders, namelijk	0

Participatievormen en bestuurstijlen: in welke verhouding?	
Rol participanten	
Initiatiefnemer / eigenaar (faciliterende stijl)	0 %
Samenwerkingspartner (samenwerkende stijl)	50 %
Medebeslisser (samenwerkende stijl)	50 %
Adviseur beginspraak (participatieve stijl)	0 %
Adviseur eindspraak (consultatieve stijl)	0 %
Ontvanger informatie (open autoritaire stijl)	0 %

Aanpak en resultaten: scores op de vier kwaliteitsmaatstaven

I REALISATIEKRACHT		69
	Z	P
Bijdrage aan realiseren centrale opgave?		
Zinnvolle ideeën, inzichten en/of oplossingen	Ja	83%
Zorgvuldige afweging inbreng en belangen	Nee	60%
Doorwerking opbrengst participatie	Nee	60%
Wezenlijke bijdrage aan realiseren opgave	wn	83%
Overige aspecten		
Inhoudelijke verrijking	+	67%
Hoger ambitieniveau door bundelen krachten	+	40%
Snellere realisatie van de opgave	wn	83%
Verantwoordelijkheid delen	+	83%

II DEMOCRATIE		65
	Z	P
Draagvlak		
Vergroting draagvlak algemeen	+	83%
Verandering oordeel participanten (schaal 1-10)	83%	1,3
Tevredenheid over het proces	83%	33%
Tevredenheid over uitkomst	83%	80%
Overige aspecten		
Meer invloed voor burgers	wn	50%
Meer participatie en betrokkenheid	+/-	67%
Wederzijds begrip en vertrouwen	+	67%
Betrokken gevoel bij leefomgeving	83%	83%

III KWALITEIT VAN SAMENWERKING		60
	Z	P
Heldere communicatie inhoudelijke kaders	-	50%
Duidelijkheid van spelregels	+/-	33%
Juiste verwachtingen	+/-	56%
Open houding bij participanten	+	100%
Open houding bij de gemeente	83%	83%
Open en constructieve interactie	+	83%
Op elkaar voortbouwen	+/-	33%
Goede omgangsvormen	+	100%
Tijdige communicatie	+/-	33%
Voelen participanten zich serieus genomen?	83%	83%

IV PROFESSIONELE VORMGEVING		57
	Z	P
Participatieplan opgesteld	Nee	83%
Passende rol van de gemeenteraad	+	83%
Actoren en belangen vooraf in kaart gebracht	+	83%
Zicht op inhoudelijke kaders vooraf	-	83%
Commitment raad/college/management	-	83%
Professionele begeleiding	+	83%
Maatwerk in werkvormen	+/-	83%
Ondersteuning met geld, expertise, capaciteit	+/-	100%
Ondersteuning met informatie	+	67%

Tevredenheid over het proces	
Gemiddeld rapportcijfer participanten	7,2
Eigen tevredenheid projectleider	+/-
Inschatting tevredenheid college	+
Inschatting tevredenheid raad	+/-

Informatie over de respons onder participanten	
Uiteindelijke respons	38%
Aantal door u aangedragen participanten	16
Aantal participanten dat de enquête heeft ingevuld	6

Lessen voor de toekomst

Lessen voor collega's	Nog breder kijken naar te betrekken partners in een dergelijk traject.
Tips en feedback van participanten	<ul style="list-style-type: none"> — Graag persoonlijke uitnodiging ook aan allochtonen want die bewoners werden gemist op een meisje van ca 18 na. Die, logisch, erg bang was voor de overmacht van autochtonen volwassenen. — Beter luisteren naar de burgers, en wethouders niet iets neer laten zetten in een wijk waar dit niet gewenst is, gewoon luisteren.

TRAJECT Kroeven 505/506

Algemene typering van het traject (beleidsproces, project, burgerinitiatief etc.)

Opgave	Samenwerking, kwaliteitsbehoud, begrip kweken, leefbaarheid continueren en verder uitbouwen.	<p>Legend: — Dit traject — Roosendaal — Voorlopig gemiddelde 5 onderzochte gemeenten</p>
Schaal	Wijk	
Locatie	Roosendaal wijk Kroeven	
Verband	Tijdelijk/projectmatig	
Looptijd	In uitvoering / traject loopt.	
Type onderwerp	Ambtelijk	
Afbakening: wat is er geëvalueerd met de Participatiemonitor?	Nog geen behoefte aan	

Algemene typering van het participatieproces

Participatievraag	Samenwerking, mee doen om de leefbaarheid te continueren, alles is bespreekbaar. Ja we hebben de participanten gevraagd om verantwoordelijkheden naar zich toe te trekken									
Start participatie	Direct bij de start van het traject	<table border="1"> <tr> <th colspan="2">Rol van de gemeenteraad</th> </tr> <tr> <td>Participatieplan vastgesteld?</td> <td>Ja</td> </tr> <tr> <td>Betrokken geweest als procesbewaker?</td> <td>Nee</td> </tr> <tr> <td colspan="2"><i>Rollen van individuele raadsleden:</i> nee, de pilot is niet meer van toepassing</td> </tr> </table>	Rol van de gemeenteraad		Participatieplan vastgesteld?	Ja	Betrokken geweest als procesbewaker?	Nee	<i>Rollen van individuele raadsleden:</i> nee, de pilot is niet meer van toepassing	
Rol van de gemeenteraad										
Participatieplan vastgesteld?	Ja									
Betrokken geweest als procesbewaker?	Nee									
<i>Rollen van individuele raadsleden:</i> nee, de pilot is niet meer van toepassing										
Budget	10.000 - 25.000 euro									
Werkvormen	informatiebijeenkomsten									
E-participatie?	Nee									

Wie deden er mee?	
Participanten zijn:	Aantal
Individuele burgers	14
Namens een straat, wijk of buurt	0
Andere georganiseerde groepen burgers	0
Vanuit instellingen en prof. organisaties	3
Vanuit bedrijven	1
Onafhankelijke deskundigen	0
Namens andere overheden	0
Anders, namelijk 0	0
Anders, namelijk 0	0
Anders, namelijk 0	0

Participatievormen en bestuurstijlen: in welke verhouding?	
Rol participanten	
Initiatiefnemer / eigenaar (faciliterende stijl)	15 %
Samenwerkingspartner (samenwerkende stijl)	20 %
Medebeslisser (samenwerkende stijl)	15 %
Adviseur beginspraak (participatieve stijl)	20 %
Adviseur eindspraak (consultatieve stijl)	20 %
Ontvanger informatie (open autoritaire stijl)	10 %

Aanpak en resultaten: scores op de vier kwaliteitsmaatstaven

I REALISATIEKRACHT		72
	Z	P
Bijdrage aan realiseren centrale opgave?		
Zinnvolle ideeën, inzichten en/of oplossingen	Ja	
Zorgvuldige afweging inbreng en belangen	Nee	67%
Doorwerking opbrengst participatie	Nee	67%
Wezenlijke bijdrage aan realiseren opgave	Ja	
Overige aspecten		
Inhoudelijke verrijking	++	67%
Hoger ambitieniveau door bundelen krachten	+	100%
Snellere realisatie van de opgave	+	
Verantwoordelijkheid delen	+	67%

II DEMOCRATIE		70
	Z	P
Draagvlak		
Vergroting draagvlak algemeen	+	
Verandering oordeel participanten (schaal 1-10)		1,5
Tevredenheid over het proces		100%
Tevredenheid over uitkomst		100%
Overige aspecten		
Meer invloed voor burgers	+/-	100%
Meer participatie en betrokkenheid	+	100%
Wederzijds begrip en vertrouwen	+	33%
Betrokken gevoel bij leefomgeving		100%

III KWALITEIT VAN SAMENWERKING		71
	Z	P
Heldere communicatie inhoudelijke kaders	+	33%
Duidelijkheid van spelregels	+	67%
Juiste verwachtingen	-	89%
Open houding bij participanten	+	67%
Open houding bij de gemeente		100%
Open en constructieve interactie	++	100%
Op elkaar voortbouwen	+	67%
Goede omgangsvormen	+/-	100%
Tijdige communicatie	+/-	100%
Voelen participanten zich serieus genomen?		67%

IV PROFESSIONELE VORMGEVING		56
	Z	P
Participatieplan opgesteld	Ja	
Passende rol van de gemeenteraad	-	
Actoren en belangen vooraf in kaart gebracht	wn	
Zicht op inhoudelijke kaders vooraf	+	
Commitment raad/college/management	+/-	
Professionele begeleiding	-	
Maatwerk in werkvormen	-	100%
Ondersteuning met geld, expertise, capaciteit	-	100%
Ondersteuning met informatie	+	100%

Tevredenheid over het proces	
Gemiddeld rapportcijfer participanten	6,7
Eigen tevredenheid projectleider	+
Inschatting tevredenheid college	+/-
Inschatting tevredenheid raad	+/-

Informatie over de respons onder participanten	
Uiteindelijke respons	30%
Aantal door u aangedragen participanten	10
Aantal participanten dat de enquête heeft ingevuld	3

Lessen voor de toekomst

Lessen voor collega's	Burgers nog eerder en beter bij betrekken.echt out of the box denken.
Tips en feedback van participanten	Eerlijk en open met elkaar omgaan.

TRAJECT Pilot buurtonderneming Westrand

Algemene typering van het traject (beleidsproces, project, burgerinitiatief etc.)

Opgave	<ul style="list-style-type: none"> - Versterken leefbaarheid - vergroten burgerparticipatie - vergroten vraaggericht werken organisaties - versterken samenwerking organisaties in de wijk 	<p>Legend: — Dit traject — Roosendaal — Voorlopig gemiddelde 5 onderzochte gemeenten</p>
Schaal	Wijk	
Locatie	Westrand roosendaal	
Verband	Vast/langer lopend	
Looptijd	2009-2012. Evaluatie medio 2012,	
Type onderwerp	College	
Afbakening: wat is er geëvalueerd met de Participatiemonitor?	Evaluatie buurtonderneming Vice Versa over de periode opening buurtonderneming juni 2010 - mei 2012	

Algemene typering van het participatieproces

Participatievraag	Welk initiatief heeft de bewoner? hoe kan hij/zij dat zelf (en/of met anderen) realiseren? Is daar hulp bij nodig vanuit gemeente, welzijnswerk, corporatie, maatschappelijk werk of andere professionele organisatie? Zo ja: dan kan ViceVersa daarin begeleiden/bemiddelen, maar dan is ook altijd de vraag aan de bewoners: wat doet u terug voor de wijk?									
Start participatie	Enige tijd na de start van het traject	<table border="1"> <tr> <th colspan="2">Rol van de gemeenteraad</th> </tr> <tr> <td>Participatieplan vastgesteld?</td> <td>Nee</td> </tr> <tr> <td>Betrokken geweest als procesbewaker?</td> <td>Nee</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Rollen van individuele raadsleden: geen actieve rol</td> </tr> </table>	Rol van de gemeenteraad		Participatieplan vastgesteld?	Nee	Betrokken geweest als procesbewaker?	Nee	Rollen van individuele raadsleden: geen actieve rol	
Rol van de gemeenteraad										
Participatieplan vastgesteld?	Nee									
Betrokken geweest als procesbewaker?	Nee									
Rollen van individuele raadsleden: geen actieve rol										
Budget	Geen voor participatie / € 350.000 voor realisatie.									
Werkvormen	- onderzoek haalbaarheid social enterprise buurthuis, met/door buurthuisbestuur-afhankelijk van onderwerp dat Vice Versa oppakte verschillende werkvormen benut, zoals interviews sleutelfiguren, workshops streefbeelden, gezamenlijk formuleren wijkactieplan									
E-participatie?	Nee									

Wie deden er mee?	
Participanten zijn:	Aantal
Individuele burgers	75
Namens een straat, wijk of buurt	15
Andere georganiseerde groepen burgers	10
Vanuit instellingen en prof. organisaties	10
Vanuit bedrijven	5
Onafhankelijke deskundigen	1
Namens andere overheden	1
Anders, namelijk raad van advies	5

Participatievormen en bestuurstijlen: in welke verhouding?	
Rol participanten	
Initiatiefnemer / eigenaar (faciliterende stijl)	10 %
Samenwerkingspartner (samenwerkende stijl)	10 %
Medebeslisser (samenwerkende stijl)	25 %
Adviseur beginspraak (participatieve stijl)	25 %
Adviseur eindspraak (consultatieve stijl)	15 %
Ontvanger informatie (open autoritaire stijl)	15 %

Aanpak en resultaten: scores op de vier kwaliteitsmaatstaven

I REALISATIEKRACHT		73
	Z	P
Bijdrage aan realiseren centrale opgave?		
Zinnvolle ideeën, inzichten en/of oplossingen	Ja	
Zorgvuldige afweging inbreng en belangen	Ja	60%
Doorwerking opbrengst participatie	Ja	67%
Wezenlijke bijdrage aan realiseren opgave	Ja	
Overige aspecten		
Inhoudelijke verrijking	+	100%
Hoger ambitieniveau door bundelen krachten	+	80%
Snellere realisatie van de opgave	+/-	
Verantwoordelijkheid delen	+	100%

II DEMOCRATIE		71
	Z	P
Draagvlak		
Vergroting draagvlak algemeen	+/-	
Verandering oordeel participanten (schaal 1-10)		1,4
Tevredenheid over het proces		83%
Tevredenheid over uitkomst		80%
Overige aspecten		
Meer invloed voor burgers	+	67%
Meer participatie en betrokkenheid	+	50%
Wederzijds begrip en vertrouwen	+	60%
Betrokken gevoel bij leefomgeving		80%

III KWALITEIT VAN SAMENWERKING		71
	Z	P
Heldere communicatie inhoudelijke kaders	+/-	83%
Duidelijkheid van spelregels	+/-	100%
Juiste verwachtingen	+	51%
Open houding bij participanten	+	86%
Open houding bij de gemeente		57%
Open en constructieve interactie	+	57%
Op elkaar voortbouwen	+	71%
Goede omgangsvormen	+	67%
Tijdige communicatie	+	100%
Voelen participanten zich serieus genomen?		67%

IV PROFESSIONELE VORMGEVING		65
	Z	P
Participatieplan opgesteld	Nee	
Passende rol van de gemeenteraad	+	
Actoren en belangen vooraf in kaart gebracht	+	
Zicht op inhoudelijke kaders vooraf	--	
Commitment raad/college/management	+	
Professionele begeleiding	+	
Maatwerk in werkvormen	+	100%
Ondersteuning met geld, expertise, capaciteit	+	43%
Ondersteuning met informatie	+	100%

Tevredenheid over het proces	
Gemiddeld rapportcijfer participanten	7,4
Eigen tevredenheid projectleider	+
Inschatting tevredenheid college	+
Inschatting tevredenheid raad	+

Informatie over de respons onder participanten	
Uiteindelijke respons	41%
Aantal door u aangedragen participanten	17
Aantal participanten dat de enquête heeft ingevuld	7

Lessen voor de toekomst

Lessen voor collega's	
	- zorg ook voor intensieve interne communicatie. Voorkom dat deel van gemeente (en deel van de organisatie van partners) te veel voor de muziek uit komt te lopen.- maak onderscheid tussen "wijkonderneming" en "social enterprise". De belangen van professionele organisaties die hun inzet in de wijk bundelen, vragen om goede samenwerking met bewoners, maar in de praktijk van Westrand niet om mee-sturing (directie/bestuur) door bewoners. Bundel die inzet in buurtonderneming. Daarnaast zijn er activiteiten, die uitstekend door bewoners/bedrijven uit de wijk kunnen worden aangestuurd, maar waarbij (in eerste instantie) professionele ondersteuning zinvol is. Geef die vorm in "social enterprise". In de pilot ViceVersa zijn beiden vertegenwoordigd, maar vanaf 1-1-2013 denken we er aan om deze knip te maken (besluitvorming zomer 2012).- betrek niet (alleen)toevallige bestuursleden van bewonersplatform, huurdersvereniging in de buurtonderneming. Aansturen en overleggen is niet de reden waarom veel vrijwilligers betrokken zijn, en het is ook niet per definitie de wijze waarop ze mede-sturing willen of kunnen invullen. Zorg voor helder profiel van de bewoners die je vraagt mee te sturen, biedt ze er ook ondersteuning op, en zoek breder in de wijk naar geïnteresseerde bewoners om mede sturing te geven aan buurtonderneming.

Tips en feedback van participanten

- De gemeente is in dit geval een containerbegrip. Per afdeling zal maatwerk nodig zijn. Houding, gedrag en inlevend vermogen zullen zeer zeker moeten verbeteren. Naar burgers luisteren, ze vroeg betrekken bij onderwerpen en niet (blijven) bedenken wat vooral goed voor ze is.
- Door nog meer open te staan en te willen luisteren naar de burgers.
- Maak vooral gebruik van nieuwe initiatieven. Zoals buurtonderneming en Wijkbedrijf in West.
- Nog altijd heb je met teveel instanties te maken en wordt er te weinig teruggekoppeld. Zaken verlopen traag.

TRAJECT Reclamebelasting i.r.t. binnenstadsfonds

Algemene typering van het traject (beleidsproces, project, burgerinitiatief etc.)

Opgave	Verbetering economisch functioneren van de binnenstad (o.a. aanpak leegstand). De binnenstad moet het kloppende hart van de economie/ de samenleving zijn	<p>IV Professionele vormgeving</p> <p>II Democratie</p> <p>III Kwaliteit van samenwerking</p> <p>— Dit traject — Roosendaal — Voorlopig gemiddelde 5 onderzochte gemeenten</p>
Schaal	Stadsdeel	
Locatie	Binnenstad (met regionaal bereik)	
Verband	Vast/langer lopend	
Looptijd	In 2012 is de samenwerking geformaliseerd in een publiek-private samenwerking met rechtspersoon voor de duur van minstens 5 jaar.	
Type onderwerp	Raad (high impact)	
Afbakening: wat is er geëvalueerd met de Participatiemonitor?	Participatie bedrijfsleven is ook een vorm van burgerparticipatie. De totstandkoming en de groei van de netwerkorganisatie in relatie tot het rendement (economisch maar ook relationeel) is een belangrijke succesfactor.	

Algemene typering van het participatieproces

Participatievraag	De gemeentelijke bijdrage aan en in het binnenstadsmanagement met geld (€150.000,-/ jaar) en personeel (1 fte) en de zorg voor de uitvoering van het participatieplan (businessplan voor de binnenstad).									
Start participatie	Enige tijd na de start van het traject									
Budget	50.000 euro of meer									
Werkvormen	lokale bekende als kwartiermaker, informatie-avonden, oprichting vereniging, meteen doen/ resultaten laten zien									
E-participatie?	Nee									
	<table border="1"> <tr> <th colspan="2">Rol van de gemeenteraad</th> </tr> <tr> <td>Participatieplan vastgesteld?</td> <td>Ja</td> </tr> <tr> <td>Betrokken geweest als procesbewaker?</td> <td>Ja</td> </tr> <tr> <td colspan="2"><i>Rollen van individuele raadsleden: waarnemer als bevoegd orgaan mbt financiering en regelgeving.</i></td> </tr> </table>		Rol van de gemeenteraad		Participatieplan vastgesteld?	Ja	Betrokken geweest als procesbewaker?	Ja	<i>Rollen van individuele raadsleden: waarnemer als bevoegd orgaan mbt financiering en regelgeving.</i>	
Rol van de gemeenteraad										
Participatieplan vastgesteld?	Ja									
Betrokken geweest als procesbewaker?	Ja									
<i>Rollen van individuele raadsleden: waarnemer als bevoegd orgaan mbt financiering en regelgeving.</i>										

Wie deden er mee?	
Participanten zijn:	Aantal
Individuele burgers	10
Namens een straat, wijk of buurt	
Andere georganiseerde groepen burgers	20
Vanuit instellingen en prof. organisaties	10
Vanuit bedrijven	150
Onafhankelijke deskundigen	2
Namens andere overheden	
Anders, namelijk	
Anders, namelijk	
Anders, namelijk	

Participatievormen en bestuurstijlen: in welke verhouding?	
Rol participanten	
Initiatiefnemer / eigenaar (faciliterende stijl)	15 %
Samenwerkingspartner (samenwerkende stijl)	25 %
Medebeslissers (samenwerkende stijl)	25 %
Adviseur beginspraak (participatieve stijl)	25 %
Adviseur eindspraak (consultatieve stijl)	10 %
Ontvanger informatie (open autoritaire stijl)	0 %

Aanpak en resultaten: scores op de vier kwaliteitsmaatstaven

I REALISATIEKRACHT		X
	Z	P
Bijdrage aan realiseren centrale opgave?		
Zinnvolle ideeën, inzichten en/of oplossingen	Ja	▨
Zorgvuldige afweging inbreng en belangen	Ja	X%
Doorwerking opbrengst participatie	Ja	X%
Wezenlijke bijdrage aan realiseren opgave	Ja	▨
Overige aspecten		
Inhoudelijke verrijking	+	X%
Hoger ambitieniveau door bundelen krachten	+	X%
Snellere realisatie van de opgave	+	▨
Verantwoordelijkheid delen	++	X%

II DEMOCRATIE		X
	Z	P
Draagvlak		
Vergroting draagvlak algemeen	+	▨
Verandering oordeel participanten (schaal 1-10)	▨	
Tevredenheid over het proces	▨	X%
Tevredenheid over uitkomst	▨	X%
Overige aspecten		
Meer invloed voor burgers	++	X%
Meer participatie en betrokkenheid	+	X%
Wederzijds begrip en vertrouwen	+	X%
Betrokken gevoel bij leefomgeving	▨	X%

III KWALITEIT VAN SAMENWERKING		X
	Z	P
Heldere communicatie inhoudelijke kaders	+	X%
Duidelijkheid van spelregels	+	X%
Juiste verwachtingen	+	X%
Open houding bij participanten	+	X%
Open houding bij de gemeente	▨	X%
Open en constructieve interactie	++	X%
Op elkaar voortbouwen	++	X%
Goede omgangsvormen	+/-	X%
Tijdige communicatie	+	X%
Voelen participanten zich serieus genomen?	▨	X%

IV PROFESSIONELE VORMGEVING		X
	Z	P
Participatieplan opgesteld	Ja	▨
Passende rol van de gemeenteraad	+	▨
Actoren en belangen vooraf in kaart gebracht	+	▨
Zicht op inhoudelijke kaders vooraf	+/-	▨
Commitment raad/college/management	+/-	▨
Professionele begeleiding	+	▨
Maatwerk in werkvormen	+	X%
Ondersteuning met geld, expertise, capaciteit	++	X%
Ondersteuning met informatie	++	X%

Tevredenheid over het proces	
Gemiddeld rapportcijfer participanten	X
Eigen tevredenheid projectleider	+
Inschatting tevredenheid college	+
Inschatting tevredenheid raad	+

Informatie over de respons onder participanten	
Uiteindelijke respons	0%
Aantal door u aangedragen participanten	7
Aantal participanten dat de enquête heeft ingevuld	0

Lessen voor de toekomst

Lessen voor collega's	- tijd nemen- middelen vrijmaken- vertrouwen hebben in de partners- loslaten van traditionele betweterigheid van overheid- niet teveel praten maar vooral doen- instanties niet buitenspel zetten maar meenemen en omvormen tot goed uitgeruste partners in de uitvoering of onderaannemers.
Tips en feedback van participanten	

TRAJECT Reconstructie Molenbeek

Algemene typering van het traject (beleidsproces, project, burgerinitiatief etc.)

Opgave	Een traditioneel ingericht park en bosgebied moet worden omgevormd tot een ecologische verbindingzone, waarin planten en dieren zich vrij kunnen bewegen en het voor de mens aangenaam recreëren is.	<p>IV Professionele vormgeving</p> <p>III Kwaliteit van samenwerking</p> <p>II Democratie</p> <p>I Realisatiekracht</p> <p>— Dit traject — Roosendaal — Voorlopig gemiddelde 5 onderzochte gemeenten</p>
Schaal	Stadsdeel	
Locatie	Middendeel van de zuidelijke stadsrand	
Verband	Tijdelijk/projectmatig	
Looptijd	Van januari 2005 tot en met november 2009	
Type onderwerp	Raad (low impact)	
Afbakening: wat is er geëvalueerd met de Participatiemonitor?	De evaluatie betreft de periode 2005 tot en met 2007	

Algemene typering van het participatieproces

Participatievraag	De participatie vond aanvankelijk plaats in een breed samengestelde klankbordgroep, later werd in kleinere groepen gediscussieerd over de impact van het plan op het bomenbestand ter plaatse en over de detailinrichting van een stukje straat waar een fietsroute werd ingevoegd en over de inrichting van een natuurspeeluin.									
Start participatie	Enige tijd na de start van het traject									
Budget	25.000 - 50.000 euro									
Werkvormen	Klankbordgroep, informatiebijeenkomsten, ontwerpworkshop, overleg naar aanleiding van een door burgers georganiseerd protestactie, ter inzage legging van ontwerp									
E-participatie?	Nee									
	<table border="1"> <tr> <th colspan="2">Rol van de gemeenteraad</th> </tr> <tr> <td>Participatieplan vastgesteld?</td> <td>Nee</td> </tr> <tr> <td>Betrokken geweest als procesbewaker?</td> <td>Ja</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Rollen van individuele raadsleden: waarnemer</td> </tr> </table>		Rol van de gemeenteraad		Participatieplan vastgesteld?	Nee	Betrokken geweest als procesbewaker?	Ja	Rollen van individuele raadsleden: waarnemer	
Rol van de gemeenteraad										
Participatieplan vastgesteld?	Nee									
Betrokken geweest als procesbewaker?	Ja									
Rollen van individuele raadsleden: waarnemer										

Wie deden er mee?	
Participanten zijn:	Aantal
Individuele burgers	100
Namens een straat, wijk of buurt	10
Andere georganiseerde groepen burgers	2000
Vanuit instellingen en prof. organisaties	10
Vanuit bedrijven	5
Onafhankelijke deskundigen	5
Namens andere overheden	5
Anders, namelijk	
Anders, namelijk	

Participatievormen en bestuurstijlen: in welke verhouding?	
Rol participanten	
Initiatiefnemer / eigenaar (faciliterende stijl)	25 %
Samenwerkingspartner (samenwerkende stijl)	25 %
Medebeslisser (samenwerkende stijl)	25 %
Adviseur beginspraak (participatieve stijl)	0 %
Adviseur eindspraak (consultatieve stijl)	0 %
Ontvanger informatie (open autoritaire stijl)	25 %

Aanpak en resultaten: scores op de vier kwaliteitsmaatstaven

I REALISATIEKRACHT		84
	Z	P
Bijdrage aan realiseren centrale opgave?		
Zinnvolle ideeën, inzichten en/of oplossingen	Ja	
Zorgvuldige afweging inbreng en belangen	Ja	100%
Doorwerking opbrengst participatie	Ja	100%
Wezenlijke bijdrage aan realiseren opgave	Ja	
Overige aspecten		
Inhoudelijke verrijking	++	100%
Hoger ambitieniveau door bundelen krachten	+	100%
Snellere realisatie van de opgave	+/-	
Verantwoordelijkheid delen	++	60%

II DEMOCRATIE		78
	Z	P
Draagvlak		
Vergroting draagvlak algemeen	+	
Verandering oordeel participanten (schaal 1-10)		2,4
Tevredenheid over het proces		60%
Tevredenheid over uitkomst		100%
Overige aspecten		
Meer invloed voor burgers	+	80%
Meer participatie en betrokkenheid	+	100%
Wederzijds begrip en vertrouwen	+	80%
Betrokken gevoel bij leefomgeving		100%

III KWALITEIT VAN SAMENWERKING		72
	Z	P
Heldere communicatie inhoudelijke kaders	+	20%
Duidelijkheid van spelregels	+	20%
Juiste verwachtingen	+/-	53%
Open houding bij participanten	+	100%
Open houding bij de gemeente		100%
Open en constructieve interactie	+	100%
Op elkaar voortbouwen	+	60%
Goede omgangsvormen	+	100%
Tijdige communicatie	+	40%
Voelen participanten zich serieus genomen?		100%

IV PROFESSIONELE VORMGEVING		66
	Z	P
Participatieplan opgesteld	Nee	
Passende rol van de gemeenteraad	+/-	
Actoren en belangen vooraf in kaart gebracht	++	
Zicht op inhoudelijke kaders vooraf	+/-	
Commitment raad/college/management	+	
Professionele begeleiding	++	
Maatwerk in werkvormen	++	80%
Ondersteuning met geld, expertise, capaciteit	+	60%
Ondersteuning met informatie	+/-	40%

Tevredenheid over het proces	
Gemiddeld rapportcijfer participanten	7,6
Eigen tevredenheid projectleider	+
Inschatting tevredenheid college	+
Inschatting tevredenheid raad	+

Informatie over de respons onder participanten	
Uiteindelijke respons	18%
Aantal door u aangedragen participanten	28
Aantal participanten dat de enquête heeft ingevuld	5

Lessen voor de toekomst

Lessen voor collega's	Tekening lezen is voor iedereen lastig, ga met elkaar op veldbezoek om een project ter plaatse te bespreken met de participanten.
Tips en feedback van participanten	<ul style="list-style-type: none"> — Veel eerder stadium bewoners bekendmaken met plannen en niet alleen met een infoavondje waar zo goed als definitieve plannen werden gepresenteerd. Kom uit het glazen torentje en praat met de burger. — Ambtenaren moeten meer (beter) denken vanuit de gedachtegang van de burger. Indien de gemeente zelf wat dieper in de materie duikt, info verzamelt etc. zijn er waarschijnlijk minder dure bureaus nodig om alle plannen nadien over te doen c.q. na te rekenen en met veel kosten aan te passen.

TRAJECT Terrassenbeleid

Algemene typering van het traject (beleidsproces, project, burgerinitiatief etc.)

Opgave	Er moest na 17 jaar duidelijkheid komen over welke terrassen de horecaondernemers zouden mogen hebben; aanvankelijk alleen in de Binnenstad, dan wel de (oude) Markt, maar al gauw voor de gehele gemeente	
Schaal	De gehele stad / gemeentebreed	
Locatie	N.v.t.	
Verband	Tijdelijk/projectmatig	
Looptijd	Juni 2009 - feb 2010 en na evaluatie	
Type onderwerp	College	
Afbakening: wat is er geëvalueerd met de Participatiemonitor?	Hele traject	

Algemene typering van het participatieproces

Participatievraag	Welke terrassen willen de horecaondernemers binnen de grenzen van RO en veiligheid									
Start participatie	Enige tijd na de start van het traject	<table border="1"> <tr> <th colspan="2">Rol van de gemeenteraad</th> </tr> <tr> <td>Participatieplan vastgesteld?</td> <td>Nee</td> </tr> <tr> <td>Betrokken geweest als procesbewaker?</td> <td>Nee</td> </tr> <tr> <td colspan="2"><i>Rollen van individuele raadsleden: waarnemer raadsvragen stellen</i></td> </tr> </table>	Rol van de gemeenteraad		Participatieplan vastgesteld?	Nee	Betrokken geweest als procesbewaker?	Nee	<i>Rollen van individuele raadsleden: waarnemer raadsvragen stellen</i>	
Rol van de gemeenteraad										
Participatieplan vastgesteld?	Nee									
Betrokken geweest als procesbewaker?	Nee									
<i>Rollen van individuele raadsleden: waarnemer raadsvragen stellen</i>										
Budget	Geen									
Werkvormen	Informatiebijeenkomsten									
E-participatie?	Nee									

Wie deden er mee?	
Participanten zijn:	Aantal
Individuele burgers	0
Namens een straat, wijk of buurt	1
Andere georganiseerde groepen burgers	0
Vanuit instellingen en prof. organisaties	4
Vanuit bedrijven	10
Onafhankelijke deskundigen	0
Namens andere overheden	0
Anders, namelijk	0
Anders, namelijk	0
Anders, namelijk	0

Participatievormen en bestuurstijlen: in welke verhouding?	
Rol participanten	
Initiatiefnemer / eigenaar (faciliterende stijl)	0 %
Samenwerkingspartner (samenwerkende stijl)	25 %
Medebeslissers (samenwerkende stijl)	0 %
Adviseur beginspraak (participatieve stijl)	25 %
Adviseur eindspraak (consultatieve stijl)	10 %
Ontvanger informatie (open autoritaire stijl)	40 %

Aanpak en resultaten: scores op de vier kwaliteitsmaatstaven

I REALISATIEKRACHT		44
	Z	P
Bijdrage aan realiseren centrale opgave?		
Zinnvolle ideeën, inzichten en/of oplossingen	Ja	14%
Zorgvuldige afweging inbreng en belangen	Ja	14%
Doorwerking opbrengst participatie	Ja	14%
Wezenlijke bijdrage aan realiseren opgave	Ja	14%
Overige aspecten		
Inhoudelijke verrijking	+	14%
Hoger ambitieniveau door bundelen krachten	+/-	0%
Snellere realisatie van de opgave	+/-	0%
Verantwoordelijkheid delen	+/-	0%

II DEMOCRATIE		49
	Z	P
Draagvlak		
Vergroting draagvlak algemeen	+/-	0%
Verandering oordeel participanten (schaal 1-10)	-	-1,6
Tevredenheid over het proces	0%	0%
Tevredenheid over uitkomst	14%	14%
Overige aspecten		
Meer invloed voor burgers	+	0%
Meer participatie en betrokkenheid	+	29%
Wederzijds begrip en vertrouwen	+	0%
Betrokken gevoel bij leefomgeving	29%	29%

III KWALITEIT VAN SAMENWERKING		49
	Z	P
Heldere communicatie inhoudelijke kaders	+/-	29%
Duidelijkheid van spelregels	-	29%
Juiste verwachtingen	+/-	19%
Open houding bij participanten	+	50%
Open houding bij de gemeente	14%	14%
Open en constructieve interactie	+	14%
Op elkaar voortbouwen	+/-	0%
Goede omgangsvormen	+	29%
Tijdige communicatie	+	0%
Voelen participanten zich serieus genomen?	14%	14%

IV PROFESSIONELE VORMGEVING		55
	Z	P
Participatieplan opgesteld	Ja	0%
Passende rol van de gemeenteraad	+	0%
Actoren en belangen vooraf in kaart gebracht	+	0%
Zicht op inhoudelijke kaders vooraf	-	0%
Commitment raad/college/management	-	0%
Professionele begeleiding	+/-	0%
Maatwerk in werkvormen	+	29%
Ondersteuning met geld, expertise, capaciteit	+/-	14%
Ondersteuning met informatie	+/-	0%

Tevredenheid over het proces	
Gemiddeld rapportcijfer participanten	4,1
Eigen tevredenheid projectleider	+
Inschatting tevredenheid college	+
Inschatting tevredenheid raad	+/-

Informatie over de respons onder participanten	
Uiteindelijke respons	27%
Aantal door u aangedragen participanten	26
Aantal participanten dat de enquête heeft ingevuld	7

Lessen voor de toekomst

Lessen voor collega's	Voor een deel herhaling van standpunten, wensen van (hier) ondernemers
Tips en feedback van participanten	<ul style="list-style-type: none"> – Fouten uit het verleden herstellen, niet alleen een volgende weg inslaan. – Luister goed naar de ondernemers en laat niet 1 ambtenaar de boel uitmaken!!!! – Laat de wethouder beslissen en niet een ambtenaar die al jaren op dezelfde stoel zit en het allemaal een worst is. Ondernemers zijn geen kleutertjes maar mensen die heel veel voor een stad betekenen en er de jus aangeven. – Alle informatiedagen over een project in de avonden laten plaatsvinden in plaats van 's middags, daar de meeste mensen aan het werk zijn. – Vooral niet vooraf ingevormde discussie trajecten ingaan. Vanaf het begin stond het standpunt van de gemeente vast en inbreng was bij voorbaat uitgesloten. Dit was althans het gevoel. – Luisteren naar de burgers/ondernemers van Roosendaal wat ze echt willen.

TRAJECT Toekomstvisie

Algemene typering van het traject (beleidsproces, project, burgerinitiatief etc.)

Opgave	Waar gaat Roosendaal heen, hoe ziet Roosendaal er in 2025 uit	<p>Legend: — Dit traject — Roosendaal — Voorlopig gemiddelde 5 onderzochte gemeenten</p>
Schaal	De gehele stad / gemeentebreed	
Locatie	Overall in de gemeente zijn gesprekken gevoerd. Er is ook samengewerkt met Bergen op Zoom; één toekomstscenario is samen met Bergen "ontwikkeld"	
Verband	Tijdelijk/projectmatig	
Looptijd	Januari 2008 tot september 2008	
Type onderwerp	Raad (high impact)	
Afbakening: wat is er geëvalueerd met de Participatiemonitor?	Hele traject	

Algemene typering van het participatieproces

Participatievraag	Hoe ziet de R er uit in 2025; Hoe wilt u dat R eruit ziet in 2025.									
Start participatie	Direct bij de start van het traject	<table border="1"> <tr> <th colspan="2">Rol van de gemeenteraad</th> </tr> <tr> <td>Participatieplan vastgesteld?</td> <td>Ja</td> </tr> <tr> <td>Betrokken geweest als procesbewaker?</td> <td>Ja</td> </tr> <tr> <td colspan="2"><i>Rollen van individuele raadsleden: waarnemer onderzoeker open discussiedeelnemer overtuiger</i></td> </tr> </table>	Rol van de gemeenteraad		Participatieplan vastgesteld?	Ja	Betrokken geweest als procesbewaker?	Ja	<i>Rollen van individuele raadsleden: waarnemer onderzoeker open discussiedeelnemer overtuiger</i>	
Rol van de gemeenteraad										
Participatieplan vastgesteld?	Ja									
Betrokken geweest als procesbewaker?	Ja									
<i>Rollen van individuele raadsleden: waarnemer onderzoeker open discussiedeelnemer overtuiger</i>										
Budget	50.000 euro of meer									
Werkvormen	Iedereen die een emailadres had gegeven werd op hoogte gehouden van scores, verslagen enz. in kranten en Stadserf									
E-participatie?	Ja									

Wie deden er mee?	
Participanten zijn:	Aantal
Individuele burgers	500
Namens een straat, wijk of buurt	15
Andere georganiseerde groepen burgers	15
Vanuit instellingen en prof. organisaties	20
Vanuit bedrijven	30
Onafhankelijke deskundigen	0
Namens andere overheden	0
Anders, namelijk	0
Anders, namelijk	0
Anders, namelijk	0

Participatievormen en bestuurstijlen: in welke verhouding?	
Rol participanten	
Initiatiefnemer / eigenaar (faciliterende stijl)	0 %
Samenwerkingspartner (samenwerkende stijl)	10 %
Medebeslisser (samenwerkende stijl)	30 %
Adviseur beginspraak (participatieve stijl)	30 %
Adviseur eindspraak (consultatieve stijl)	15 %
Ontvanger informatie (open autoritaire stijl)	15 %

Aanpak en resultaten: scores op de vier kwaliteitsmaatstaven

I REALISATIEKRACHT		58
	Z	P
Bijdrage aan realiseren centrale opgave?		
Zinvolle ideeën, inzichten en/of oplossingen	Ja	
Zorgvuldige afweging inbreng en belangen	Ja	36%
Doorwerking opbrengst participatie	Nee	26%
Wezenlijke bijdrage aan realiseren opgave	Ja	
Overige aspecten		
Inhoudelijke verrijking	+	39%
Hoger ambitieniveau door bundelen krachten	+	42%
Snellere realisatie van de opgave	+/-	
Verantwoordelijkheid delen	+	38%

II DEMOCRATIE		60
	Z	P
Draagvlak		
Vergroting draagvlak algemeen	+	
Verandering oordeel participanten (schaal 1-10)		-0,1
Tevredenheid over het proces		37%
Tevredenheid over uitkomst		24%
Overige aspecten		
Meer invloed voor burgers	+	27%
Meer participatie en betrokkenheid	+	48%
Wederzijds begrip en vertrouwen	+	27%
Betrokken gevoel bij leefomgeving		57%

III KWALITEIT VAN SAMENWERKING		64
	Z	P
Heldere communicatie inhoudelijke kaders	+/-	40%
Duidelijkheid van spelregels	+	48%
Juiste verwachtingen	+	34%
Open houding bij participanten	+	68%
Open houding bij de gemeente		51%
Open en constructieve interactie	++	66%
Op elkaar voortbouwen	+/-	53%
Goede omgangsvormen	+	74%
Tijdige communicatie	+	52%
Voelen participanten zich serieus genomen?		52%

IV PROFESSIONELE VORMGEVING		71
	Z	P
Participatieplan opgesteld	Ja	
Passende rol van de gemeenteraad	+	
Actoren en belangen vooraf in kaart gebracht	+	
Zicht op inhoudelijke kaders vooraf	+/-	
Commitment raad/college/management	+/-	
Professionele begeleiding	++	
Maatwerk in werkvormen	++	49%
Ondersteuning met geld, expertise, capaciteit	-	35%
Ondersteuning met informatie	+	58%

Tevredenheid over het proces	
Gemiddeld rapportcijfer participanten	5,9
Eigen tevredenheid projectleider	++
Inschatting tevredenheid college	+
Inschatting tevredenheid raad	+/-

Informatie over de respons onder participanten	
Uiteindelijke respons	16%
Aantal door u aangedragen participanten	312
Aantal participanten dat de enquête heeft ingevuld	50

Lessen voor de toekomst

Lessen voor collega's	altijd doen en niet bang zijn voor burgerparticipatie. bij keuzevraagstukken: zoals de vestiging van een moskee (ook ervaring mee) pas doen als de lokatie bekend is!
Tips en feedback van participanten	<ul style="list-style-type: none"> Volgens mij gaat dit over een bijeenkomst van 3 jaar geleden! Indien u dus echt zinvolle antwoorden zoekt, zou ik eerder polsen. Ik voel niet dat mijn participatie ook maar iets heeft bijgedragen. Meer bewonersplatforms in vroeger stadium betrekken. Managers van gemeente kennis laten maken met de bewonersplatforms (kopje koffie). Zij doen hun werk voor de bewoners, dan moeten ze deze ook kennen. Dat is nu niet: bewoners kennen de wethouders en de uitvoerende ambtenaren maar niet de managers van de gemeente. Werkgroepen en commissies waarin gemeente en burgers of belangengroepen met elkaar communiceren regelmatig laten wisselen van burgersamenstelling. Anders blijven sommige burgers jaren daarin zitting hebben en komen andere burgers met wellicht andere ideeën niet aan bod/het woord. Meer inzicht geven in de totstandkoming van het besluitenproces.

- Beter naar de inwoners luisteren, meedenken met inwoners en initiatieven stimuleren i.p.v. demotiveren.
- Zou graag meer individueel op de hoogte worden gehouden van de uiteindelijke besluitvormen aangezien dit in het voortraject wel was gebeurd.
- Het participeren is akkoord, maar er komt te weinig concreets uitrollen. Er is geen geld.
- De gemeente Roosendaal werkt introvert: het college loopt aan de leiband van de ambtenarij.
- Burgers nog vaker erbij betrekken.
- Ik kreeg het idee dat het toch niet uitmaakte wat er gezegd werd. De gemeente had zijn plannen klaar en ging nonchalant om naar mijn gevoel met de inbreng van de wijkbewoners. Dat kan naar mijn mening anders. Ik voelde me niet echt serieus genomen.
- Misschien toch meer gerichte terugkoppeling aan mensen die hebben deelgenomen.
- Doorgaan met contact middels email en burgerparticipatie.
- De Gemeente moet zich anders opstellen naar burgers. In Roosendaal is men daar wel mee bezig, maar toen het ging over de Toekomstvisie was dat nog maar zeer matig. Het huidige college beoogt dat wel, maar de ambtelijke organisatie is nog lang niet zo ver. Zelf heb ik in veel opzichten getracht een positieve bijdrage te leveren. dat geldt niet alleen voor de Toekomstvisie, war dit onderzoek over gaat.
- Vooral het college B&W is zéér arrogant en lijdt aan hoogmoedswaanzin. ook bepaalde pol.prt. zijn de plaatselijke bevolking onwaardig. stadsoevers, gemeentehuis, allen zijn met de kop door de muur gegaan om hun eigen status en hoogmoed door de bevolking te laten betalen. en het ergste is: ze leren niet bij. Prestigeprojecten worden in snel tempo opgezet. Voelen zich niet verantwoordelijk en verschuilen zich achter hun ambt: als het misgaat betaalt de bevolking toch, en in het ergste geval moet ik opstappen en krijg ik een riante vergoeding mee,...nee hoor we gaan lekker door zo....
- Vaker zulke bijeenkomsten organiseren.
- Eerder burgers betrekken bij grootschalige projecten waarbij ambtelijke ambities voorrang hebben op realistische ideeën.
- Kreeg het gevoel dat men burgers vroeg als soort alibi; een pseudodemocratische smaak bleef achter; bewoners r'daal wegen minder dan de 'grote spelers' – jammer.
- Een betere toelichting geven op genomen keuzes m.b.t. belangen tussen bewoners, ondernemers en gemeente.
- Voorkom eilandjes meningen. Nodig het college uit met visie te komen, waarin de betrokken burger zich serieus genomen voelt.
- Vermeldt op de brief de straatnaam a.u.b. JUIST. Het komt erg ongelukkig over, dat een gemeente zijn eigen straatnamen niet kent. Of uw bureau ???. (Het kan echt geen typefout zijn). Gaat dit trouwens over een participatie ongeveer 3 jaar geleden ???
- Door een wijk manager aan te stellen, die kan luisteren en ook tegenspraak accepteert , zonder boos te worden
- Het enige dat wel eens tegen stond was het niet halen van deadlines. Daarover werd geen initiatief tot communicatie genomen. Daar moest ik steeds zelf achteraan.
- Er zouden meer van deze trajecten moeten zijn, zodat de burger meer betrokken wordt bij de besluitvorming (zeker in deze crisistijd).
- Informatieve stukken eerder ter bestudering toezenden aan participanten.
- Beter luisteren naar wensen van de bewoners.
- Meer voorlichting. Zo nodig referendum.
- Nog duidelijker maken dat ook burgers verantwoordelijk zijn voor bijv. de eigen leefomgeving. Maar ook dat college en raad de burgers serieus nemen. En niet alleen tijdens dit soort trajecten. Luisteren!

TRAJECT Transitie sportaccommodaties

Algemene typering van het traject (beleidsproces, project, burgerinitiatief etc.)

Opgave	Het doel van de transitie Zelfbeheer Sportaccommodaties is de zelfredzaamheid van de verenigingen te vergroten met betrekking het beheer en onderhoud van sportaccommodaties.	<p>I Realisatiekracht 80 75 70 65 60 55</p> <p>IV Professionele vormgeving</p> <p>II Democratie</p> <p>III Kwaliteit van samenwerking</p> <p>— Dit traject — Roosendaal — Voorlopig gemiddelde 5 onderzochte gemeenten</p>
Schaal	De gehele stad / gemeentebreed	
Locatie	n.v.t.	
Verband	Tijdelijk/projectmatig	
Looptijd	1-1-2012 t/m 31-12 2014	
Type onderwerp	College	
Afbakening: wat is er geëvalueerd met de Participatiemonitor?	Definitiefase + ontwerpfase	

Algemene typering van het participatieproces

Participatievraag	De gemeente en de betrokken verenigingen gaan samen bedenken op welke manier het beheer en onderhoud van de buitensportaccommodaties anders moet en gaan dit ook samen organiseren. Twee vertegenwoordigers vanuit de verenigingen hebben zitting in de gemeentelijke projectgroep en hebben als zodanig het 'mandaat' van de verenigingen om namens hen met de gemeente te werken aan een nieuw Roosendaals beheermodel voor de sportparken.									
Start participatie	Direct bij de start van het traject	<table border="1"> <tr> <th colspan="2">Rol van de gemeenteraad</th> </tr> <tr> <td>Participatieplan vastgesteld?</td> <td>Ja</td> </tr> <tr> <td>Betrokken geweest als procesbewaker?</td> <td>Ja</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Rollen van individuele raadsleden: waarnemer</td> </tr> </table>	Rol van de gemeenteraad		Participatieplan vastgesteld?	Ja	Betrokken geweest als procesbewaker?	Ja	Rollen van individuele raadsleden: waarnemer	
Rol van de gemeenteraad										
Participatieplan vastgesteld?	Ja									
Betrokken geweest als procesbewaker?	Ja									
Rollen van individuele raadsleden: waarnemer										
Budget	10.000 - 25.000 euro									
Werkvormen	Informatiebijeenkomst, participatie gemeente tijdens overleggen verenigingen, participatie verenigingen in projectgroep en diverse werksessies georganiseerd door de twee verenigingsvertegenwoordigers zelf									
E-participatie?	Nee									

Wie deden er mee?	
Participanten zijn:	Aantal
Individuele burgers	0
Namens een straat, wijk of buurt	2
Andere georganiseerde groepen burgers	0
Vanuit instellingen en prof. organisaties	2
Vanuit bedrijven	0
Onafhankelijke deskundigen	1
Namens andere overheden	0
Anders, namelijk nvt	0
Anders, namelijk nvt	0

Participatievormen en bestuurstijlen: in welke verhouding?	
Rol participanten	
Initiatiefnemer / eigenaar (faciliterende stijl)	0 %
Samenwerkingspartner (samenwerkende stijl)	20 %
Medebeslisser (samenwerkende stijl)	0 %
Adviseur beginspraak (participatieve stijl)	30 %
Adviseur eindspraak (consultatieve stijl)	30 %
Ontvanger informatie (open autoritaire stijl)	20 %

Aanpak en resultaten: scores op de vier kwaliteitsmaatstaven

I REALISATIEKRACHT		72
	Z	P
Bijdrage aan realiseren centrale opgave?		
Zinnvolle ideeën, inzichten en/of oplossingen	Ja	
Zorgvuldige afweging inbreng en belangen	Ja	100%
Doorwerking opbrengst participatie	Ja	67%
Wezenlijke bijdrage aan realiseren opgave	Ja	
Overige aspecten		
Inhoudelijke verrijking	+	100%
Hoger ambitieniveau door bundelen krachten	+/-	100%
Snellere realisatie van de opgave	+/-	
Verantwoordelijkheid delen	+	100%

II DEMOCRATIE		69
	Z	P
Draagvlak		
Vergroting draagvlak algemeen	+	
Verandering oordeel participanten (schaal 1-10)		1,3
Tevredenheid over het proces		100%
Tevredenheid over uitkomst		50%
Overige aspecten		
Meer invloed voor burgers	+	100%
Meer participatie en betrokkenheid	+	100%
Wederzijds begrip en vertrouwen	+/-	33%
Betrokken gevoel bij leefomgeving		100%

III KWALITEIT VAN SAMENWERKING		75
	Z	P
Heldere communicatie inhoudelijke kaders	+	67%
Duidelijkheid van spelregels	+/-	33%
Juiste verwachtingen	+/-	100%
Open houding bij participanten	+	100%
Open houding bij de gemeente		100%
Open en constructieve interactie	+	100%
Op elkaar voortbouwen	+	100%
Goede omgangsvormen	+	100%
Tijdige communicatie	+/-	100%
Voelen participanten zich serieus genomen?		100%

IV PROFESSIONELE VORMGEVING		78
	Z	P
Participatieplan opgesteld	Ja	
Passende rol van de gemeenteraad	+/-	
Actoren en belangen vooraf in kaart gebracht	++	
Zicht op inhoudelijke kaders vooraf	+	
Commitment raad/college/management	+	
Professionele begeleiding	+	
Maatwerk in werkvormen	+	100%
Ondersteuning met geld, expertise, capaciteit	+	100%
Ondersteuning met informatie	+	67%

Tevredenheid over het proces	
Gemiddeld rapportcijfer participanten	7,0
Eigen tevredenheid projectleider	+
Inschatting tevredenheid college	+
Inschatting tevredenheid raad	+

Informatie over de respons onder participanten	
Uiteindelijke respons	43%
Aantal door u aangedragen participanten	7
Aantal participanten dat de enquête heeft ingevuld	3

Lessen voor de toekomst

Lessen voor collega's	Wees transparant dan krijg je transparantie terug. Kom afspraken na. Laat burgers niet alleen meedenken maar ook meeproduceren.
Tips en feedback van participanten	

TRAJECT Wijk- en buurthuizen

Algemene typering van het traject (beleidsproces, project, burgerinitiatief etc.)

Opgave	Zelfredzaamheid	
Schaal	De gehele stad / gemeentebreed	
Locatie	Gemeentebreed	
Verband	Tijdelijk/projectmatig	
Looptijd	Start in januari 2012, geheel 2012	
Type onderwerp	College	
Afbakening: wat is er geëvalueerd met de Participatiemonitor?	Transitie buurt- en dorps huizen is in januari 2012 gestart.	

Algemene typering van het participatieproces

Participatievraag	Op welke manier begeleidt de gemeente de individuele besturen om de zelfredzaamheid te vergroten.		
Start participatie	Direct bij de start van het traject	Rol van de gemeenteraad	
Budget	Geen	Participatieplan vastgesteld?	wn
Werkvormen	Niet van toepassing	Betrokken geweest als procesbewaker?	wn
E-participatie?	Nee	<i>Rollen van individuele raadsleden: waarnemer open discussiedeelnemer</i>	

Wie deden er mee?	
Participanten zijn:	Aantal
Individuele burgers	
Namens een straat, wijk of buurt	
Andere georganiseerde groepen burgers	
Vanuit instellingen en prof. organisaties	11
Vanuit bedrijven	
Onafhankelijke deskundigen	1
Namens andere overheden	0
Anders, namelijk	
Anders, namelijk	
Anders, namelijk	

Participatievormen en bestuurstijlen: in welke verhouding?	
Rol participanten	
Initiatiefnemer / eigenaar (faciliterende stijl)	0 %
Samenwerkingspartner (samenwerkende stijl)	50 %
Medebeslisser (samenwerkende stijl)	50 %
Adviseur beginspraak (participatieve stijl)	0 %
Adviseur eindspraak (consultatieve stijl)	0 %
Ontvanger informatie (open autoritaire stijl)	0 %

Aanpak en resultaten: scores op de vier kwaliteitsmaatstaven

I REALISATIEKRACHT		46
	Z	P
Bijdrage aan realiseren centrale opgave?		
Zinnvolle ideeën, inzichten en/of oplossingen	Ja	
Zorgvuldige afweging inbreng en belangen	Ja	0%
Doorwerking opbrengst participatie	Ja	0%
Wezenlijke bijdrage aan realiseren opgave	Ja	
Overige aspecten		
Inhoudelijke verrijking	wn	0%
Hoger ambitieniveau door bundelen krachten	wn	0%
Snellere realisatie van de opgave	wn	
Verantwoordelijkheid delen	wn	0%

II DEMOCRATIE		37
	Z	P
Draagvlak		
Vergroting draagvlak algemeen	wn	
Verandering oordeel participanten (schaal 1-10)		-0,3
Tevredenheid over het proces		0%
Tevredenheid over uitkomst		0%
Overige aspecten		
Meer invloed voor burgers	wn	0%
Meer participatie en betrokkenheid	wn	0%
Wederzijds begrip en vertrouwen	wn	0%
Betrokken gevoel bij leefomgeving		0%

III KWALITEIT VAN SAMENWERKING		50
	Z	P
Heldere communicatie inhoudelijke kaders	wn	33%
Duidelijkheid van spelregels	wn	33%
Juiste verwachtingen	wn	22%
Open houding bij participanten	wn	33%
Open houding bij de gemeente		33%
Open en constructieve interactie	wn	0%
Op elkaar voortbouwen	wn	0%
Goede omgangsvormen	wn	33%
Tijdige communicatie	wn	33%
Voelen participanten zich serieus genomen?		0%

IV PROFESSIONELE VORMGEVING		33
	Z	P
Participatieplan opgesteld	Nee	
Passende rol van de gemeenteraad	X	
Actoren en belangen vooraf in kaart gebracht	wn	
Zicht op inhoudelijke kaders vooraf	wn	
Commitment raad/college/management	wn	
Professionele begeleiding	wn	
Maatwerk in werkvormen	wn	33%
Ondersteuning met geld, expertise, capaciteit	wn	0%
Ondersteuning met informatie	wn	33%

Tevredenheid over het proces	
Gemiddeld rapportcijfer participanten	4,7
Eigen tevredenheid projectleider	wn
Inschatting tevredenheid college	wn
Inschatting tevredenheid raad	wn

Informatie over de respons onder participanten	
Uiteindelijke respons	25%
Aantal door u aangedragen participanten	12
Aantal participanten dat de enquête heeft ingevuld	3

Lessen voor de toekomst

Lessen voor collega's	Niet echt sprake van burgerparticipatie en proces is net begonnen. Dus nog geen tips.
Tips en feedback van participanten	Mensen moeten niet het gevoel hebben, dat de uitkomst toch al bij voorbaat vaststaat en dat zou ook niet zo mogen zijn.

TRAJECT Wijkperspectieven

Algemene typering van het traject (beleidsproces, project, burgerinitiatief etc.)

Opgave	- opstellen wijkperspectief als kader voor gezamenlijke inzet in de wijk/het dorp in de komende jaren:- Wat is het streefbeeld voor elk van de 13 wijken en dorpen op het gebied van leefbaarheid?	<p>Legend: — Dit traject — Rosendaal — Voorlopig gemiddelde 5 onderzochte gemeenten</p>
Schaal	13 wijken	
Locatie	Centrum, Westrand, Kalsdonk, Burgerhout, Kortendijk, Langdonk, Kroeven, Tolberg, Nispen, Wouwse Plantage, Wouw, Heerle, Moerstraten	
Verband	tijdelijk/projectmatig	
Looptijd	januari-oktober 2011	
Type onderwerp	Raad (high impact)	
Afbakening: wat is er geëvalueerd met de Participatiemonitor?	Het opstellen van de wijk- en dorpsperspectieven in Rosendaal in de periode januari-oktober 2011.	

Algemene typering van het participatieproces

Participatievraag	Participatie was gericht op:- wat is kenmerkend aan de wijk/het dorp?- wat zijn belangrijkste ontwikkelingen op gebied van leefbaarheid?- welke sleutelprojecten kunnen voor uw wijk of dorp worden gedefinieerd?- wie zijn de belangrijkste organisaties/personen die daarbij betrokken (kunnen) zijn?- welke rol verwacht u daarbij van anderen (organisaties, bewoners)? wat kunt/wilt u zelf doen?									
Start participatie	Direct bij de start van het traject	<table border="1"> <tr> <th colspan="2">Rol van de gemeenteraad</th> </tr> <tr> <td>Participatieplan vastgesteld?</td> <td>Nee</td> </tr> <tr> <td>Betrokken geweest als procesbewaker?</td> <td>Nee</td> </tr> <tr> <td colspan="2"><i>Rollen van individuele raadsleden: waarnemer/open discussiedeelnemer. Niet alle fracties hebben deelgenomen (wel allemaal uitgenodigd).</i></td> </tr> </table>	Rol van de gemeenteraad		Participatieplan vastgesteld?	Nee	Betrokken geweest als procesbewaker?	Nee	<i>Rollen van individuele raadsleden: waarnemer/open discussiedeelnemer. Niet alle fracties hebben deelgenomen (wel allemaal uitgenodigd).</i>	
Rol van de gemeenteraad										
Participatieplan vastgesteld?	Nee									
Betrokken geweest als procesbewaker?	Nee									
<i>Rollen van individuele raadsleden: waarnemer/open discussiedeelnemer. Niet alle fracties hebben deelgenomen (wel allemaal uitgenodigd).</i>										
Budget	10.000 - 25.000 euro									
Werkvormen	Interviews met sleutelpersonen, meerdere werkbijeenkomsten per wijk, gemeentebreed overleg met grote partners, internet enquête op gemeentelijke website.									
E-participatie?	Ja									

Wie deden er mee?	
Participanten zijn:	Aantal
Individuele burgers	50
Namens een straat, wijk of buurt	80
Andere georganiseerde groepen burgers	50
Vanuit instellingen en prof. organisaties	50
Vanuit bedrijven	25
Onafhankelijke deskundigen	2
Namens andere overheden	0
Anders, namelijk geen	

Participatievormen en bestuurstijlen: in welke verhouding?	
Rol participanten	
Initiatiefnemer / eigenaar (faciliterende stijl)	15 %
Samenwerkingspartner (samenwerkende stijl)	15 %
Medebeslissers (samenwerkende stijl)	40 %
Adviseur beginspraak (participatieve stijl)	15 %
Adviseur eindspraak (consultatieve stijl)	15 %
Ontvanger informatie (open autoritaire stijl)	0 %

PartAanpak en resultaten: scores op de vier kwaliteitsmaatstaven

I REALISATIEKRACHT		66
	Z	P
Bijdrage aan realiseren centrale opgave?		
Zinnvolle ideeën, inzichten en/of oplossingen	Ja	
Zorgvuldige afweging inbreng en belangen	Ja	53%
Doorwerking opbrengst participatie	Ja	65%
Wezenlijke bijdrage aan realiseren opgave	Ja	
Overige aspecten		
Inhoudelijke verrijking	+	75%
Hoger ambitieniveau door bundelen krachten	+/-	80%
Snellere realisatie van de opgave	+/-	
Verantwoordelijkheid delen	+	63%

II DEMOCRATIE		68
	Z	P
Draagvlak		
Vergroting draagvlak algemeen	+	
Verandering oordeel participanten (schaal 1-10)		0,6
Tevredenheid over het proces		85%
Tevredenheid over uitkomst		60%
Overige aspecten		
Meer invloed voor burgers	+	53%
Meer participatie en betrokkenheid	+	80%
Wederzijds begrip en vertrouwen	+	45%
Betrokken gevoel bij leefomgeving		67%

III KWALITEIT VAN SAMENWERKING		74
	Z	P
Heldere communicatie inhoudelijke kaders	+	60%
Duidelijkheid van spelregels	+	75%
Juiste verwachtingen	+	62%
Open houding bij participanten	+	90%
Open houding bij de gemeente		89%
Open en constructieve interactie	+	85%
Op elkaar voortbouwen	+	84%
Goede omgangsvormen	+	89%
Tijdige communicatie	+	70%
Voelen participanten zich serieus genomen?		89%

IV PROFESSIONELE VORMGEVING		62
	Z	P
Participatieplan opgesteld	Ja	
Passende rol van de gemeenteraad	-	
Actoren en belangen vooraf in kaart gebracht	+	
Zicht op inhoudelijke kaders vooraf	-	
Commitment raad/college/management	+	
Professionele begeleiding	+	
Maatwerk in werkvormen	+/-	80%
Ondersteuning met geld, expertise, capaciteit	+/-	58%
Ondersteuning met informatie	+	80%

Tevredenheid over het proces	
Gemiddeld rapportcijfer participanten	6,8
Eigen tevredenheid projectleider	+
Inschatting tevredenheid college	+
Inschatting tevredenheid raad	+

Informatie over de respons onder participanten	
Uiteindelijke respons	38%
Aantal door u aangedragen participanten	52
Aantal participanten dat de enquête heeft ingevuld	20

Lessen voor de toekomst

Lessen voor collega's	Houdt de interne afstemming/betrokkenheid voldoende in het oog. Voorkom dat uitvoerende afdelingen naar hun idee achteraf worden geconfronteerd met taken, waarover zij zelf in een eerder stadium ook goede inbreng hadden kunnen leveren. Daarnaast: zet vooral door. "Dat kan niet, want dat is al eens geprobeerd" hoeft geen belemmering te zijn. We proberen het nu immers op een andere manier. Niet de inhoud, maar vooral het proces is nieuw, anders.
Tips en feedback van participanten	<ul style="list-style-type: none"> – Gebruik van social media. – Geef voorafgaand aan het proces meer duidelijkheid over m.n. de financiële randvoorwaarden t.a.v. uitvoering van plannen en ideeën. – * tijdig informatie verstrekken* opmerkingen serieus nemen* duidelijker zijn over de te volgen procedures en over het tijdsplan. – * Duidelijker procedures* Kortere procedures > heeft veel te lang geduurd zonder concrete uitvoering* Minder wisseling in vertegenwoordiging gemeente en officiële instanties is nodig* Meer rekening houden dat burgers

overdag moeten werken > 's avonds of op zaterdag vergaderen* concrete voorstellen van bewoners die niet teveel geld kosten direct tot uitvoering brengen en niet wachten tot alles af is, laat invloed direct zien.

- Voor dit participatieproces was mijn dat men zich weinig gelegen liet liggen aan de dachten en gevoelens van de individuele burger, ook groepen werden vaak niet zo serieus genomen. Ik hoop dat de gemeente met deze democratische aanpak ook in de toekomst zal doorgaan is beter voor een constructief beleid de groepen en individuen in het algemeen.
- Herhaal deze bijeenkomsten.
- In vroegtijdig stadium een kerngroep van bewonersplatforms betrekken bij het plannen van zo een proces, en niet zeggen zo gaan we het doen.
- Niet tevoren al aangeven dat er bijna geen geld is om de plannen uit te voeren en zeker niet van meewerkende partijen vragen dat ze geld investeren. Het ging om vrijwilligers en organisatie die het van gemeentelijke subsidie of de bijdragen van de leden moeten hebben.
- Na de bijeenkomst is er totaal geen contact meer geweest vanuit de gemeente.

TRAJECT Woonvoorziening chronisch drugsverslaafden

Algemene typering van het traject (beleidsproces, project, burgerinitiatief etc.)

Opgave	Voor iedereen een thuis.	<p>Legend: — Dit traject — Roosendaal — Voorlopig gemiddelde 5 onderzochte gemeenten</p>
Schaal	Intergemeentelijk / regionaal	
Locatie	Regionaal Kompas	
Verband	Tijdelijk/projectmatig	
Looptijd	2010 - 2015	
Type onderwerp	Raad (high impact)	
Afbakening: wat is er geëvalueerd met de Participatiemonitor?	Voor dit project is een beheergroep opgericht. In de beheergroep worden afspraken gemaakt rondom de komst van de woonvoorziening.	

Algemene typering van het participatieproces

Participatievraag	Meedenken met randvoorwaarden voor realisatie.		
Start participatie	Ruime tijd na de start van het traject	Rol van de gemeenteraad	
Budget	10.000 - 25.000 euro	Participatieplan vastgesteld?	Nee
Werkvormen	Regulier overleg	Betrokken geweest als procesbewaker?	Ja
E-participatie?	Nee	Rollen van individuele raadsleden: waarnemer 0 overtuiger	

Wie deden er mee?	
Participanten zijn:	Aantal
Individuele burgers	5
Namens een straat, wijk of buurt	1
Andere georganiseerde groepen burgers	1
Vanuit instellingen en prof. organisaties	3
Vanuit bedrijven	0
Onafhankelijke deskundigen	0
Namens andere overheden	1
Anders, namelijk	
Anders, namelijk	
Anders, namelijk	

Participatievormen en bestuurstijlen: in welke verhouding?	
Rol participanten	
Initiatiefnemer / eigenaar (faciliterende stijl)	15 %
Samenwerkingspartner (samenwerkende stijl)	20 %
Medebeslisser (samenwerkende stijl)	25 %
Adviseur beginspraak (participatieve stijl)	25 %
Adviseur eindspraak (consultatieve stijl)	5 %
Ontvanger informatie (open autoritaire stijl)	10 %

Aanpak en resultaten: scores op de vier kwaliteitsmaatstaven

I REALISATIEKRACHT		60
	Z	P
Bijdrage aan realiseren centrale opgave?		
Zinnvolle ideeën, inzichten en/of oplossingen	Ja	
Zorgvuldige afweging inbreng en belangen	Ja	40%
Doorwerking opbrengst participatie	Ja	70%
Wezenlijke bijdrage aan realiseren opgave	Ja	
Overige aspecten		
Inhoudelijke verrijking	+	80%
Hoger ambitieniveau door bundelen krachten	++	44%
Snellere realisatie van de opgave	--	
Verantwoordelijkheid delen	-	44%

II DEMOCRATIE		66
	Z	P
Draagvlak		
Vergroting draagvlak algemeen	+	
Verandering oordeel participanten (schaal 1-10)		0,6
Tevredenheid over het proces		80%
Tevredenheid over uitkomst		67%
Overige aspecten		
Meer invloed voor burgers	-	60%
Meer participatie en betrokkenheid	+	67%
Wederzijds begrip en vertrouwen	++	56%
Betrokken gevoel bij leefomgeving		40%

III KWALITEIT VAN SAMENWERKING		77
	Z	P
Heldere communicatie inhoudelijke kaders	+	80%
Duidelijkheid van spelregels	+	90%
Juiste verwachtingen	+	53%
Open houding bij participanten	+	100%
Open houding bij de gemeente		90%
Open en constructieve interactie	++	100%
Op elkaar voortbouwen	+	90%
Goede omgangsvormen	+	90%
Tijdige communicatie	+	80%
Voelen participanten zich serieus genomen?		80%

IV PROFESSIONELE VORMGEVING		71
	Z	P
Participatieplan opgesteld	Ja	
Passende rol van de gemeenteraad	-	
Actoren en belangen vooraf in kaart gebracht	++	
Zicht op inhoudelijke kaders vooraf	-	
Commitment raad/college/management	++	
Professionele begeleiding	+	
Maatwerk in werkvormen	+	100%
Ondersteuning met geld, expertise, capaciteit	+	60%
Ondersteuning met informatie	+	80%

Tevredenheid over het proces	
Gemiddeld rapportcijfer participanten	7,0
Eigen tevredenheid projectleider	++
Inschatting tevredenheid college	++
Inschatting tevredenheid raad	+

Informatie over de respons onder participanten	
Uiteindelijke respons	67%
Aantal door u aangedragen participanten	15
Aantal participanten dat de enquête heeft ingevuld	10

Lessen voor de toekomst

Lessen voor collega's	Wees open, geef vertrouwen.
Tips en feedback van participanten	<ul style="list-style-type: none"> – Beter en op tijd communiceren met direct belanghebbenden. – Het participatieproces voor dit project is nog niet beëindigd. Er komen nog spannende tijden aan. Medewerkers van de gemeente die dicht bij het project staan weten goed om te gaan met bewoners. De bewoners hebben echt het idee dat ze invloed hebben op de keuzes die gemaakt worden. Ik hoop dat dit in het hele proces zo blijft. – Duidelijkheid wat wel en niet verwacht mag worden.

Benchmark

Burgerparticipatie

Projectrapportages bij de
Participatiemonitor®

Onderzoek burgerparticipatie Rekenkamer West-Brabant

Uitkomsten Participatiemonitor gemeente Roosendaal

Mei 2012

Benchmark

Burgerparticipatie

Projectrapportages bij de
Participatiemonitor®

Leeswijzer

Voor u ligt de projectenrapportage van de *Participatiemonitor*® van de Benchmark Burgerparticipatie. Met de *Participatiemonitor* evalueert u participatie van burgers, bijvoorbeeld in beleidsprocessen, gemeentelijke projecten, in wijk- en dorpsraden, bij burgerinitiatieven of anderszins. Dit gebeurt aan de hand van zelfevaluatie door de betrokken projectleider of beleidsmedewerker en een online enquête onder participanten. In deze projectenrapportage worden alle kernbevindingen per project beknopt weergegeven op twee pagina's.

De Participatiemonitor is in uw gemeente ingezet in het kader van een onderzoek naar burgerparticipatie dat wordt uitgevoerd door de Rekenkamer West-Brabant in de gemeenten Bergen op Zoom, Etten-Leur, Moerdijk, Oosterhout en Roosendaal. De projectrapporten worden gebruikt als bron voor het onderzoek en als basis voor het kiezen van twee verdiepingsdossiers per gemeente.

De verschillende onderdelen van het projectrapport worden hieronder toegelicht.

TITELBALK

In de titelbalk wordt de naam van uw gemeente weergegeven en de titel van het traject zoals door de projectleider omschreven.

ALGEMENE TYPERING VAN HET TRAJECT

Onder deze kop wordt een aantal basisgegevens van het geëvalueerde traject weergegeven zoals de projectleider deze heeft ingevuld bij de zelfevaluatie. Beschreven wordt:

- wat de centrale opgave was in het traject;
- waar en op welk schaalniveau het speelde;
- of het om een projectmatige vorm van burgerparticipatie gaat of om een vast verband;
- wat de looptijd is van het traject;
- of het een onderwerp betreft waar primair de raad, het college of de ambtelijke organisatie over gaat bij de gemeente;
- en wat de afbakening is van de evaluatie.

In de figuur worden de scores weergegeven op de vier kwaliteitsmaatstaven (zie verderop) voor het traject (blauwe lijn), de eigen gemeente (rode lijn) en het totale gemiddelde van alle trajecten in de vijf gemeenten (groene lijn).

ALGEMENE TYPERING VAN HET PARTICIPATIEPROCES

Onder deze kop worden basisgegevens van het participatieproces zelf weergegeven:

- de participatievraag;
- het moment waarop de participatie gestart is;
- het budget dat vanuit de gemeente voor de organisatie van het participatieproces beschikbaar was;
- de ingezette werkvormen en de inzet van e-participatiemiddelen;

- typering van de participanten die meededen;
- verdeling tussen verschillende participatievormen en bestuursstijlen die voorkwamen naar inschatting van de projectleider.

DE VIER KWALITEITSMAASTAVEN

Op de tweede pagina zijn alle uitkomsten uit de zelfevaluatie door de projectleider en de online participanten samengebracht onder vier centrale kwaliteitsmaatstaven:

Kwaliteitsmaatstaf	Toelichting
I Realisatiekracht	Draagt burgerparticipatie bij aan het slagvaardig, snel en efficiënt realiseren van publieke opgaven? Worden krachten effectief gebundeld en heeft dit meerwaarde?
II Democratie	Hebben burgers daadwerkelijk invloed? Hebben zij toegang tot gemeentelijke beleidsprocessen? Zijn verschillende doelgroepen vertegenwoordigd?
III Kwaliteit van samenwerking	Is er sprake van 'teamspel' en wederzijds goed verwachtingenmanagement? Zijn houdingen open en wordt er constructief samengewerkt? Is iedereen tevreden over het proces?
IV Professionele vormgeving	Zijn participatieprocessen goed ingericht? Worden participatieve werkvormen op maat en professioneel ingezet? Is burgerparticipatie geborgd in primaire processen?

De achterliggende enquêtevragen zijn met steekwoorden aangeduid. Per element vindt u in twee kolommen uitkomsten die u met elkaar kunt vergelijken:

- In de kolom 'z' is de score van de projectleider uit de zelfevaluatie weergegeven. Mogelijke scores zijn -- - +/- + of ++ (van 'zeer mee oneens' tot 'zeer mee eens'. 'wn' geeft aan dat de projectleider 'weet niet' heeft ingevuld).
- In de kolom 'p' is het percentage participanten weergegeven dat het eens of zeer eens was met de stelling die is voorgelegd.

Overall waar een 'X' of 'X%' is weergegeven, kon geen score worden berekend, bijvoorbeeld doordat er geen participanten aan de enquête hadden meegedaan.

In de totaalscores op de vier kwaliteitsmaatstaven zijn alle elementen samengenomen. Antwoorden van projectleiders en participanten wegen daarbij even zwaar. De schaal heeft een bereik van 0 tot 100.

Verder vindt u onder deze kop:

- cijfers over de tevredenheid van participanten, de projectleider, college en raad (het gemiddelde rapportcijfer van participanten ligt tussen 1 en 10).
- cijfers over de respons op de online enquête onder participanten. Het weergegeven percentage is berekend aan de hand van het aantal participanten dat de enquête heeft ingevuld en het aantal e-mailadressen dat door de gemeente is aangedragen.

LESSEN VOOR DE TOEKOMST

Hier vindt u de lessen die zijn geformuleerd door de projectleider zelf en alle tips en feedback van participanten die zij bij de afronding van de enquête hebben meegegeven. Ieder aandachtsstreepje staat voor de opmerkingen van één participant.

AANDACHTSPUNTEN BIJ DE INTERPRETATIE VAN DE UITKOMSTEN VAN DE PARTICIPATIEMONITOR

Aan de verantwoordelijk projectleiders en beleidsmedewerkers is gevraagd per traject zoveel mogelijk e-mailadressen van participanten aan te leveren. Deze zijn allen benaderd; participanten van wie de gemeente alleen over postadressen beschikte zijn per brief uitgenodigd en konden online of per post aan de enquête meedoen. Bij enkele trajecten is desalniettemin sprake van een beperkte response. In bijlage 3 van deel 1 van de rapportage van het onderzoek wordt ingegaan op de methodische verantwoording van het onderzoek. Hoe om te gaan met de uitkomsten van de Participatiemonitor komt daarbij ook aan bod.

Hoofdpijn hierin is dat het bij de Participatiemonitor niet zozeer gaat om de exacte cijfers, maar om de globale patronen en indicaties die uit de rapporten naar voren komen. De respons op alle participatietrajecten tezamen geeft, in combinatie met de overige onderzoeksbevindingen, goed inzicht in de praktijk van burgerparticipatie en een goede basis voor conclusies. Op het niveau van de individuele trajecten is de response echter in enkele gevallen zo beperkt dat de reacties voor deze trajecten wel als relevant, maar niet als representatief aan te merken zijn.

TRAJECT Agenda van Roosendaal

Algemene typering van het traject (beleidsproces, project, burgerinitiatief etc.)

Opgave	Bezuinigen door hervormingen op basis van een andere rolopvatting voor de gemeente waarbij meer wordt overgelaten aan partners en inwoners.	<p>Legend: — Dit traject — Roosendaal — Voorlopig gemiddelde 5 onderzochte gemeenten</p>
Schaal	De gehele stad / gemeentebreed	
Locatie	Gehele stad	
Verband	Tijdelijk/projectmatig	
Looptijd	Van januari tot en met november 2011	
Type onderwerp	Raad (high impact)	
Afbakening: wat is er geëvalueerd met de Participatiemonitor?	Van vaststelling ontwerp-agenda van Roosendaal (juni 2011) tot vaststellen definitieve agenda van Roosendaal (november 2011)	

Algemene typering van het participatieproces

Participatievraag	Opiniepeiling, realiteit implementatie, draagvlak meten									
Start participatie	Ruime tijd na de start van het traject	<table border="1"> <tr> <th colspan="2">Rol van de gemeenteraad</th> </tr> <tr> <td>Participatieplan vastgesteld?</td> <td>Ja</td> </tr> <tr> <td>Betrokken geweest als procesbewaker?</td> <td>Ja</td> </tr> <tr> <td colspan="2"><i>Rollen van individuele raadsleden: waarnemer</i></td> </tr> </table>	Rol van de gemeenteraad		Participatieplan vastgesteld?	Ja	Betrokken geweest als procesbewaker?	Ja	<i>Rollen van individuele raadsleden: waarnemer</i>	
Rol van de gemeenteraad										
Participatieplan vastgesteld?	Ja									
Betrokken geweest als procesbewaker?	Ja									
<i>Rollen van individuele raadsleden: waarnemer</i>										
Budget	25.000 - 50.000 euro									
Werkvormen	Stadsgesprek bij aanvang, discussiebijeenkomsten tussen ontwerp- en definitieve agenda, digitale enquête onder 1000 inwoners (respons 40%) over varianten op ombuigingen.									
E-participatie?	Ja									

Wie deden er mee?	
Participanten zijn:	Aantal
Individuele burgers	400
Namens een straat, wijk of buurt	0
Andere georganiseerde groepen burgers	0
Vanuit instellingen en prof. organisaties	50
Vanuit bedrijven	0
Onafhankelijke deskundigen	0
Namens andere overheden	0
Anders, namelijk	0
Anders, namelijk	0

Participatievormen en bestuurstijlen: in welke verhouding?	
Rol participanten	
Initiatiefnemer / eigenaar (faciliterende stijl)	0 %
Samenwerkingspartner (samenwerkende stijl)	20 %
Medebeslisser (samenwerkende stijl)	0 %
Adviseur beginspraak (participatieve stijl)	0 %
Adviseur eindspraak (consultatieve stijl)	30 %
Ontvanger informatie (open autoritaire stijl)	50 %

Aanpak en resultaten: scores op de vier kwaliteitsmaatstaven

I REALISATIEKRACHT		50
	Z	P
Bijdrage aan realiseren centrale opgave?		
Zinnvolle ideeën, inzichten en/of oplossingen	wn	
Zorgvuldige afweging inbreng en belangen	Ja	25%
Doorwerking opbrengst participatie	Ja	20%
Wezenlijke bijdrage aan realiseren opgave	Ja	
Overige aspecten		
Inhoudelijke verrijking	+/-	33%
Hoger ambitieniveau door bundelen krachten	+	20%
Snellere realisatie van de opgave	wn	
Verantwoordelijkheid delen	++	33%

II DEMOCRATIE		56
	Z	P
Draagvlak		
Vergroting draagvlak algemeen	+	
Verandering oordeel participanten (schaal 1-10)		0,0
Tevredenheid over het proces		17%
Tevredenheid over uitkomst		17%
Overige aspecten		
Meer invloed voor burgers	+	25%
Meer participatie en betrokkenheid	++	50%
Wederzijds begrip en vertrouwen	+	17%
Betrokken gevoel bij leefomgeving		17%

III KWALITEIT VAN SAMENWERKING		66
	Z	P
Heldere communicatie inhoudelijke kaders	+	17%
Duidelijkheid van spelregels	+	50%
Juiste verwachtingen	+/-	28%
Open houding bij participanten	++	83%
Open houding bij de gemeente		67%
Open en constructieve interactie	+/-	67%
Op elkaar voortbouwen	++	50%
Goede omgangsvormen	+	100%
Tijdige communicatie	+/-	33%
Voelen participanten zich serieus genomen?		83%

IV PROFESSIONELE VORMGEVING		72
	Z	P
Participatieplan opgesteld	Ja	
Passende rol van de gemeenteraad	+	
Actoren en belangen vooraf in kaart gebracht	+	
Zicht op inhoudelijke kaders vooraf	+	
Commitment raad/college/management	+	
Professionele begeleiding	+	
Maatwerk in werkvormen	+	33%
Ondersteuning met geld, expertise, capaciteit	+	17%
Ondersteuning met informatie	+	33%

Tevredenheid over het proces	
Gemiddeld rapportcijfer participanten	5,0
Eigen tevredenheid projectleider	+/-
Inschatting tevredenheid college	+
Inschatting tevredenheid raad	wn

Informatie over de respons onder participanten	
Uiteindelijke respons	12%
Aantal door u aangedragen participanten	50
Aantal participanten dat de enquête heeft ingevuld	6

Lessen voor de toekomst

Lessen voor collega's	Maatschappelijke consultatie als gedeelde verantwoordelijkheid van college en raad is lastig. Bezint eer ge begint.
Tips en feedback van participanten	<ul style="list-style-type: none"> – minder vaag zijn, betrokkenen informeren, sneller tot besluitvorming komen. Door het uitblijven van nieuwe richtlijnen rond subsidies verkeren organisaties en initiatieven langdurig in onzekerheid, met groot afbreukrisico voor de gemeente / gemeenschap. – beter luisteren – interactief optrekken en nadrukkelijk terugkoppelen – ik heb nauwelijks terugkoppeling gekregen van de sessies die de gemeente heeft georganiseerd. In die zin is het allemaal nog steeds erg onduidelijk en teleurstellend. Participatie is prima, maar koppel zaken ook terug aan deelnemers. – Laot ons als Sportvereniging weten waar we staan in de komende jaren. Nog steeds niets gehoord.

TRAJECT Credo

Algemene typering van het traject (beleidsproces, project, burgerinitiatief etc.)

Opgave	een door drugsoverlast verloederd gebied weer een normale, veilige uitstraling te geven en de mensen van het gebied weer sociaal verbonden te krijgen en vertrouwen te geven	<p> I Realisatiekracht 69 67 65 63 61 59 57 55 II Democratie III Kwaliteit van samenwerking IV Professionele vormgeving — Dit traject — Roosendaal — Voorlopig gemiddelde 5 onderzochte gemeenten </p>
Schaal	Buurt	
Locatie	Brugstraat, Hoogstraat, Molenstraat	
Verband	Vast/langer lopend	
Looptijd	Gestart begin 2006;einde: 2016 ???	
Type onderwerp	Raad (high impact)	
Afbakening: wat is er geëvalueerd met de Participatiemonitor?	Na de sluiting van de gedoogde coffeeshops zijn er stappen gezet; de crisis leidt tot vertraging in herontwikkeling van panden.	

Algemene typering van het participatieproces

Participatievraag	voorstellen van de gemeente werden bediscussieerd en evt geamendeerd overgenomen;ook voorstellen vanuit de klankbordgroep werden bediscussieerd en al of niet overgenomen									
Start participatie	Direct bij de start van het traject	<table border="1"> <tr> <th colspan="2">Rol van de gemeenteraad</th> </tr> <tr> <td>Participatieplan vastgesteld?</td> <td>Ja</td> </tr> <tr> <td>Betrokken geweest als procesbewaker?</td> <td>Nee</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Rollen van individuele raadsleden: 0</td> </tr> </table>	Rol van de gemeenteraad		Participatieplan vastgesteld?	Ja	Betrokken geweest als procesbewaker?	Nee	Rollen van individuele raadsleden: 0	
Rol van de gemeenteraad										
Participatieplan vastgesteld?	Ja									
Betrokken geweest als procesbewaker?	Nee									
Rollen van individuele raadsleden: 0										
Budget	3.000 - 10.000 euro									
Werkvormen	Klankbordgroep Credo-café. Sinds kort hebben we een Yammer account voor klankbordgroeleden, dus een beperkte toegang; een website maken voor de gehele buurt is door de Klankbordgroep enige jaren geleden afgewezen!									
E-participatie?	Ja									

Wie deden er mee?	
Participanten zijn:	Aantal
Individuele burgers	0
Namens een straat, wijk of buurt	6
Andere georganiseerde groepen burgers	1
Vanuit instellingen en prof. organisaties	3
Vanuit bedrijven	0
Onafhankelijke deskundigen	0
Namens andere overheden	0
Anders, namelijk	
Anders, namelijk	

Participatievormen en bestuurstijlen: in welke verhouding?	
Rol participanten	
Initiatiefnemer / eigenaar (faciliterende stijl)	20 %
Samenwerkingspartner (samenwerkende stijl)	20 %
Medebeslisser (samenwerkende stijl)	0 %
Adviseur beginspraak (participatieve stijl)	15 %
Adviseur eindspraak (consultatieve stijl)	20 %
Ontvanger informatie (open autoritaire stijl)	25 %

Aanpak en resultaten: scores op de vier kwaliteitsmaatstaven

I REALISATIEKRACHT		65
	Z	P
Bijdrage aan realiseren centrale opgave?		
Zinnvolle ideeën, inzichten en/of oplossingen	Ja	
Zorgvuldige afweging inbreng en belangen	Ja	60%
Doorwerking opbrengst participatie	Ja	60%
Wezenlijke bijdrage aan realiseren opgave	Ja	
Overige aspecten		
Inhoudelijke verrijking	+	100%
Hoger ambitieniveau door bundelen krachten	+/-	60%
Snellere realisatie van de opgave	+/-	
Verantwoordelijkheid delen	+	80%

II DEMOCRATIE		60
	Z	P
Draagvlak		
Vergroting draagvlak algemeen	+	
Verandering oordeel participanten (schaal 1-10)		0,4
Tevredenheid over het proces		40%
Tevredenheid over uitkomst		60%
Overige aspecten		
Meer invloed voor burgers	+/-	60%
Meer participatie en betrokkenheid	+/-	80%
Wederzijds begrip en vertrouwen	+	40%
Betrokken gevoel bij leefomgeving		80%

III KWALITEIT VAN SAMENWERKING		64
	Z	P
Heldere communicatie inhoudelijke kaders	+/-	40%
Duidelijkheid van spelregels	-	40%
Juiste verwachtingen	+	67%
Open houding bij participanten	+	100%
Open houding bij de gemeente		60%
Open en constructieve interactie	+	60%
Op elkaar voortbouwen	+	60%
Goede omgangsvormen	+/-	80%
Tijdige communicatie	+	60%
Voelen participanten zich serieus genomen?		100%

IV PROFESSIONELE VORMGEVING		62
	Z	P
Participatieplan opgesteld	Ja	
Passende rol van de gemeenteraad	+	
Actoren en belangen vooraf in kaart gebracht	+	
Zicht op inhoudelijke kaders vooraf	-	
Commitment raad/college/management	+/-	
Professionele begeleiding	+	
Maatwerk in werkvormen	+/-	60%
Ondersteuning met geld, expertise, capaciteit	-	60%
Ondersteuning met informatie	+/-	80%

Tevredenheid over het proces	
Gemiddeld rapportcijfer participanten	6,5
Eigen tevredenheid projectleider	+
Inschatting tevredenheid college	+
Inschatting tevredenheid raad	+

Informatie over de respons onder participanten	
Uiteindelijke respons	31%
Aantal door u aangedragen participanten	16
Aantal participanten dat de enquête heeft ingevuld	5

Lessen voor de toekomst

Lessen voor collega's	Niet bang zijn voor participatie;kost veel tijd.
Tips en feedback van participanten	<ul style="list-style-type: none"> – Probeer los te laten. De samenwerking baseren op vertrouwen i.p.v. van procedures en politieke invloeden als heilig te beschouwen. – Blijf goed communiceren met elke partij.

TRAJECT Dorpshuis Moerstraten

Algemene typering van het traject (beleidsproces, project, burgerinitiatief etc.)

Opgave	Moerstraten had geen dorps huis in het dorp en een container als kantine voor de voetbalclub die op het punt stond om in te storten. Bewoners, bewonersplatform en voetbalvereniging zochten elkaar op om een integrale oplossing te realiseren.	<p>I Realisatiekracht 105 95 85 75 65 55 45</p> <p>V Professionele vormgeving</p> <p>II Democratie</p> <p>III Kwaliteit van samenwerking</p> <p>— Dit traject — Roosendaal — Voorlopig gemiddelde 5 onderzochte gemeenten</p>
Schaal	Dorp	
Locatie	In het dorp Moerstraten.	
Verband	Vast/langer lopend	
Looptijd	Traject startte augustus 2008, gebouw geopend in januari 2011. Participatie loopt door, gebouw zonder subsidie draaiende gehouden door bewoners.	
Type onderwerp	Ambtelijk	
Afbakening: wat is er geëvalueerd met de Participatiemonitor?	Vanuit het dorp was er massaal behoefte en mensen waren zelf bereid om de handen uit de mouwen te steken om het gebouw zelf te bouwen en op zoek te gaan naar middelen.	

Algemene typering van het participatieproces

Participatievraag	Burgers kwamen zelf met het idee om de voormalige voetbalkantine eigenhandig te slopen en eigenhandig een dorps huis te gaan bouwen. Vrijwilligers trommelden andere vrijwilligers op.		
Start participatie	Direct bij de start van het traject	Rol van de gemeenteraad	
Budget	Geen voor participatie; € 50.000 voor realisatie.	Participatieplan vastgesteld?	Nee
Werkvormen	Informatiebijeenkomsten, inzamelingsbarometer bij school, inzet website, inzamelingsacties, grote jaarmarkt, loterij.	Betrokken geweest als procesbewaker?	Nee
E-participatie?	Ja	Rollen van individuele raadsleden: waarnemer	

Wie deden er mee?	
Participanten zijn:	Aantal
Individuele burgers	600
Namens een straat, wijk of buurt	0
Andere georganiseerde groepen burgers	10
Vanuit instellingen en prof. organisaties	6
Vanuit bedrijven	20
Onafhankelijke deskundigen	0
Namens andere overheden	2
Anders, namelijk	0
Anders, namelijk	0
Anders, namelijk	0

Participatievormen en bestuurstijlen: in welke verhouding?	
Rol participanten	
Initiatiefnemer / eigenaar (faciliterende stijl)	100 %
Samenwerkingspartner (samenwerkende stijl)	0 %
Medebeslisser (samenwerkende stijl)	0 %
Adviseur beginspraak (participatieve stijl)	0 %
Adviseur eindspraak (consultatieve stijl)	0 %
Ontvanger informatie (open autoritaire stijl)	0 %

Aanpak en resultaten: scores op de vier kwaliteitsmaatstaven

I REALISATIEKRACHT		100
	Z	P
Bijdrage aan realiseren centrale opgave?		
Zinnvolle ideeën, inzichten en/of oplossingen	Ja	100%
Zorgvuldige afweging inbreng en belangen	Ja	100%
Doorwerking opbrengst participatie	wn	100%
Wezenlijke bijdrage aan realiseren opgave	Ja	100%
Overige aspecten		
Inhoudelijke verrijking	wn	100%
Hoger ambitieniveau door bundelen krachten	wn	100%
Snellere realisatie van de opgave	wn	100%
Verantwoordelijkheid delen	wn	100%

II DEMOCRATIE		X
	Z	P
Draagvlak		
Vergroting draagvlak algemeen	wn	100%
Verandering oordeel participanten (schaal 1-10)	100%	X
Tevredenheid over het proces	100%	100%
Tevredenheid over uitkomst	100%	100%
Overige aspecten		
Meer invloed voor burgers	wn	100%
Meer participatie en betrokkenheid	wn	100%
Wederzijds begrip en vertrouwen	wn	100%
Betrokken gevoel bij leefomgeving	100%	100%

III KWALITEIT VAN SAMENWERKING		67
	Z	P
Heldere communicatie inhoudelijke kaders	wn	0%
Duidelijkheid van spelregels	wn	0%
Juiste verwachtingen	wn	67%
Open houding bij participanten	wn	100%
Open houding bij de gemeente	100%	100%
Open en constructieve interactie	wn	100%
Op elkaar voortbouwen	wn	100%
Goede omgangsvormen	wn	100%
Tijdige communicatie	wn	0%
Voelen participanten zich serieus genomen?	100%	100%

IV PROFESSIONELE VORMGEVING		80
	Z	P
Participatieplan opgesteld	Ja	100%
Passende rol van de gemeenteraad	+	100%
Actoren en belangen vooraf in kaart gebracht	wn	100%
Zicht op inhoudelijke kaders vooraf	wn	100%
Commitment raad/college/management	wn	100%
Professionele begeleiding	wn	100%
Maatwerk in werkvormen	wn	100%
Ondersteuning met geld, expertise, capaciteit	wn	100%
Ondersteuning met informatie	wn	0%

Tevredenheid over het proces	
Gemiddeld rapportcijfer participanten	9,0
Eigen tevredenheid projectleider	wn
Inschatting tevredenheid college	wn
Inschatting tevredenheid raad	wn

Informatie over de respons onder participanten	
Uiteindelijke respons	50%
Aantal door u aangedragen participanten	2
Aantal participanten dat de enquête heeft ingevuld	1

Lessen voor de toekomst

Lessen voor collega's	Luister goed naar wat er buiten leeft en speelt. Beschouw inwoners als mensen met zeer goede ideeën en zeer veel eigen mogelijkheden en behandel ze als partner, met respect. Durf buiten de geijkte kaders te werken en pak werk op dat op je pad komt en verschuil je niet achter allerlei regels, vastgelegde taken etcetera.
Tips en feedback van participanten	<ul style="list-style-type: none"> – Probeer los te laten. De samenwerking baseren op vertrouwen i.p.v. van procedures en politieke invloeden als heilig te beschouwen. – Blijf goed communiceren met elke partij.

TRAJECT Dorpsontwikkelingsplan Heerle

Algemene typering van het traject (beleidsproces, project, burgerinitiatief etc.)

Opgave	Leefbaarheid Heerle vergroten	<p>Legend: — Dit traject — Roosendaal — Voorlopig gemiddelde 5 onderzochte gemeenten</p>
Schaal	Dorp	
Locatie	Dorp Heerle	
Verband	Tijdelijk/projectmatig	
Looptijd	2006-2017	
Type onderwerp	Raad (low impact)	
Afbakening: wat is er geëvalueerd met de Participatiemonitor?	Evaluatie van tot stand komen visie herontwikkeling Heerle in 2006 en de uitwerking hiervan de jaren erna, waaronder verplaatsing sportvelden, bouw sportzaal, bouw kindercentrum, verbouwing kerk en (start) woningbouw op locatie oude sportvelden.	

Algemene typering van het participatieproces

Participatievraag	Hoe kan de leefbaarheid verbeteren in Heerle? Welke rol kan de participant daarbij spelen?										
Start participatie	Direct bij de start van het traject	<table border="1"> <tr> <th colspan="2">Rol van de gemeenteraad</th> </tr> <tr> <td>Participatieplan vastgesteld?</td> <td>Nee</td> </tr> <tr> <td>Betrokken geweest als procesbewaker?</td> <td>Ja</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Rollen van individuele raadsleden: waarnemer</td> </tr> </table>		Rol van de gemeenteraad		Participatieplan vastgesteld?	Nee	Betrokken geweest als procesbewaker?	Ja	Rollen van individuele raadsleden: waarnemer	
Rol van de gemeenteraad											
Participatieplan vastgesteld?	Nee										
Betrokken geweest als procesbewaker?	Ja										
Rollen van individuele raadsleden: waarnemer											
Budget	10.000 - 25.000 euro										
Werkvormen	Informatiemarkt (met kraampjes).										
E-participatie?	Nee										

Wie deden er mee?	
Participanten zijn:	Aantal
Individuele burgers	150
Namens een straat, wijk of buurt	
Andere georganiseerde groepen burgers	20
Vanuit instellingen en prof. organisaties	5
Vanuit bedrijven	5
Onafhankelijke deskundigen	
Namens andere overheden	2
Anders, namelijk	
Anders, namelijk	

Participatievormen en bestuurstijlen: in welke verhouding?	
Rol participanten	
Initiatiefnemer / eigenaar (faciliterende stijl)	35 %
Samenwerkingspartner (samenwerkende stijl)	40 %
Medebeslisser (samenwerkende stijl)	0 %
Adviseur beginspraak (participatieve stijl)	15 %
Adviseur eindspraak (consultatieve stijl)	0 %
Ontvanger informatie (open autoritaire stijl)	10 %

Aanpak en resultaten: scores op de vier kwaliteitsmaatstaven

I REALISATIEKRACHT		77
	Z	P
Bijdrage aan realiseren centrale opgave?		
Zinnvolle ideeën, inzichten en/of oplossingen	Ja	
Zorgvuldige afweging inbreng en belangen	Ja	86%
Doorwerking opbrengst participatie	Ja	88%
Wezenlijke bijdrage aan realiseren opgave	Ja	
Overige aspecten		
Inhoudelijke verrijking	++	88%
Hoger ambitieniveau door bundelen krachten	+	88%
Snellere realisatie van de opgave	+/-	
Verantwoordelijkheid delen	+	88%

II DEMOCRATIE		74
	Z	P
Draagvlak		
Vergroting draagvlak algemeen	+	
Verandering oordeel participanten (schaal 1-10)		1,7
Tevredenheid over het proces		88%
Tevredenheid over uitkomst		88%
Overige aspecten		
Meer invloed voor burgers	+	88%
Meer participatie en betrokkenheid	++	50%
Wederzijds begrip en vertrouwen	+	88%
Betrokken gevoel bij leefomgeving		75%

III KWALITEIT VAN SAMENWERKING		69
	Z	P
Heldere communicatie inhoudelijke kaders	+	38%
Duidelijkheid van spelregels	wn	50%
Juiste verwachtingen	-	61%
Open houding bij participanten	+	88%
Open houding bij de gemeente		88%
Open en constructieve interactie	+	88%
Op elkaar voortbouwen	+	88%
Goede omgangsvormen	+	75%
Tijdige communicatie	+	75%
Voelen participanten zich serieus genomen?		75%

IV PROFESSIONELE VORMGEVING		67
	Z	P
Participatieplan opgesteld	Nee	
Passende rol van de gemeenteraad	+/-	
Actoren en belangen vooraf in kaart gebracht	wn	
Zicht op inhoudelijke kaders vooraf	wn	
Commitment raad/college/management	wn	
Professionele begeleiding	+	
Maatwerk in werkvormen	+	88%
Ondersteuning met geld, expertise, capaciteit	+	63%
Ondersteuning met informatie	++	88%

Tevredenheid over het proces	
Gemiddeld rapportcijfer participanten	7,4
Eigen tevredenheid projectleider	+
Inschatting tevredenheid college	+
Inschatting tevredenheid raad	+

Informatie over de respons onder participanten	
Uiteindelijke respons	42%
Aantal door u aangedragen participanten	19
Aantal participanten dat de enquête heeft ingevuld	8

Lessen voor de toekomst

Lessen voor collega's	Benut de kennis en netwerkrelaties die er bij participanten zijn.
Tips en feedback van participanten	<ul style="list-style-type: none"> – Vanaf de start de burgergroeperingen serieus nemen, dat is in ons geval niet zo geweest. We zijn een behoorlijk aantal jaren aan het lijntje gehouden en dat was zeer frustrerend. – Zorg dat je bij projecten zoals in Heerle één wethouder de projectverantwoordelijkheid geeft, ook als het de over meerdere portefeuilles gaat. Dit komt het proces van ontwikkeling tot besluitvorming alleen maar ten goede. – Doorgaan de burgers te betrekken in de besluitvorming van het proces.

TRAJECT Het talent - Langdonk

Algemene typering van het traject (beleidsproces, project, burgerinitiatief etc.)

Opgave	het inrichten van traditioneel groen naar meer natuurlijk groen waarbij er de mogelijkheid ontstaat om het gebied in te richten voor educatieve doeleinden en als ontmoetingsplaats in de wijk.	<p>IV Professionele vormgeving</p> <p>III Kwaliteit van samenwerking</p> <p>II Democratie</p> <p>I Realisatiekracht</p> <p>— Dit traject — Rosendaal — Voorlopig gemiddelde 5 onderzochte gemeenten</p>
Schaal	Buurt	
Locatie	Wijk Langdonk	
Verband	Tijdelijk/projectmatig	
Looptijd	Mei 2011 tot mei 2013	
Type onderwerp	Ambtelijk	
Afbakening: wat is er geëvalueerd met de Participatiemonitor?	Het onderdeel natuurtuin	

Algemene typering van het participatieproces

Participatievraag	Medebeheer van het gebied. Omvorming van traditioneel groen naar educatieve natuurtuin									
Start participatie	Direct bij de start van het traject	<table border="1"> <tr> <th colspan="2">Rol van de gemeenteraad</th> </tr> <tr> <td>Participatieplan vastgesteld?</td> <td>Nee</td> </tr> <tr> <td>Betrokken geweest als procesbewaker?</td> <td>Nee</td> </tr> <tr> <td>Rollen van individuele raadsleden:</td> <td>geen actieve rol</td> </tr> </table>	Rol van de gemeenteraad		Participatieplan vastgesteld?	Nee	Betrokken geweest als procesbewaker?	Nee	Rollen van individuele raadsleden:	geen actieve rol
Rol van de gemeenteraad										
Participatieplan vastgesteld?	Nee									
Betrokken geweest als procesbewaker?	Nee									
Rollen van individuele raadsleden:	geen actieve rol									
Budget	25.000 - 50.000 euro									
Werkvormen	Informatiebijeenkomstenontwerpworkshops									
E-participatie?	Nee									

Wie deden er mee?	
Participanten zijn:	Aantal
Individuele burgers	20
Namens een straat, wijk of buurt	20
Andere georganiseerde groepen burgers	5
Vanuit instellingen en prof. organisaties	5
Vanuit bedrijven	0
Onafhankelijke deskundigen	0
Namens andere overheden	0
Anders, namelijk	0
Anders, namelijk	0

Participatievormen en bestuurstijlen: in welke verhouding?	
Rol participanten	
Initiatiefnemer / eigenaar (faciliterende stijl)	0 %
Samenwerkingspartner (samenwerkende stijl)	50 %
Medebeslissers (samenwerkende stijl)	50 %
Adviseur beginspraak (participatieve stijl)	0 %
Adviseur eindspraak (consultatieve stijl)	0 %
Ontvanger informatie (open autoritaire stijl)	0 %

Aanpak en resultaten: scores op de vier kwaliteitsmaatstaven

I REALISATIEKRACHT		69
	Z	P
Bijdrage aan realiseren centrale opgave?		
Zinnvolle ideeën, inzichten en/of oplossingen	Ja	
Zorgvuldige afweging inbreng en belangen	Nee	60%
Doorwerking opbrengst participatie	Nee	60%
Wezenlijke bijdrage aan realiseren opgave	wn	
Overige aspecten		
Inhoudelijke verrijking	+	67%
Hoger ambitieniveau door bundelen krachten	+	40%
Snellere realisatie van de opgave	wn	
Verantwoordelijkheid delen	+	83%

II DEMOCRATIE		65
	Z	P
Draagvlak		
Vergroting draagvlak algemeen	+	
Verandering oordeel participanten (schaal 1-10)		1,3
Tevredenheid over het proces		33%
Tevredenheid over uitkomst		80%
Overige aspecten		
Meer invloed voor burgers	wn	50%
Meer participatie en betrokkenheid	+/-	67%
Wederzijds begrip en vertrouwen	+	67%
Betrokken gevoel bij leefomgeving		83%

III KWALITEIT VAN SAMENWERKING		60
	Z	P
Heldere communicatie inhoudelijke kaders	-	50%
Duidelijkheid van spelregels	+/-	33%
Juiste verwachtingen	+/-	56%
Open houding bij participanten	+	100%
Open houding bij de gemeente		83%
Open en constructieve interactie	+	83%
Op elkaar voortbouwen	+/-	33%
Goede omgangsvormen	+	100%
Tijdige communicatie	+/-	33%
Voelen participanten zich serieus genomen?		83%

IV PROFESSIONELE VORMGEVING		57
	Z	P
Participatieplan opgesteld	Nee	
Passende rol van de gemeenteraad	+	
Actoren en belangen vooraf in kaart gebracht	+	
Zicht op inhoudelijke kaders vooraf	-	
Commitment raad/college/management	-	
Professionele begeleiding	+	
Maatwerk in werkvormen	+/-	83%
Ondersteuning met geld, expertise, capaciteit	+/-	100%
Ondersteuning met informatie	+	67%

Tevredenheid over het proces	
Gemiddeld rapportcijfer participanten	7,2
Eigen tevredenheid projectleider	+/-
Inschatting tevredenheid college	+
Inschatting tevredenheid raad	+/-

Informatie over de respons onder participanten	
Uiteindelijke respons	38%
Aantal door u aangedragen participanten	16
Aantal participanten dat de enquête heeft ingevuld	6

Lessen voor de toekomst

Lessen voor collega's	Nog breder kijken naar te betrekken partners in een dergelijk traject.
Tips en feedback van participanten	<ul style="list-style-type: none"> — Graag persoonlijke uitnodiging ook aan allochtonen want die bewoners werden gemist op een meisje van ca 18 na. Die, logisch, erg bang was voor de overmacht van autochtonen volwassenen. — Beter luisteren naar de burgers, en wethouders niet iets neer laten zetten in een wijk waar dit niet gewenst is, gewoon luisteren.

TRAJECT Kroeven 505/506

Algemene typering van het traject (beleidsproces, project, burgerinitiatief etc.)

Opgave	Samenwerking, kwaliteitsbehoud, begrip kweken, leefbaarheid continueren en verder uitbouwen.	<p>Legend: — Dit traject — Roosendaal — Voorlopig gemiddelde 5 onderzochte gemeenten</p>
Schaal	Wijk	
Locatie	Roosendaal wijk Kroeven	
Verband	Tijdelijk/projectmatig	
Looptijd	In uitvoering / traject loopt.	
Type onderwerp	Ambtelijk	
Afbakening: wat is er geëvalueerd met de Participatiemonitor?	Nog geen behoefte aan	

Algemene typering van het participatieproces

Participatievraag	Samenwerking, mee doen om de leefbaarheid te continueren, alles is bespreekbaar. Ja we hebben de participanten gevraagd om verantwoordelijkheden naar zich toe te trekken									
Start participatie	Direct bij de start van het traject	<table border="1"> <tr> <th colspan="2">Rol van de gemeenteraad</th> </tr> <tr> <td>Participatieplan vastgesteld?</td> <td>Ja</td> </tr> <tr> <td>Betrokken geweest als procesbewaker?</td> <td>Nee</td> </tr> <tr> <td colspan="2"><i>Rollen van individuele raadsleden:</i> nee, de pilot is niet meer van toepassing</td> </tr> </table>	Rol van de gemeenteraad		Participatieplan vastgesteld?	Ja	Betrokken geweest als procesbewaker?	Nee	<i>Rollen van individuele raadsleden:</i> nee, de pilot is niet meer van toepassing	
Rol van de gemeenteraad										
Participatieplan vastgesteld?	Ja									
Betrokken geweest als procesbewaker?	Nee									
<i>Rollen van individuele raadsleden:</i> nee, de pilot is niet meer van toepassing										
Budget	10.000 - 25.000 euro									
Werkvormen	informatiebijeenkomsten									
E-participatie?	Nee									

Wie deden er mee?	
Participanten zijn:	Aantal
Individuele burgers	14
Namens een straat, wijk of buurt	0
Andere georganiseerde groepen burgers	0
Vanuit instellingen en prof. organisaties	3
Vanuit bedrijven	1
Onafhankelijke deskundigen	0
Namens andere overheden	0
Anders, namelijk 0	0
Anders, namelijk 0	0
Anders, namelijk 0	0

Participatievormen en bestuurstijlen: in welke verhouding?	
Rol participanten	
Initiatiefnemer / eigenaar (faciliterende stijl)	15 %
Samenwerkingspartner (samenwerkende stijl)	20 %
Medebeslisser (samenwerkende stijl)	15 %
Adviseur beginspraak (participatieve stijl)	20 %
Adviseur eindspraak (consultatieve stijl)	20 %
Ontvanger informatie (open autoritaire stijl)	10 %

Aanpak en resultaten: scores op de vier kwaliteitsmaatstaven

I REALISATIEKRACHT		72
	Z	P
Bijdrage aan realiseren centrale opgave?		
Zinnvolle ideeën, inzichten en/of oplossingen	Ja	
Zorgvuldige afweging inbreng en belangen	Nee	67%
Doorwerking opbrengst participatie	Nee	67%
Wezenlijke bijdrage aan realiseren opgave	Ja	
Overige aspecten		
Inhoudelijke verrijking	++	67%
Hoger ambitieniveau door bundelen krachten	+	100%
Snellere realisatie van de opgave	+	
Verantwoordelijkheid delen	+	67%

II DEMOCRATIE		70
	Z	P
Draagvlak		
Vergroting draagvlak algemeen	+	
Verandering oordeel participanten (schaal 1-10)		1,5
Tevredenheid over het proces		100%
Tevredenheid over uitkomst		100%
Overige aspecten		
Meer invloed voor burgers	+/-	100%
Meer participatie en betrokkenheid	+	100%
Wederzijds begrip en vertrouwen	+	33%
Betrokken gevoel bij leefomgeving		100%

III KWALITEIT VAN SAMENWERKING		71
	Z	P
Heldere communicatie inhoudelijke kaders	+	33%
Duidelijkheid van spelregels	+	67%
Juiste verwachtingen	-	89%
Open houding bij participanten	+	67%
Open houding bij de gemeente		100%
Open en constructieve interactie	++	100%
Op elkaar voortbouwen	+	67%
Goede omgangsvormen	+/-	100%
Tijdige communicatie	+/-	100%
Voelen participanten zich serieus genomen?		67%

IV PROFESSIONELE VORMGEVING		56
	Z	P
Participatieplan opgesteld	Ja	
Passende rol van de gemeenteraad	-	
Actoren en belangen vooraf in kaart gebracht	wn	
Zicht op inhoudelijke kaders vooraf	+	
Commitment raad/college/management	+/-	
Professionele begeleiding	-	
Maatwerk in werkvormen	-	100%
Ondersteuning met geld, expertise, capaciteit	-	100%
Ondersteuning met informatie	+	100%

Tevredenheid over het proces	
Gemiddeld rapportcijfer participanten	6,7
Eigen tevredenheid projectleider	+
Inschatting tevredenheid college	+/-
Inschatting tevredenheid raad	+/-

Informatie over de respons onder participanten	
Uiteindelijke respons	30%
Aantal door u aangedragen participanten	10
Aantal participanten dat de enquête heeft ingevuld	3

Lessen voor de toekomst

Lessen voor collega's	Burgers nog eerder en beter bij betrekken.echt out of the box denken.
Tips en feedback van participanten	Eerlijk en open met elkaar omgaan.

TRAJECT Pilot buurtonderneming Westrand

Algemene typering van het traject (beleidsproces, project, burgerinitiatief etc.)

Opgave	<ul style="list-style-type: none"> - Versterken leefbaarheid - vergroten burgerparticipatie - vergroten vraaggericht werken organisaties - versterken samenwerking organisaties in de wijk 	<p>Legend: — Dit traject — Roosendaal — Voorlopig gemiddelde 5 onderzochte gemeenten</p>
Schaal	Wijk	
Locatie	Westrand roosendaal	
Verband	Vast/langer lopend	
Looptijd	2009-2012. Evaluatie medio 2012,	
Type onderwerp	College	
Afbakening: wat is er geëvalueerd met de Participatiemonitor?	Evaluatie buurtonderneming Vice Versa over de periode opening buurtonderneming juni 2010 - mei 2012	

Algemene typering van het participatieproces

Participatievraag	Welk initiatief heeft de bewoner? hoe kan hij/zij dat zelf (en/of met anderen) realiseren? Is daar hulp bij nodig vanuit gemeente, welzijnswerk, corporatie, maatschappelijk werk of andere professionele organisatie? Zo ja: dan kan ViceVersa daarin begeleiden/bemiddelen, maar dan is ook altijd de vraag aan de bewoners: wat doet u terug voor de wijk?									
Start participatie	Enige tijd na de start van het traject	<table border="1"> <tr> <th colspan="2">Rol van de gemeenteraad</th> </tr> <tr> <td>Participatieplan vastgesteld?</td> <td>Nee</td> </tr> <tr> <td>Betrokken geweest als procesbewaker?</td> <td>Nee</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Rollen van individuele raadsleden: geen actieve rol</td> </tr> </table>	Rol van de gemeenteraad		Participatieplan vastgesteld?	Nee	Betrokken geweest als procesbewaker?	Nee	Rollen van individuele raadsleden: geen actieve rol	
Rol van de gemeenteraad										
Participatieplan vastgesteld?	Nee									
Betrokken geweest als procesbewaker?	Nee									
Rollen van individuele raadsleden: geen actieve rol										
Budget	Geen voor participatie / € 350.000 voor realisatie.									
Werkvormen	- onderzoek haalbaarheid social enterprise buurthuis, met/door buurthuisbestuur-afhankelijk van onderwerp dat Vice Versa oppakte verschillende werkvormen benut, zoals interviews sleutelfiguren, workshops streefbeeld, gezamenlijk formuleren wijkactieplan									
E-participatie?	Nee									

Wie deden er mee?	
Participanten zijn:	Aantal
Individuele burgers	75
Namens een straat, wijk of buurt	15
Andere georganiseerde groepen burgers	10
Vanuit instellingen en prof. organisaties	10
Vanuit bedrijven	5
Onafhankelijke deskundigen	1
Namens andere overheden	1
Anders, namelijk raad van advies	5

Participatievormen en bestuurstijlen: in welke verhouding?	
Rol participanten	
Initiatiefnemer / eigenaar (faciliterende stijl)	10 %
Samenwerkingspartner (samenwerkende stijl)	10 %
Medebeslisser (samenwerkende stijl)	25 %
Adviseur beginspraak (participatieve stijl)	25 %
Adviseur eindspraak (consultatieve stijl)	15 %
Ontvanger informatie (open autoritaire stijl)	15 %

Aanpak en resultaten: scores op de vier kwaliteitsmaatstaven

I REALISATIEKRACHT		73
	Z	P
Bijdrage aan realiseren centrale opgave?		
Zinnvolle ideeën, inzichten en/of oplossingen	Ja	
Zorgvuldige afweging inbreng en belangen	Ja	60%
Doorwerking opbrengst participatie	Ja	67%
Wezenlijke bijdrage aan realiseren opgave	Ja	
Overige aspecten		
Inhoudelijke verrijking	+	100%
Hoger ambitieniveau door bundelen krachten	+	80%
Snellere realisatie van de opgave	+/-	
Verantwoordelijkheid delen	+	100%

II DEMOCRATIE		71
	Z	P
Draagvlak		
Vergroting draagvlak algemeen	+/-	
Verandering oordeel participanten (schaal 1-10)		1,4
Tevredenheid over het proces		83%
Tevredenheid over uitkomst		80%
Overige aspecten		
Meer invloed voor burgers	+	67%
Meer participatie en betrokkenheid	+	50%
Wederzijds begrip en vertrouwen	+	60%
Betrokken gevoel bij leefomgeving		80%

III KWALITEIT VAN SAMENWERKING		71
	Z	P
Heldere communicatie inhoudelijke kaders	+/-	83%
Duidelijkheid van spelregels	+/-	100%
Juiste verwachtingen	+	51%
Open houding bij participanten	+	86%
Open houding bij de gemeente		57%
Open en constructieve interactie	+	57%
Op elkaar voortbouwen	+	71%
Goede omgangsvormen	+	67%
Tijdige communicatie	+	100%
Voelen participanten zich serieus genomen?		67%

IV PROFESSIONELE VORMGEVING		65
	Z	P
Participatieplan opgesteld	Nee	
Passende rol van de gemeenteraad	+	
Actoren en belangen vooraf in kaart gebracht	+	
Zicht op inhoudelijke kaders vooraf	--	
Commitment raad/college/management	+	
Professionele begeleiding	+	
Maatwerk in werkvormen	+	100%
Ondersteuning met geld, expertise, capaciteit	+	43%
Ondersteuning met informatie	+	100%

Tevredenheid over het proces	
Gemiddeld rapportcijfer participanten	7,4
Eigen tevredenheid projectleider	+
Inschatting tevredenheid college	+
Inschatting tevredenheid raad	+

Informatie over de respons onder participanten	
Uiteindelijke respons	41%
Aantal door u aangedragen participanten	17
Aantal participanten dat de enquête heeft ingevuld	7

Lessen voor de toekomst

Lessen voor collega's	
	- zorg ook voor intensieve interne communicatie. Voorkom dat deel van gemeente (en deel van de organisatie van partners) te veel voor de muziek uit komt te lopen.- maak onderscheid tussen "wijkonderneming" en "social enterprise". De belangen van professionele organisaties die hun inzet in de wijk bundelen, vragen om goede samenwerking met bewoners, maar in de praktijk van Westrand niet om mee-sturing (directie/bestuur) door bewoners. Bundel die inzet in buurtonderneming. Daarnaast zijn er activiteiten, die uitstekend door bewoners/bedrijven uit de wijk kunnen worden aangestuurd, maar waarbij (in eerste instantie) professionele ondersteuning zinvol is. Geef die vorm in "social enterprise". In de pilot ViceVersa zijn beiden vertegenwoordigd, maar vanaf 1-1-2013 denken we er aan om deze knip te maken (besluitvorming zomer 2012).- betrek niet (alleen)toevallige bestuursleden van bewonersplatform, huurdersvereniging in de buurtonderneming. Aansturen en overleggen is niet de reden waarom veel vrijwilligers betrokken zijn, en het is ook niet per definitie de wijze waarop ze mede-sturing willen of kunnen invullen. Zorg voor helder profiel van de bewoners die je vraagt mee te sturen, biedt ze er ook ondersteuning op, en zoek breder in de wijk naar geïnteresseerde bewoners om mede sturing te geven aan buurtonderneming.

Tips en feedback van participanten

- De gemeente is in dit geval een containerbegrip. Per afdeling zal maatwerk nodig zijn. Houding, gedrag en inlevend vermogen zullen zeer zeker moeten verbeteren. Naar burgers luisteren, ze vroeg betrekken bij onderwerpen en niet (blijven) bedenken wat vooral goed voor ze is.
- Door nog meer open te staan en te willen luisteren naar de burgers.
- Maak vooral gebruik van nieuwe initiatieven. Zoals buurtonderneming en Wijkbedrijf in West.
- Nog altijd heb je met teveel instanties te maken en wordt er te weinig teruggekoppeld. Zaken verlopen traag.

TRAJECT Reclamebelasting i.r.t. binnenstadsfonds

Algemene typering van het traject (beleidsproces, project, burgerinitiatief etc.)

Opgave	Verbetering economisch functioneren van de binnenstad (o.a. aanpak leegstand). De binnenstad moet het kloppende hart van de economie/ de samenleving zijn	<p>IV Professionele vormgeving</p> <p>III Kwaliteit van samenwerking</p> <p>II Democratie</p> <p>I Realisatiekracht</p> <p>— Dit traject — Roosendaal — Voorlopig gemiddelde 5 onderzochte gemeenten</p>
Schaal	Stadsdeel	
Locatie	Binnenstad (met regionaal bereik)	
Verband	Vast/langer lopend	
Looptijd	In 2012 is de samenwerking geformaliseerd in een publiek-private samenwerking met rechtspersoon voor de duur van minstens 5 jaar.	
Type onderwerp	Raad (high impact)	
Afbakening: wat is er geëvalueerd met de Participatiemonitor?	Participatie bedrijfsleven is ook een vorm van burgerparticipatie. De totstandkoming en de groei van de netwerkorganisatie in relatie tot het rendement (economisch maar ook relationeel) is een belangrijke succesfactor.	

Algemene typering van het participatieproces

Participatievraag	De gemeentelijke bijdrage aan en in het binnenstadsmanagement met geld (€150.000,-/ jaar) en personeel (1 fte) en de zorg voor de uitvoering van het participatieplan (businessplan voor de binnenstad).									
Start participatie	Enige tijd na de start van het traject									
Budget	50.000 euro of meer									
Werkvormen	lokale bekende als kwartiermaker, informatie-avonden, oprichting vereniging, meteen doen/ resultaten laten zien									
E-participatie?	Nee									
	<table border="1"> <tr> <th colspan="2">Rol van de gemeenteraad</th> </tr> <tr> <td>Participatieplan vastgesteld?</td> <td>Ja</td> </tr> <tr> <td>Betrokken geweest als procesbewaker?</td> <td>Ja</td> </tr> <tr> <td colspan="2"><i>Rollen van individuele raadsleden: waarnemer als bevoegd orgaan mbt financiering en regelgeving.</i></td> </tr> </table>		Rol van de gemeenteraad		Participatieplan vastgesteld?	Ja	Betrokken geweest als procesbewaker?	Ja	<i>Rollen van individuele raadsleden: waarnemer als bevoegd orgaan mbt financiering en regelgeving.</i>	
Rol van de gemeenteraad										
Participatieplan vastgesteld?	Ja									
Betrokken geweest als procesbewaker?	Ja									
<i>Rollen van individuele raadsleden: waarnemer als bevoegd orgaan mbt financiering en regelgeving.</i>										

Wie deden er mee?	
Participanten zijn:	Aantal
Individuele burgers	10
Namens een straat, wijk of buurt	
Andere georganiseerde groepen burgers	20
Vanuit instellingen en prof. organisaties	10
Vanuit bedrijven	150
Onafhankelijke deskundigen	2
Namens andere overheden	
Anders, namelijk	
Anders, namelijk	
Anders, namelijk	

Participatievormen en bestuurstijlen: in welke verhouding?	
Rol participanten	
Initiatiefnemer / eigenaar (faciliterende stijl)	15 %
Samenwerkingspartner (samenwerkende stijl)	25 %
Medebeslissers (samenwerkende stijl)	25 %
Adviseur beginspraak (participatieve stijl)	25 %
Adviseur eindspraak (consultatieve stijl)	10 %
Ontvanger informatie (open autoritaire stijl)	0 %

Aanpak en resultaten: scores op de vier kwaliteitsmaatstaven

I REALISATIEKRACHT		X
	Z	P
Bijdrage aan realiseren centrale opgave?		
Zinnvolle ideeën, inzichten en/of oplossingen	Ja	▨
Zorgvuldige afweging inbreng en belangen	Ja	X%
Doorwerking opbrengst participatie	Ja	X%
Wezenlijke bijdrage aan realiseren opgave	Ja	▨
Overige aspecten		
Inhoudelijke verrijking	+	X%
Hoger ambitieniveau door bundelen krachten	+	X%
Snellere realisatie van de opgave	+	▨
Verantwoordelijkheid delen	++	X%

II DEMOCRATIE		X
	Z	P
Draagvlak		
Vergroting draagvlak algemeen	+	▨
Verandering oordeel participanten (schaal 1-10)	▨	
Tevredenheid over het proces	▨	X%
Tevredenheid over uitkomst	▨	X%
Overige aspecten		
Meer invloed voor burgers	++	X%
Meer participatie en betrokkenheid	+	X%
Wederzijds begrip en vertrouwen	+	X%
Betrokken gevoel bij leefomgeving	▨	X%

III KWALITEIT VAN SAMENWERKING		X
	Z	P
Heldere communicatie inhoudelijke kaders	+	X%
Duidelijkheid van spelregels	+	X%
Juiste verwachtingen	+	X%
Open houding bij participanten	+	X%
Open houding bij de gemeente	▨	X%
Open en constructieve interactie	++	X%
Op elkaar voortbouwen	++	X%
Goede omgangsvormen	+/-	X%
Tijdige communicatie	+	X%
Voelen participanten zich serieus genomen?	▨	X%

IV PROFESSIONELE VORMGEVING		X
	Z	P
Participatieplan opgesteld	Ja	▨
Passende rol van de gemeenteraad	+	▨
Actoren en belangen vooraf in kaart gebracht	+	▨
Zicht op inhoudelijke kaders vooraf	+/-	▨
Commitment raad/college/management	+/-	▨
Professionele begeleiding	+	▨
Maatwerk in werkvormen	+	X%
Ondersteuning met geld, expertise, capaciteit	++	X%
Ondersteuning met informatie	++	X%

Tevredenheid over het proces	
Gemiddeld rapportcijfer participanten	X
Eigen tevredenheid projectleider	+
Inschatting tevredenheid college	+
Inschatting tevredenheid raad	+

Informatie over de respons onder participanten	
Uiteindelijke respons	0%
Aantal door u aangedragen participanten	7
Aantal participanten dat de enquête heeft ingevuld	0

Lessen voor de toekomst

Lessen voor collega's	- tijd nemen- middelen vrijmaken- vertrouwen hebben in de partners- loslaten van traditionele betweterigheid van overheid- niet teveel praten maar vooral doen- instanties niet buitenspel zetten maar meenemen en omvormen tot goed uitgeruste partners in de uitvoering of onderaannemers.
Tips en feedback van participanten	

TRAJECT Reconstructie Molenbeek

Algemene typering van het traject (beleidsproces, project, burgerinitiatief etc.)

Opgave	Een traditioneel ingericht park en bosgebied moet worden omgevormd tot een ecologische verbindingzone, waarin planten en dieren zich vrij kunnen bewegen en het voor de mens aangenaam recreëren is.	<p>Legend: — Dit traject — Roosendaal — Voorlopig gemiddelde 5 onderzochte gemeenten</p>
Schaal	Stadsdeel	
Locatie	Middendeel van de zuidelijke stadsrand	
Verband	Tijdelijk/projectmatig	
Looptijd	Van januari 2005 tot en met november 2009	
Type onderwerp	Raad (low impact)	
Afbakening: wat is er geëvalueerd met de Participatiemonitor?	De evaluatie betreft de periode 2005 tot en met 2007	

Algemene typering van het participatieproces

Participatievraag	De participatie vond aanvankelijk plaats in een breed samengestelde klankbordgroep, later werd in kleinere groepen gediscussieerd over de impact van het plan op het bomenbestand ter plaatse en over de detailinrichting van een stukje straat waar een fietsroute werd ingevoegd en over de inrichting van een natuurspeeluin.									
Start participatie	Enige tijd na de start van het traject									
Budget	25.000 - 50.000 euro									
Werkvormen	Klankbordgroep, informatiebijeenkomsten, ontwerpworkshop, overleg naar aanleiding van een door burgers georganiseerd protestactie, ter inzage legging van ontwerp									
E-participatie?	Nee									
	<table border="1"> <tr> <th colspan="2">Rol van de gemeenteraad</th> </tr> <tr> <td>Participatieplan vastgesteld?</td> <td>Nee</td> </tr> <tr> <td>Betrokken geweest als procesbewaker?</td> <td>Ja</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Rollen van individuele raadsleden: waarnemer</td> </tr> </table>		Rol van de gemeenteraad		Participatieplan vastgesteld?	Nee	Betrokken geweest als procesbewaker?	Ja	Rollen van individuele raadsleden: waarnemer	
Rol van de gemeenteraad										
Participatieplan vastgesteld?	Nee									
Betrokken geweest als procesbewaker?	Ja									
Rollen van individuele raadsleden: waarnemer										

Wie deden er mee?	
Participanten zijn:	Aantal
Individuele burgers	100
Namens een straat, wijk of buurt	10
Andere georganiseerde groepen burgers	2000
Vanuit instellingen en prof. organisaties	10
Vanuit bedrijven	5
Onafhankelijke deskundigen	5
Namens andere overheden	5
Anders, namelijk	
Anders, namelijk	

Participatievormen en bestuurstijlen: in welke verhouding?	
Rol participanten	
Initiatiefnemer / eigenaar (faciliterende stijl)	25 %
Samenwerkingspartner (samenwerkende stijl)	25 %
Medebeslisser (samenwerkende stijl)	25 %
Adviseur beginspraak (participatieve stijl)	0 %
Adviseur eindspraak (consultatieve stijl)	0 %
Ontvanger informatie (open autoritaire stijl)	25 %

Aanpak en resultaten: scores op de vier kwaliteitsmaatstaven

I REALISATIEKRACHT		84
	Z	P
Bijdrage aan realiseren centrale opgave?		
Zinnvolle ideeën, inzichten en/of oplossingen	Ja	
Zorgvuldige afweging inbreng en belangen	Ja	100%
Doorwerking opbrengst participatie	Ja	100%
Wezenlijke bijdrage aan realiseren opgave	Ja	
Overige aspecten		
Inhoudelijke verrijking	++	100%
Hoger ambitieniveau door bundelen krachten	+	100%
Snellere realisatie van de opgave	+/-	
Verantwoordelijkheid delen	++	60%

II DEMOCRATIE		78
	Z	P
Draagvlak		
Vergroting draagvlak algemeen	+	
Verandering oordeel participanten (schaal 1-10)		2,4
Tevredenheid over het proces		60%
Tevredenheid over uitkomst		100%
Overige aspecten		
Meer invloed voor burgers	+	80%
Meer participatie en betrokkenheid	+	100%
Wederzijds begrip en vertrouwen	+	80%
Betrokken gevoel bij leefomgeving		100%

III KWALITEIT VAN SAMENWERKING		72
	Z	P
Heldere communicatie inhoudelijke kaders	+	20%
Duidelijkheid van spelregels	+	20%
Juiste verwachtingen	+/-	53%
Open houding bij participanten	+	100%
Open houding bij de gemeente		100%
Open en constructieve interactie	+	100%
Op elkaar voortbouwen	+	60%
Goede omgangsvormen	+	100%
Tijdige communicatie	+	40%
Voelen participanten zich serieus genomen?		100%

IV PROFESSIONELE VORMGEVING		66
	Z	P
Participatieplan opgesteld	Nee	
Passende rol van de gemeenteraad	+/-	
Actoren en belangen vooraf in kaart gebracht	++	
Zicht op inhoudelijke kaders vooraf	+/-	
Commitment raad/college/management	+	
Professionele begeleiding	++	
Maatwerk in werkvormen	++	80%
Ondersteuning met geld, expertise, capaciteit	+	60%
Ondersteuning met informatie	+/-	40%

Tevredenheid over het proces	
Gemiddeld rapportcijfer participanten	7,6
Eigen tevredenheid projectleider	+
Inschatting tevredenheid college	+
Inschatting tevredenheid raad	+

Informatie over de respons onder participanten	
Uiteindelijke respons	18%
Aantal door u aangedragen participanten	28
Aantal participanten dat de enquête heeft ingevuld	5

Lessen voor de toekomst

Lessen voor collega's	Tekening lezen is voor iedereen lastig, ga met elkaar op veldbezoek om een project ter plaatse te bespreken met de participanten.
Tips en feedback van participanten	<ul style="list-style-type: none"> — Veel eerder stadium bewoners bekendmaken met plannen en niet alleen met een infoavondje waar zo goed als definitieve plannen werden gepresenteerd. Kom uit het glazen torentje en praat met de burger. — Ambtenaren moeten meer (beter) denken vanuit de gedachtegang van de burger. Indien de gemeente zelf wat dieper in de materie duikt, info verzamelt etc. zijn er waarschijnlijk minder dure bureaus nodig om alle plannen nadien over te doen c.q. na te rekenen en met veel kosten aan te passen.

TRAJECT Terrassenbeleid

Algemene typering van het traject (beleidsproces, project, burgerinitiatief etc.)

Opgave	Er moest na 17 jaar duidelijkheid komen over welke terrassen de horecaondernemers zouden mogen hebben; aanvankelijk alleen in de Binnenstad, dan wel de (oude) Markt, maar al gauw voor de gehele gemeente	<p>IV Professionele vormgeving</p> <p>II Democratie</p> <p>III Kwaliteit van samenwerking</p> <p>— Dit traject — Roosendaal — Voorlopig gemiddelde 5 onderzochte gemeenten</p>
Schaal	De gehele stad / gemeentebreed	
Locatie	N.v.t.	
Verband	Tijdelijk/projectmatig	
Looptijd	Juni 2009 - feb 2010 en na evaluatie	
Type onderwerp	College	
Afbakening: wat is er geëvalueerd met de Participatiemonitor?	Hele traject	

Algemene typering van het participatieproces

Participatievraag	Welke terrassen willen de horecaondernemers binnen de grenzen van RO en veiligheid									
Start participatie	Enige tijd na de start van het traject	<table border="1"> <tr> <th colspan="2">Rol van de gemeenteraad</th> </tr> <tr> <td>Participatieplan vastgesteld?</td> <td>Nee</td> </tr> <tr> <td>Betrokken geweest als procesbewaker?</td> <td>Nee</td> </tr> <tr> <td colspan="2"><i>Rollen van individuele raadsleden: waarnemer raadvragen stellen</i></td> </tr> </table>	Rol van de gemeenteraad		Participatieplan vastgesteld?	Nee	Betrokken geweest als procesbewaker?	Nee	<i>Rollen van individuele raadsleden: waarnemer raadvragen stellen</i>	
Rol van de gemeenteraad										
Participatieplan vastgesteld?	Nee									
Betrokken geweest als procesbewaker?	Nee									
<i>Rollen van individuele raadsleden: waarnemer raadvragen stellen</i>										
Budget	Geen									
Werkvormen	Informatiebijeenkomsten									
E-participatie?	Nee									

Wie deden er mee?	
Participanten zijn:	Aantal
Individuele burgers	0
Namens een straat, wijk of buurt	1
Andere georganiseerde groepen burgers	0
Vanuit instellingen en prof. organisaties	4
Vanuit bedrijven	10
Onafhankelijke deskundigen	0
Namens andere overheden	0
Anders, namelijk	0
Anders, namelijk	0
Anders, namelijk	0

Participatievormen en bestuurstijlen: in welke verhouding?	
Rol participanten	
Initiatiefnemer / eigenaar (faciliterende stijl)	0 %
Samenwerkingspartner (samenwerkende stijl)	25 %
Medebeslissers (samenwerkende stijl)	0 %
Adviseur beginspraak (participatieve stijl)	25 %
Adviseur eindspraak (consultatieve stijl)	10 %
Ontvanger informatie (open autoritaire stijl)	40 %

Aanpak en resultaten: scores op de vier kwaliteitsmaatstaven

I REALISATIEKRACHT		44
	Z	P
Bijdrage aan realiseren centrale opgave?		
Zinnvolle ideeën, inzichten en/of oplossingen	Ja	14%
Zorgvuldige afweging inbreng en belangen	Ja	14%
Doorwerking opbrengst participatie	Ja	14%
Wezenlijke bijdrage aan realiseren opgave	Ja	14%
Overige aspecten		
Inhoudelijke verrijking	+	14%
Hoger ambitieniveau door bundelen krachten	+/-	0%
Snellere realisatie van de opgave	+/-	0%
Verantwoordelijkheid delen	+/-	0%

II DEMOCRATIE		49
	Z	P
Draagvlak		
Vergroting draagvlak algemeen	+/-	0%
Verandering oordeel participanten (schaal 1-10)	-	-1,6
Tevredenheid over het proces	0%	0%
Tevredenheid over uitkomst	14%	14%
Overige aspecten		
Meer invloed voor burgers	+	0%
Meer participatie en betrokkenheid	+	29%
Wederzijds begrip en vertrouwen	+	0%
Betrokken gevoel bij leefomgeving	29%	29%

III KWALITEIT VAN SAMENWERKING		49
	Z	P
Heldere communicatie inhoudelijke kaders	+/-	29%
Duidelijkheid van spelregels	-	29%
Juiste verwachtingen	+/-	19%
Open houding bij participanten	+	50%
Open houding bij de gemeente	14%	14%
Open en constructieve interactie	+	14%
Op elkaar voortbouwen	+/-	0%
Goede omgangsvormen	+	29%
Tijdige communicatie	+	0%
Voelen participanten zich serieus genomen?	14%	14%

IV PROFESSIONELE VORMGEVING		55
	Z	P
Participatieplan opgesteld	Ja	0%
Passende rol van de gemeenteraad	+	0%
Actoren en belangen vooraf in kaart gebracht	+	0%
Zicht op inhoudelijke kaders vooraf	-	0%
Commitment raad/college/management	-	0%
Professionele begeleiding	+/-	0%
Maatwerk in werkvormen	+	29%
Ondersteuning met geld, expertise, capaciteit	+/-	14%
Ondersteuning met informatie	+/-	0%

Tevredenheid over het proces	
Gemiddeld rapportcijfer participanten	4,1
Eigen tevredenheid projectleider	+
Inschatting tevredenheid college	+
Inschatting tevredenheid raad	+/-

Informatie over de respons onder participanten	
Uiteindelijke respons	27%
Aantal door u aangedragen participanten	26
Aantal participanten dat de enquête heeft ingevuld	7

Lessen voor de toekomst

Lessen voor collega's	Voor een deel herhaling van standpunten, wensen van (hier) ondernemers
Tips en feedback van participanten	<ul style="list-style-type: none"> – Fouten uit het verleden herstellen, niet alleen een volgende weg inslaan. – Luister goed naar de ondernemers en laat niet 1 ambtenaar de boel uitmaken!!!! – Laat de wethouder beslissen en niet een ambtenaar die al jaren op dezelfde stoel zit en het allemaal een worst is. Ondernemers zijn geen kleutertjes maar mensen die heel veel voor een stad betekenen en er de jus aangeven. – Alle informatiedagen over een project in de avonden laten plaatsvinden in plaats van 's middags, daar de meeste mensen aan het werk zijn. – Vooral niet vooringenomen dergelijke discussie trajecten ingaan. Vanaf het begin stond het standpunt van de gemeente vast en inbreng was bij voorbaat uitgesloten. Dit was althans het gevoel. – Luisteren naar de burgers/ondernemers van Roosendaal wat ze echt willen.

TRAJECT Toekomstvisie

Algemene typering van het traject (beleidsproces, project, burgerinitiatief etc.)

Opgave	Waar gaat Roosendaal heen, hoe ziet Roosendaal er in 2025 uit	
Schaal	De gehele stad / gemeentebreed	
Locatie	Overall in de gemeente zijn gesprekken gevoerd. Er is ook samengewerkt met Bergen op Zoom; één toekomstscenario is samen met Bergen "ontwikkeld"	
Verband	Tijdelijk/projectmatig	
Looptijd	Januari 2008 tot september 2008	
Type onderwerp	Raad (high impact)	
Afbakening: wat is er geëvalueerd met de Participatiemonitor?	Hele traject	

Algemene typering van het participatieproces

Participatievraag	Hoe ziet de R er uit in 2025; Hoe wilt u dat R eruit ziet in 2025.									
Start participatie	Direct bij de start van het traject	<table border="1"> <tr> <th colspan="2">Rol van de gemeenteraad</th> </tr> <tr> <td>Participatieplan vastgesteld?</td> <td>Ja</td> </tr> <tr> <td>Betrokken geweest als procesbewaker?</td> <td>Ja</td> </tr> <tr> <td colspan="2"><i>Rollen van individuele raadsleden: waarnemer onderzoeker open discussiedeelnemer overtuiger</i></td> </tr> </table>	Rol van de gemeenteraad		Participatieplan vastgesteld?	Ja	Betrokken geweest als procesbewaker?	Ja	<i>Rollen van individuele raadsleden: waarnemer onderzoeker open discussiedeelnemer overtuiger</i>	
Rol van de gemeenteraad										
Participatieplan vastgesteld?	Ja									
Betrokken geweest als procesbewaker?	Ja									
<i>Rollen van individuele raadsleden: waarnemer onderzoeker open discussiedeelnemer overtuiger</i>										
Budget	50.000 euro of meer									
Werkvormen	Iedereen die een emailadres had gegeven werd op hoogte gehouden van scores, verslagen enz. in kranten en Stadserf									
E-participatie?	Ja									

Wie deden er mee?	
Participanten zijn:	Aantal
Individuele burgers	500
Namens een straat, wijk of buurt	15
Andere georganiseerde groepen burgers	15
Vanuit instellingen en prof. organisaties	20
Vanuit bedrijven	30
Onafhankelijke deskundigen	0
Namens andere overheden	0
Anders, namelijk	0
Anders, namelijk	0
Anders, namelijk	0

Participatievormen en bestuurstijlen: in welke verhouding?	
Rol participanten	
Initiatiefnemer / eigenaar (faciliterende stijl)	0 %
Samenwerkingspartner (samenwerkende stijl)	10 %
Medebeslisser (samenwerkende stijl)	30 %
Adviseur beginspraak (participatieve stijl)	30 %
Adviseur eindspraak (consultatieve stijl)	15 %
Ontvanger informatie (open autoritaire stijl)	15 %

Aanpak en resultaten: scores op de vier kwaliteitsmaatstaven

I REALISATIEKRACHT		58
	Z	P
Bijdrage aan realiseren centrale opgave?		
Zinnvolle ideeën, inzichten en/of oplossingen	Ja	
Zorgvuldige afweging inbreng en belangen	Ja	36%
Doorwerking opbrengst participatie	Nee	26%
Wezenlijke bijdrage aan realiseren opgave	Ja	
Overige aspecten		
Inhoudelijke verrijking	+	39%
Hoger ambitieniveau door bundelen krachten	+	42%
Snellere realisatie van de opgave	+/-	
Verantwoordelijkheid delen	+	38%

II DEMOCRATIE		60
	Z	P
Draagvlak		
Vergroting draagvlak algemeen	+	
Verandering oordeel participanten (schaal 1-10)		-0,1
Tevredenheid over het proces		37%
Tevredenheid over uitkomst		24%
Overige aspecten		
Meer invloed voor burgers	+	27%
Meer participatie en betrokkenheid	+	48%
Wederzijds begrip en vertrouwen	+	27%
Betrokken gevoel bij leefomgeving		57%

III KWALITEIT VAN SAMENWERKING		64
	Z	P
Heldere communicatie inhoudelijke kaders	+/-	40%
Duidelijkheid van spelregels	+	48%
Juiste verwachtingen	+	34%
Open houding bij participanten	+	68%
Open houding bij de gemeente		51%
Open en constructieve interactie	++	66%
Op elkaar voortbouwen	+/-	53%
Goede omgangsvormen	+	74%
Tijdige communicatie	+	52%
Voelen participanten zich serieus genomen?		52%

IV PROFESSIONELE VORMGEVING		71
	Z	P
Participatieplan opgesteld	Ja	
Passende rol van de gemeenteraad	+	
Actoren en belangen vooraf in kaart gebracht	+	
Zicht op inhoudelijke kaders vooraf	+/-	
Commitment raad/college/management	+/-	
Professionele begeleiding	++	
Maatwerk in werkvormen	++	49%
Ondersteuning met geld, expertise, capaciteit	-	35%
Ondersteuning met informatie	+	58%

Tevredenheid over het proces	
Gemiddeld rapportcijfer participanten	5,9
Eigen tevredenheid projectleider	++
Inschatting tevredenheid college	+
Inschatting tevredenheid raad	+/-

Informatie over de respons onder participanten	
Uiteindelijke respons	16%
Aantal door u aangedragen participanten	312
Aantal participanten dat de enquête heeft ingevuld	50

Lessen voor de toekomst

Lessen voor collega's	altijd doen en niet bang zijn voor burgerparticipatie. bij keuzevraagstukken: zoals de vestiging van een moskee (ook ervaring mee) pas doen als de lokatie bekend is!
Tips en feedback van participanten	<ul style="list-style-type: none"> Volgens mij gaat dit over een bijeenkomst van 3 jaar geleden! Indien u dus echt zinvolle antwoorden zoekt, zou ik eerder polsen. Ik voel niet dat mijn participatie ook maar iets heeft bijgedragen. Meer bewonersplatforms in vroeger stadium betrekken. Managers van gemeente kennis laten maken met de bewonersplatforms (kopje koffie). Zij doen hun werk voor de bewoners, dan moeten ze deze ook kennen. Dat is nu niet: bewoners kennen de wethouders en de uitvoerende ambtenaren maar niet de managers van de gemeente. Werkgroepen en commissies waarin gemeente en burgers of belangengroepen met elkaar communiceren regelmatig laten wisselen van burgersamenstelling. Anders blijven sommige burgers jaren daarin zitting hebben en komen andere burgers met wellicht andere ideeën niet aan bod/het woord. Meer inzicht geven in de totstandkoming van het besluitenproces.

- Beter naar de inwoners luisteren, meedenken met inwoners en initiatieven stimuleren i.p.v. demotiveren.
- Zou graag meer individueel op de hoogte worden gehouden van de uiteindelijke besluitvormen aangezien dit in het voortraject wel was gebeurd.
- Het participeren is akkoord, maar er komt te weinig concreets uitrollen. Er is geen geld.
- De gemeente Roosendaal werkt introvert: het college loopt aan de leiband van de ambtenarij.
- Burgers nog vaker erbij betrekken.
- Ik kreeg het idee dat het toch niet uitmaakte wat er gezegd werd. De gemeente had zijn plannen klaar en ging nonchalant om naar mijn gevoel met de inbreng van de wijkbewoners. Dat kan naar mijn mening anders. Ik voelde me niet echt serieus genomen.
- Misschien toch meer gerichte terugkoppeling aan mensen die hebben deelgenomen.
- Doorgaan met contact middels email en burgerparticipatie.
- De Gemeente moet zich anders opstellen naar burgers. In Roosendaal is men daar wel mee bezig, maar toen het ging over de Toekomstvisie was dat nog maar zeer matig. Het huidige college beoogt dat wel, maar de ambtelijke organisatie is nog lang niet zo ver. Zelf heb ik in veel opzichten getracht een positieve bijdrage te leveren. dat geldt niet alleen voor de Toekomstvisie, war dit onderzoek over gaat.
- Vooral het college B&W is zéér arrogant en lijdt aan hoogmoedswaanzin. ook bepaalde pol.prt. zijn de plaatselijke bevolking onwaardig. stadsoevers, gemeentehuis, allen zijn met de kop door de muur gegaan om hun eigen status en hoogmoed door de bevolking te laten betalen. en het ergste is: ze leren niet bij. Prestigeprojecten worden in snel tempo opgezet. Voelen zich niet verantwoordelijk en verschuilen zich achter hun ambt: als het misgaat betaalt de bevolking toch, en in het ergste geval moet ik opstappen en krijg ik een riante vergoeding mee,...nee hoor we gaan lekker door zo....
- Vaker zulke bijeenkomsten organiseren.
- Eerder burgers betrekken bij grootschalige projecten waarbij ambtelijke ambities voorrang hebben op realistische ideeën.
- Kreeg het gevoel dat men burgers vroeg als soort alibi; een pseudodemocratische smaak bleef achter; bewoners r'daal wegen minder dan de 'grote spelers' – jammer.
- Een betere toelichting geven op genomen keuzes m.b.t. belangen tussen bewoners, ondernemers en gemeente.
- Voorkom eilandjes meningen. Nodig het college uit met visie te komen, waarin de betrokken burger zich serieus genomen voelt.
- Vermeldt op de brief de straatnaam a.u.b. JUIST. Het komt erg ongelukkig over, dat een gemeente zijn eigen straatnamen niet kent. Of uw bureau ???. (Het kan echt geen typefout zijn). Gaat dit trouwens over een participatie ongeveer 3 jaar geleden ???
- Door een wijk manager aan te stellen, die kan luisteren en ook tegenspraak accepteert , zonder boos te worden
- Het enige dat wel eens tegen stond was het niet halen van deadlines. Daarover werd geen initiatief tot communicatie genomen. Daar moest ik steeds zelf achteraan.
- Er zouden meer van deze trajecten moeten zijn, zodat de burger meer betrokken wordt bij de besluitvorming (zeker in deze crisistijd).
- Informatieve stukken eerder ter bestudering toezenden aan participanten.
- Beter luisteren naar wensen van de bewoners.
- Meer voorlichting. Zo nodig referendum.
- Nog duidelijker maken dat ook burgers verantwoordelijk zijn voor bijv. de eigen leefomgeving. Maar ook dat college en raad de burgers serieus nemen. En niet alleen tijdens dit soort trajecten. Luisteren!

TRAJECT Transitie sportaccommodaties

Algemene typering van het traject (beleidsproces, project, burgerinitiatief etc.)

Opgave	Het doel van de transitie Zelfbeheer Sportaccommodaties is de zelfredzaamheid van de verenigingen te vergroten met betrekking het beheer en onderhoud van sportaccommodaties.	<p>Legend: — Dit traject — Roosendaal — Voorlopig gemiddelde 5 onderzochte gemeenten</p>
Schaal	De gehele stad / gemeentebreed	
Locatie	n.v.t.	
Verband	Tijdelijk/projectmatig	
Looptijd	1-1-2012 t/m 31-12 2014	
Type onderwerp	College	
Afbakening: wat is er geëvalueerd met de Participatiemonitor?	Definitiefase + ontwerpfase	

Algemene typering van het participatieproces

Participatievraag	De gemeente en de betrokken verenigingen gaan samen bedenken op welke manier het beheer en onderhoud van de buitensportaccommodaties anders moet en gaan dit ook samen organiseren. Twee vertegenwoordigers vanuit de verenigingen hebben zitting in de gemeentelijke projectgroep en hebben als zodanig het 'mandaat' van de verenigingen om namens hen met de gemeente te werken aan een nieuw Roosendaals beheermodel voor de sportparken.									
Start participatie	Direct bij de start van het traject	<table border="1"> <tr> <th colspan="2">Rol van de gemeenteraad</th> </tr> <tr> <td>Participatieplan vastgesteld?</td> <td>Ja</td> </tr> <tr> <td>Betrokken geweest als procesbewaker?</td> <td>Ja</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Rollen van individuele raadsleden: waarnemer</td> </tr> </table>	Rol van de gemeenteraad		Participatieplan vastgesteld?	Ja	Betrokken geweest als procesbewaker?	Ja	Rollen van individuele raadsleden: waarnemer	
Rol van de gemeenteraad										
Participatieplan vastgesteld?	Ja									
Betrokken geweest als procesbewaker?	Ja									
Rollen van individuele raadsleden: waarnemer										
Budget	10.000 - 25.000 euro									
Werkvormen	Informatiebijeenkomst, participatie gemeente tijdens overleggen verenigingen, participatie verenigingen in projectgroep en diverse werksessies georganiseerd door de twee verenigingsvertegenwoordigers zelf									
E-participatie?	Nee									

Wie deden er mee?	
Participanten zijn:	Aantal
Individuele burgers	0
Namens een straat, wijk of buurt	2
Andere georganiseerde groepen burgers	0
Vanuit instellingen en prof. organisaties	2
Vanuit bedrijven	0
Onafhankelijke deskundigen	1
Namens andere overheden	0
Anders, namelijk nvt	0
Anders, namelijk nvt	0

Participatievormen en bestuurstijlen: in welke verhouding?	
Rol participanten	
Initiatiefnemer / eigenaar (faciliterende stijl)	0 %
Samenwerkingspartner (samenwerkende stijl)	20 %
Medebeslisser (samenwerkende stijl)	0 %
Adviseur beginspraak (participatieve stijl)	30 %
Adviseur eindspraak (consultatieve stijl)	30 %
Ontvanger informatie (open autoritaire stijl)	20 %

Aanpak en resultaten: scores op de vier kwaliteitsmaatstaven

I REALISATIEKRACHT		72
	Z	P
Bijdrage aan realiseren centrale opgave?		
Zinnvolle ideeën, inzichten en/of oplossingen	Ja	
Zorgvuldige afweging inbreng en belangen	Ja	100%
Doorwerking opbrengst participatie	Ja	67%
Wezenlijke bijdrage aan realiseren opgave	Ja	
Overige aspecten		
Inhoudelijke verrijking	+	100%
Hoger ambitieniveau door bundelen krachten	+/-	100%
Snellere realisatie van de opgave	+/-	
Verantwoordelijkheid delen	+	100%

II DEMOCRATIE		69
	Z	P
Draagvlak		
Vergroting draagvlak algemeen	+	
Verandering oordeel participanten (schaal 1-10)		1,3
Tevredenheid over het proces		100%
Tevredenheid over uitkomst		50%
Overige aspecten		
Meer invloed voor burgers	+	100%
Meer participatie en betrokkenheid	+	100%
Wederzijds begrip en vertrouwen	+/-	33%
Betrokken gevoel bij leefomgeving		100%

III KWALITEIT VAN SAMENWERKING		75
	Z	P
Heldere communicatie inhoudelijke kaders	+	67%
Duidelijkheid van spelregels	+/-	33%
Juiste verwachtingen	+/-	100%
Open houding bij participanten	+	100%
Open houding bij de gemeente		100%
Open en constructieve interactie	+	100%
Op elkaar voortbouwen	+	100%
Goede omgangsvormen	+	100%
Tijdige communicatie	+/-	100%
Voelen participanten zich serieus genomen?		100%

IV PROFESSIONELE VORMGEVING		78
	Z	P
Participatieplan opgesteld	Ja	
Passende rol van de gemeenteraad	+/-	
Actoren en belangen vooraf in kaart gebracht	++	
Zicht op inhoudelijke kaders vooraf	+	
Commitment raad/college/management	+	
Professionele begeleiding	+	
Maatwerk in werkvormen	+	100%
Ondersteuning met geld, expertise, capaciteit	+	100%
Ondersteuning met informatie	+	67%

Tevredenheid over het proces	
Gemiddeld rapportcijfer participanten	7,0
Eigen tevredenheid projectleider	+
Inschatting tevredenheid college	+
Inschatting tevredenheid raad	+

Informatie over de respons onder participanten	
Uiteindelijke respons	43%
Aantal door u aangedragen participanten	7
Aantal participanten dat de enquête heeft ingevuld	3

Lessen voor de toekomst

Lessen voor collega's	Wees transparant dan krijg je transparantie terug. Kom afspraken na. Laat burgers niet alleen meedenken maar ook meeproduceren.
Tips en feedback van participanten	

TRAJECT Wijk- en buurthuizen

Algemene typering van het traject (beleidsproces, project, burgerinitiatief etc.)

Opgave	Zelfredzaamheid	
Schaal	De gehele stad / gemeentebreed	
Locatie	Gemeentebreed	
Verband	Tijdelijk/projectmatig	
Looptijd	Start in januari 2012, geheel 2012	
Type onderwerp	College	
Afbakening: wat is er geëvalueerd met de Participatiemonitor?	Transitie buurt- en dorps huizen is in januari 2012 gestart.	

Algemene typering van het participatieproces

Participatievraag	Op welke manier begeleidt de gemeente de individuele besturen om de zelfredzaamheid te vergroten.		
Start participatie	Direct bij de start van het traject	Rol van de gemeenteraad	
Budget	Geen	Participatieplan vastgesteld?	wn
Werkvormen	Niet van toepassing	Betrokken geweest als procesbewaker?	wn
E-participatie?	Nee	<i>Rollen van individuele raadsleden: waarnemer open discussiedeelnemer</i>	

Wie deden er mee?	
Participanten zijn:	Aantal
Individuele burgers	
Namens een straat, wijk of buurt	
Andere georganiseerde groepen burgers	
Vanuit instellingen en prof. organisaties	11
Vanuit bedrijven	
Onafhankelijke deskundigen	1
Namens andere overheden	0
Anders, namelijk	
Anders, namelijk	
Anders, namelijk	

Participatievormen en bestuurstijlen: in welke verhouding?	
Rol participanten	
Initiatiefnemer / eigenaar (faciliterende stijl)	0 %
Samenwerkingspartner (samenwerkende stijl)	50 %
Medebeslisser (samenwerkende stijl)	50 %
Adviseur beginspraak (participatieve stijl)	0 %
Adviseur eindspraak (consultatieve stijl)	0 %
Ontvanger informatie (open autoritaire stijl)	0 %

Aanpak en resultaten: scores op de vier kwaliteitsmaatstaven

I REALISATIEKRACHT		46
	Z	P
Bijdrage aan realiseren centrale opgave?		
Zinnvolle ideeën, inzichten en/of oplossingen	Ja	
Zorgvuldige afweging inbreng en belangen	Ja	0%
Doorwerking opbrengst participatie	Ja	0%
Wezenlijke bijdrage aan realiseren opgave	Ja	
Overige aspecten		
Inhoudelijke verrijking	wn	0%
Hoger ambitieniveau door bundelen krachten	wn	0%
Snellere realisatie van de opgave	wn	
Verantwoordelijkheid delen	wn	0%

II DEMOCRATIE		37
	Z	P
Draagvlak		
Vergroting draagvlak algemeen	wn	
Verandering oordeel participanten (schaal 1-10)		-0,3
Tevredenheid over het proces		0%
Tevredenheid over uitkomst		0%
Overige aspecten		
Meer invloed voor burgers	wn	0%
Meer participatie en betrokkenheid	wn	0%
Wederzijds begrip en vertrouwen	wn	0%
Betrokken gevoel bij leefomgeving		0%

III KWALITEIT VAN SAMENWERKING		50
	Z	P
Heldere communicatie inhoudelijke kaders	wn	33%
Duidelijkheid van spelregels	wn	33%
Juiste verwachtingen	wn	22%
Open houding bij participanten	wn	33%
Open houding bij de gemeente		33%
Open en constructieve interactie	wn	0%
Op elkaar voortbouwen	wn	0%
Goede omgangsvormen	wn	33%
Tijdige communicatie	wn	33%
Voelen participanten zich serieus genomen?		0%

IV PROFESSIONELE VORMGEVING		33
	Z	P
Participatieplan opgesteld	Nee	
Passende rol van de gemeenteraad	X	
Actoren en belangen vooraf in kaart gebracht	wn	
Zicht op inhoudelijke kaders vooraf	wn	
Commitment raad/college/management	wn	
Professionele begeleiding	wn	
Maatwerk in werkvormen	wn	33%
Ondersteuning met geld, expertise, capaciteit	wn	0%
Ondersteuning met informatie	wn	33%

Tevredenheid over het proces	
Gemiddeld rapportcijfer participanten	4,7
Eigen tevredenheid projectleider	wn
Inschatting tevredenheid college	wn
Inschatting tevredenheid raad	wn

Informatie over de respons onder participanten	
Uiteindelijke respons	25%
Aantal door u aangedragen participanten	12
Aantal participanten dat de enquête heeft ingevuld	3

Lessen voor de toekomst

Lessen voor collega's	Niet echt sprake van burgerparticipatie en proces is net begonnen. Dus nog geen tips.
Tips en feedback van participanten	Mensen moeten niet het gevoel hebben, dat de uitkomst toch al bij voorbaat vaststaat en dat zou ook niet zo mogen zijn.

TRAJECT Wijkperspectieven

Algemene typering van het traject (beleidsproces, project, burgerinitiatief etc.)

Opgave	- opstellen wijkperspectief als kader voor gezamenlijke inzet in de wijk/het dorp in de komende jaren:- Wat is het streefbeeld voor elk van de 13 wijken en dorpen op het gebied van leefbaarheid?	<p>Legend: — Dit traject — Rosendaal — Voorlopig gemiddelde 5 onderzochte gemeenten</p>
Schaal	13 wijken	
Locatie	Centrum, Westrand, Kalsdonk, Burgerhout, Kortendijk, Langdonk, Kroeven, Tolberg, Nispen, Wouwse Plantage, Wouw, Heerle, Moerstraten	
Verband	tijdelijk/projectmatig	
Looptijd	januari-oktober 2011	
Type onderwerp	Raad (high impact)	
Afbakening: wat is er geëvalueerd met de Participatiemonitor?	Het opstellen van de wijk- en dorpsperspectieven in Rosendaal in de periode januari-oktober 2011.	

Algemene typering van het participatieproces

Participatievraag	Participatie was gericht op:- wat is kenmerkend aan de wijk/het dorp?- wat zijn belangrijkste ontwikkelingen op gebied van leefbaarheid?- welke sleutelprojecten kunnen voor uw wijk of dorp worden gedefinieerd?- wie zijn de belangrijkste organisaties/personen die daarbij betrokken (kunnen) zijn?- welke rol verwacht u daarbij van anderen (organisaties, bewoners)? wat kunt/wilt u zelf doen?									
Start participatie	Direct bij de start van het traject	<table border="1"> <tr> <th colspan="2">Rol van de gemeenteraad</th> </tr> <tr> <td>Participatieplan vastgesteld?</td> <td>Nee</td> </tr> <tr> <td>Betrokken geweest als procesbewaker?</td> <td>Nee</td> </tr> <tr> <td colspan="2"><i>Rollen van individuele raadsleden: waarnemer/open discussiedeelnemer. Niet alle fracties hebben deelgenomen (wel allemaal uitgenodigd).</i></td> </tr> </table>	Rol van de gemeenteraad		Participatieplan vastgesteld?	Nee	Betrokken geweest als procesbewaker?	Nee	<i>Rollen van individuele raadsleden: waarnemer/open discussiedeelnemer. Niet alle fracties hebben deelgenomen (wel allemaal uitgenodigd).</i>	
Rol van de gemeenteraad										
Participatieplan vastgesteld?	Nee									
Betrokken geweest als procesbewaker?	Nee									
<i>Rollen van individuele raadsleden: waarnemer/open discussiedeelnemer. Niet alle fracties hebben deelgenomen (wel allemaal uitgenodigd).</i>										
Budget	10.000 - 25.000 euro									
Werkvormen	Interviews met sleutelpersonen, meerdere werkbijeenkomsten per wijk, gemeentebreed overleg met grote partners, internet enquête op gemeentelijke website.									
E-participatie?	Ja									

Wie deden er mee?	
Participanten zijn:	Aantal
Individuele burgers	50
Namens een straat, wijk of buurt	80
Andere georganiseerde groepen burgers	50
Vanuit instellingen en prof. organisaties	50
Vanuit bedrijven	25
Onafhankelijke deskundigen	2
Namens andere overheden	0
Anders, namelijk geen	

Participatievormen en bestuurstijlen: in welke verhouding?	
Rol participanten	
Initiatiefnemer / eigenaar (faciliterende stijl)	15 %
Samenwerkingspartner (samenwerkende stijl)	15 %
Medebeslissers (samenwerkende stijl)	40 %
Adviseur beginspraak (participatieve stijl)	15 %
Adviseur eindspraak (consultatieve stijl)	15 %
Ontvanger informatie (open autoritaire stijl)	0 %

PartAanpak en resultaten: scores op de vier kwaliteitsmaatstaven

I REALISATIEKRACHT		66
	Z	P
Bijdrage aan realiseren centrale opgave?		
Zinnvolle ideeën, inzichten en/of oplossingen	Ja	
Zorgvuldige afweging inbreng en belangen	Ja	53%
Doorwerking opbrengst participatie	Ja	65%
Wezenlijke bijdrage aan realiseren opgave	Ja	
Overige aspecten		
Inhoudelijke verrijking	+	75%
Hoger ambitieniveau door bundelen krachten	+/-	80%
Snellere realisatie van de opgave	+/-	
Verantwoordelijkheid delen	+	63%

II DEMOCRATIE		68
	Z	P
Draagvlak		
Vergroting draagvlak algemeen	+	
Verandering oordeel participanten (schaal 1-10)		0,6
Tevredenheid over het proces		85%
Tevredenheid over uitkomst		60%
Overige aspecten		
Meer invloed voor burgers	+	53%
Meer participatie en betrokkenheid	+	80%
Wederzijds begrip en vertrouwen	+	45%
Betrokken gevoel bij leefomgeving		67%

III KWALITEIT VAN SAMENWERKING		74
	Z	P
Heldere communicatie inhoudelijke kaders	+	60%
Duidelijkheid van spelregels	+	75%
Juiste verwachtingen	+	62%
Open houding bij participanten	+	90%
Open houding bij de gemeente		89%
Open en constructieve interactie	+	85%
Op elkaar voortbouwen	+	84%
Goede omgangsvormen	+	89%
Tijdige communicatie	+	70%
Voelen participanten zich serieus genomen?		89%

IV PROFESSIONELE VORMGEVING		62
	Z	P
Participatieplan opgesteld	Ja	
Passende rol van de gemeenteraad	-	
Actoren en belangen vooraf in kaart gebracht	+	
Zicht op inhoudelijke kaders vooraf	-	
Commitment raad/college/management	+	
Professionele begeleiding	+	
Maatwerk in werkvormen	+/-	80%
Ondersteuning met geld, expertise, capaciteit	+/-	58%
Ondersteuning met informatie	+	80%

Tevredenheid over het proces	
Gemiddeld rapportcijfer participanten	6,8
Eigen tevredenheid projectleider	+
Inschatting tevredenheid college	+
Inschatting tevredenheid raad	+

Informatie over de respons onder participanten	
Uiteindelijke respons	38%
Aantal door u aangedragen participanten	52
Aantal participanten dat de enquête heeft ingevuld	20

Lessen voor de toekomst

Lessen voor collega's	Houdt de interne afstemming/betrokkenheid voldoende in het oog. Voorkom dat uitvoerende afdelingen naar hun idee achteraf worden geconfronteerd met taken, waarover zij zelf in een eerder stadium ook goede inbreng hadden kunnen leveren. Daarnaast: zet vooral door. "Dat kan niet, want dat is al eens geprobeerd" hoeft geen belemmering te zijn. We proberen het nu immers op een andere manier. Niet de inhoud, maar vooral het proces is nieuw, anders.
Tips en feedback van participanten	<ul style="list-style-type: none"> – Gebruik van social media. – Geef voorafgaand aan het proces meer duidelijkheid over m.n. de financiële randvoorwaarden t.a.v. uitvoering van plannen en ideeën. – * tijdig informatie verstrekken* opmerkingen serieus nemen* duidelijker zijn over de te volgen procedures en over het tijdsplan. – * Duidelijker procedures* Kortere procedures > heeft veel te lang geduurd zonder concrete uitvoering* Minder wisseling in vertegenwoordiging gemeente en officiële instanties is nodig* Meer rekening houden dat burgers

- overdag moeten werken > 's avonds of op zaterdag vergaderen* concrete voorstellen van bewoners die niet teveel geld kosten direct tot uitvoering brengen en niet wachten tot alles af is, laat invloed direct zien.
- Voor dit participatieproces was mijn dat men zich weinig gelegen liet liggen aan de dachten en gevoelens van de individuele burger, ook groepen werden vaak niet zo serieus genomen. Ik hoop dat de gemeente met deze democratische aanpak ook in de toekomst zal doorgaan is beter voor een constructief beleid de groepen en individuen in het algemeen.
 - Herhaal deze bijeenkomsten.
 - In vroegtijdig stadium een kerngroep van bewonersplatforms betrekken bij het plannen van zo een proces, en niet zeggen zo gaan we het doen.
 - Niet tevoren al aangeven dat er bijna geen geld is om de plannen uit te voeren en zeker niet van meewerkende partijen vragen dat ze geld investeren. Het ging om vrijwilligers en organisatie die het van gemeentelijke subsidie of de bijdragen van de leden moeten hebben.
 - Na de bijeenkomst is er totaal geen contact meer geweest vanuit de gemeente.

TRAJECT Woonvoorziening chronisch drugsverslaafden

Algemene typering van het traject (beleidsproces, project, burgerinitiatief etc.)

Opgave	Voor iedereen een thuis.	<p>Legend: — Dit traject — Roosendaal — Voorlopig gemiddelde 5 onderzochte gemeenten</p>
Schaal	Intergemeentelijk / regionaal	
Locatie	Regionaal Kompas	
Verband	Tijdelijk/projectmatig	
Looptijd	2010 - 2015	
Type onderwerp	Raad (high impact)	
Afbakening: wat is er geëvalueerd met de Participatiemonitor?	Voor dit project is een beheergroep opgericht. In de beheergroep worden afspraken gemaakt rondom de komst van de woonvoorziening.	

Algemene typering van het participatieproces

Participatievraag	Meedenken met randvoorwaarden voor realisatie.		
Start participatie	Ruime tijd na de start van het traject	Rol van de gemeenteraad	
Budget	10.000 - 25.000 euro	Participatieplan vastgesteld?	Nee
Werkvormen	Regulier overleg	Betrokken geweest als procesbewaker?	Ja
E-participatie?	Nee	Rollen van individuele raadsleden: waarnemer 0 overtuiger	

Wie deden er mee?	
Participanten zijn:	Aantal
Individuele burgers	5
Namens een straat, wijk of buurt	1
Andere georganiseerde groepen burgers	1
Vanuit instellingen en prof. organisaties	3
Vanuit bedrijven	0
Onafhankelijke deskundigen	0
Namens andere overheden	1
Anders, namelijk	
Anders, namelijk	
Anders, namelijk	

Participatievormen en bestuurstijlen: in welke verhouding?	
Rol participanten	
Initiatiefnemer / eigenaar (faciliterende stijl)	15 %
Samenwerkingspartner (samenwerkende stijl)	20 %
Medebeslisser (samenwerkende stijl)	25 %
Adviseur beginspraak (participatieve stijl)	25 %
Adviseur eindspraak (consultatieve stijl)	5 %
Ontvanger informatie (open autoritaire stijl)	10 %

Aanpak en resultaten: scores op de vier kwaliteitsmaatstaven

I REALISATIEKRACHT		60
	Z	P
Bijdrage aan realiseren centrale opgave?		
Zinnvolle ideeën, inzichten en/of oplossingen	Ja	
Zorgvuldige afweging inbreng en belangen	Ja	40%
Doorwerking opbrengst participatie	Ja	70%
Wezenlijke bijdrage aan realiseren opgave	Ja	
Overige aspecten		
Inhoudelijke verrijking	+	80%
Hoger ambitieniveau door bundelen krachten	++	44%
Snellere realisatie van de opgave	--	
Verantwoordelijkheid delen	-	44%

II DEMOCRATIE		66
	Z	P
Draagvlak		
Vergroting draagvlak algemeen	+	
Verandering oordeel participanten (schaal 1-10)		0,6
Tevredenheid over het proces		80%
Tevredenheid over uitkomst		67%
Overige aspecten		
Meer invloed voor burgers	-	60%
Meer participatie en betrokkenheid	+	67%
Wederzijds begrip en vertrouwen	++	56%
Betrokken gevoel bij leefomgeving		40%

III KWALITEIT VAN SAMENWERKING		77
	Z	P
Heldere communicatie inhoudelijke kaders	+	80%
Duidelijkheid van spelregels	+	90%
Juiste verwachtingen	+	53%
Open houding bij participanten	+	100%
Open houding bij de gemeente		90%
Open en constructieve interactie	++	100%
Op elkaar voortbouwen	+	90%
Goede omgangsvormen	+	90%
Tijdige communicatie	+	80%
Voelen participanten zich serieus genomen?		80%

IV PROFESSIONELE VORMGEVING		71
	Z	P
Participatieplan opgesteld	Ja	
Passende rol van de gemeenteraad	-	
Actoren en belangen vooraf in kaart gebracht	++	
Zicht op inhoudelijke kaders vooraf	-	
Commitment raad/college/management	++	
Professionele begeleiding	+	
Maatwerk in werkvormen	+	100%
Ondersteuning met geld, expertise, capaciteit	+	60%
Ondersteuning met informatie	+	80%

Tevredenheid over het proces	
Gemiddeld rapportcijfer participanten	7,0
Eigen tevredenheid projectleider	++
Inschatting tevredenheid college	++
Inschatting tevredenheid raad	+

Informatie over de respons onder participanten	
Uiteindelijke respons	67%
Aantal door u aangedragen participanten	15
Aantal participanten dat de enquête heeft ingevuld	10

Lessen voor de toekomst

Lessen voor collega's	Wees open, geef vertrouwen.
Tips en feedback van participanten	<ul style="list-style-type: none"> Beter en op tijd communiceren met direct belanghebbenden. Het participatieproces voor dit project is nog niet beëindigd. Er komen nog spannende tijden aan. Medewerkers van de gemeente die dicht bij het project staan weten goed om te gaan met bewoners. De bewoners hebben echt het idee dat ze invloed hebben op de keuzes die gemaakt worden. Ik hoop dat dit in het hele proces zo blijft. Duidelijkheid wat wel en niet verwacht mag worden.